

Gran entrada
per a l'any
gran famany

CRONICA

Un llibre que s'imposa

No fa gaires dies que en aquest diari En Narcís Masó, l'espíritu pedagògic, ens parlava de l'èxit d'un llibre del seu ram. Aquest llibre és "La mesura objectiva del treball escolar", d'Alexandre Enric. Ens recordava l'artífici d'aquell èxit a Brussel·les, i ens explicava més detalladament aquell èxit a Ginebra. A la capital del món polític, l'obra d'En Gali és la bàsica per a les aules i estudis d'aquest curs en alguna càtedra. I ara mateix, l'obra de la nova que el Ministeri d'Instrucció Pública d'Egipte ha encomanat exemplars d'aquell llibre per a la tasca de reorganització escolar que dirigirà el doctor Claparède.

Han passat aquells temps que alguns ponderaven les suposades virtutis culturals. Ara s'ha vist com aquells abusos eren inexistents. Posteriorment, en obligades atencions de gatzara continua, ha emergit de vegades més que no abans en tota una organització cultural. L'experiència ha demostrat, així mateix, que aquells que, en l'època de la tasca de reorganització, han tingut un bri d'optimisme, més sucós i tens que el d'altres estaments positivistes. Han sabut anar col·lectivament al dejuni i a l'èxode per fidelitat a la dignitat de l'ofici.

A aquestes circumstàncies, l'èxit d'un llibre condensat i fort pot ésser atribuït a un "bluff". Per a l'edició calgué la simpatia i la contribució d'un petit nucli voluntari i el pavelló d'una casa particular, solvent, però no oficial. Elaborat en silenci, publicat en frases, la seva aparició ha estat quasi imperceptible a casa. És el producte d'una llarga tasca d'experimentació escolar. Ell és el fruit exemplar d'una escola nostra de pedagogia, acollidora dels corrents del món, però atenta, per sobre de tot, al ritme i al final de les nostres infàncies.

Davant d'això, certs tòpics sonen com a ressò dels antípodes. D'aquest, altres llibres que ens volten i que se'ns figuren normalment a la butxaca, tenen feixugueses i rebebes de fòtil històric. Bó està que enfront dels totem tribal exaleem el llàbar popular.

JAUME BOFILL

Dels escriptors populars

Un "Myself". En permetreu que us expliqui un relat? És un relat que sembla una balada de Goethe, i el qual, anys i anys, en un diari francès, s'ha titulat "El captaire magnífic". No recordo exactament qui n'és autor, en sembla que un tal Binet-Lévy. I no puc assegurar si conec el relat o és una fantasia.

Des d'ahir del relat que, essent un relat, va aprendre de conèixer la glòria literària de llavis d'un captaire magnífic que va anar silenciós a morir en un lit d'hospital. Aquest captaire era un mestre literari i un escriptor que havia estat gairebé un temps, i que, oblidat en la seva existència errònia i errònia.

La glòria contava com un dia va arribar a la glòria sense engany, la seva vida estava amable al seu cor. Un dia no es va perdre pels contorns del Jura. S'havia desviat d'una petita neu. El bon vell iu ho va veure per uns muntanyesos que el van portar a la casa llur.

Un arribar va tenir una gran sort, en veure a les mans d'una noia de la massa un exemplar, molt trobat, d'una de les seves millors novel·les. Aquest captaire, ningú dels presents no havia llegit el llibre sencer. Tot i així, després de sopar a la vora del foc, es va parlar d'aquell llibre. La noia, molt, a tots, d'ignorar el títol de la novel·la. «Com devia ésser aquella història sentimental?», va dir, «que cadascun dels presents portava una descaçalla a la seva mà. Però això no satisfia a ningú. Interrogant subsistia.

El vell escriptor, sense donar-se a conèixer, va dir el final de la novel·la: «El veritable desenllaç. Tots els caps de van omplir de llàgrimes, no solament per l'èmfasi del relat, sinó també per gratitud a l'home que els el havia donat.

«Aquest vespre — explicava el vell captaire — vaig comprendre que els caps de passats i oblidats, la meua vida emmentada, no tenien cap valor, sinó la pena d'enyorar-los. Res no m'ha tant com veure fins a quin punt una obra havia emplenat el pensament d'aquella família, d'aquella gent d'ulls dolços... Vaig sentir una alegria que em permetria morir content.

No sé què té d'home aquest boi de relat. No vol dir res si hom pretén que massa conseqüències. I ho diu si el home és deica comprendre per la seva senzillesa.

Ara bé: a molts escriptors, potser a molts, ens farà l'efecte d'un cas extraordinari; diguem-ho clar, d'un cas de glòria mal administrada. Tots ho sabem prou i massa: Cal administrar la glòria, com cal administrar la salut, el diner, l'energia.

Permeteu-me que us conti un altre cas abans d'anar al final: Victor Hugo, quan publicava un nou llibre, donava una importància a l'anunci. El mateix, personalment, curava de tots els detalls encaminats a fer soroll entorn de l'obra per tal d'augmentar-ne la venda. El mateix redactava unes notes de premsa que trametia als periodistes i que, tot tenint compte, però, que cap periodista no fos igual, ni escrita de la mateixa mà. Quan va publicar "Les Misérables", la muller de Victor Hugo, com amb els seus fills, es passava els dies redactant reclams, visitant periodistes, i vivint l'èxit de l'obra. Van publicar notes redactades per la família Hugo, pagades a tant la

ratlla, del gruix de la següent: "L'editor d'"Els miserables" ha declarat que no sap quan podrà publicar-se el llibre, per quant els caixistes es queden amb les proves, àvids de conèixer l'obra, o bé es passen les hores llegint el text que imprimeixen, tan commoguts, que les llàgrimes i l'èmfasi els impedeix d'avançar en la feina llur..."

Potser hi havia una mica de veritat en això. Però, vaja, tant com fer-ne un anunci!

Lamarque també es llurava a semblants excessos. Es sabut que ell es va fer l'èpica d'alguns dels seus llibres. Se'n excusava amb aquesta frase: "El mateix Déu necessita que repiquin les campanes per cridar els fidels."

«Oh, els vells romàntics no eren mai xocs en qüestió d'administrar la seva glòria!

—Tot això, a què treu cap? — em preguntaren.

—Què sé jo? Al final d'un relat bé hi caldrà una moralitat a la manera de Lafontaine. Si voleu, la hi posaré. Els escriptors populars, a la manera grandiosa i amb una mica de cabotatge, com en els casos de Victor Hugo i de Lamarque, i a la manera obscuro, encara més que humil, del vell del relat, no s'acabaran mai. Sempre hi haurà artistes d'ànima clara, dolça, ingènua, l'obra dels quals es compensarà amb l'ànima senzilla del poble. Sempre hi haurà de tumultuosos, rebels, inquietos, agitadors i agitats que es faran el poble-seu. Sempre hi haurà, també, els cabotins als quals el poble, per un temps, prendrà per apostòls.

Vós dieu que l'ignasi Iglésies ha deixat una herència sense hereu. Aquesta afirmació vostra m'ha fet rumiar molt i m'ha fet rumiar tant, perquè algunes de les idees del vostre article jo també les havia sostingudes en converses particulars. Ara, però, veig les coses d'altra manera. I vaig més enllà que vos. No solament Ignasi Iglésies, Angel Guimerà i Santiago Rossinyol no deixaran hereu, sinó que no convé que en deixin. No serà qüestió de cap herència d'aquí en endavant, serà qüestió de guanyar una possessió a pòls. M'explicaré.

La popularitat, company "Myself", vos ho sabem millor que jo, no és res. Allò que pot ésser alguna cosa, és l'obra que hi ha al darrere d'ella. Aquesta obra, per la seva substància humana, pot penetrar dintre l'entramada del poble — vull dir de tots — i fer popular el seu autor a desgrat d'ell mateix. (Qui sap si vos, que feu teatre, no us trobareu popular el dia menys pensat. Josep Maria Folch i Torres, amb una mica més de gruix, en tindrà tota la pasta. Josep Maria de Sagarra està predestinat a ésser-ho com els tres magnats de la nostra escena, si ell no es mostra massa tenaç a defraudar la fe que li té posada el nostre poble.)

Per a ésser popular, cal tenir el do d'arribar al poble, de fer-se estimar i estimar-se pel poble. Aquest do és una qualitat innata en certs artistes, independent del seu art gran o petit, i de la consistència de la seva obra. Diríem que no és una qualitat intel·lectual, sinó temperamental. Pot ésser popular un geni, i ho pot ésser un artista mitjà.

Una obra complexa, profunda, contradictòria, un art nou, atrevit, desorientador, una psicologia inquietant, afliccionista com la de Dostoiévski, que vos esmenteu, va fer popular el seu autor. El que llegim dels seus darrers treballs, l'apoteosi que li vaigué el

Full de dietari

UNA REVISIÓ CORATJOSA III i últim

No sé quina part de la ideologia dorsiàna deixarà salva el meu amic i company Josep Maria Capdevila en els seus articles successius. Em sembla injust que la condemna integralment i que no deixis de reconèixer, com jo he provat de fer en un article publicat fa un parell d'anys a "La Gaceta Literaria", de Madrid, que la part de reacció intel·lectualista que contenia el "Glossari" va retre assenyalats serveis a Catalunya.

Quan En Prat de la Riba va elegir-lo per dirigir la Instrucció pública de la Mancomunitat, no va voler precisament premiar aquests serveis i multiplicar-ne l'abast? Segurament. El premi va resultar inadequat i els serveis no assoliren la multiplicació esperada. Però En Prat, com qualsevol altre que esguardés serenament el panorama de la nostra terra renaixent, no podia deixar de comprendre que després d'una apologia excessiva de l'espiritualitat i de la naturalitat, l'èmfasi d'una disbauxa sentimentalista, era indispensable restaurar els prestigis de la intel·ligència. Xenius era, en certs aspectes, el teoritzador de l'anomenat "període constructiu".

«Les pedres i el ciment que ell va proporcionar no eren de la millor qualitat? Conforme! Però els materials que van oferir els altres, ho eren més? Han demostrat més resistència quan ha arribat la prova?

(Els materials, no; però els proveïdors, sí. Aquesta és la diferència.) Al costat d'En Prat i d'En Xenius jo no veig sinó un home que, limitant-se a una esfera aparentment modesta, però realment cabdal, va comprendre de bona hora, la necessitat d'una reacció anti-romàntica. En referència a Pompeu Fabra. Aquest sí que és un exemple de meravella viadència! En un país entusiasmat amb les facilitats de l'espiritualitat i amb les blandícies del dialectalisme, va tenir la gosadia de cridar: "La llengua literària no raja naturalment com el cant dels ocells o el renill dels cavalls! Si voleu tenir llengua literària, cal que l'organitzem, que la fixem i que la disciplinem..." I va fer una gramàtica, recollida sobre el parlar viu, sense dubte, però vigilada de prop per la intel·ligència i el gust.

Fet i fet, l'obra més sòlida dels trenta anys darrers. Aiguanta el temporal amb una frescor incomparable.

CARLES SOLDEVILA

discurs sobre Puixkin, quan la gent li besava les mans i dos vells enemics es reconciliaven als seus peus, i tothom li cridava el "sant", el "profeta"; el que sabem del seu enerrament, que tothom es disputava el cadàver, que "tota Rússia s'ajuntà en una abraçada" davant del fèretre, supera, en exaltació popular i grandiositat, els nostres homenajes i enterraments més famosos. De Dickens podríem escriure coses semblants.

Popular, doncs, no vol dir simplista, ni solament senzill. No cal ésser dempstorista, ni córrer darrera el poble, ni afalagar-lo, i menys adular-lo, per a esdevenir popular. Hom pot guanyar la popularitat flegellant el poble, satiritzant-lo, combatent-lo, odiant-lo, si voleu, però no allunyant-se'n amb desdenys i escarfallas.

El do de la popularitat, no és cosa del talent, sinó de l'ànima. És una qualitat humana i no artística. Cal portar una certa cosa dintre del pit que ha mancat a grans artistes. Però l'home que porta aquesta "certa cosa", i la sap traduir en art, sense renunciar a cap de les excel·lències i exquisideses de l'art, aquell és l'elegit, l'ungit per la popularitat, i ensem per la durada.

No correguem darrera la popularitat. Però tampoc ens ha de fer cap por. No és qüestió de precipitar-nos a cercar el possible hereu de l'ignasi Iglésies, però encara menys a dir que no pot tenir hereu. Val més que siguin diversos els escriptors populars que vinguin darrera d'ell, i que no heretin res, que no siguin hereus de ningú. Que s'ho guanyin tot amb el seu esforç.

Aquest esforç és necessari, imprescindible. Els homes populars de demà ho han de fer tot a si mateixos. Les qualitats humanes que han exornat els nostres patriarques, que són les del nostre poble, les han d'elevat amb la pujança del seu geni i del seu treball, obra d'art segura i depurada que el temps no pugui esmicolar, que l'home d'altres latituds pugui fer seva. Llur exigència amb ells mateixos ha d'ésser absoluta a l'hora de convertir el nostre patrimoni racial en profunditat i bellesa. Darrere del gruix enorme de passió, d'amor i d'exaltació del nostre poble, hi ha d'haver el gruix, la solidesa de l'obra realitzada pels nostres artistes. Llavors no caldrà parlar d'art aristocràtic ni d'art democràtic, sinó de tot un poble viu i d'uns artistes dignes d'ell.

JUAN PUIG I FERRETER

Aquest número ha passat per la censura governativa

El penyal blau

El meu lloc nadiu fou en una contrada de muntanyes roqueres. El seu penyal blau. Un penyal blau enamorat de la mar. En la topografia de les nostres terres, "maïrmar" és gairebé un nom genèric de tota eminença — de vegades ben terra endins — del cim de la qual, en un dia excepcionalment clar, puguen veure el cinquè divi a la part de llevant. Enlloc, ha estat dit, no descobrireu un millor exemple del famós "maquis" mediterrani, batejat a Còrsega, que a Montserrat.

La muntanya de cent cims, guarnida de boixos, d'arboresos, de brucs envellits, d'estepes de flor delicada amb petals arxisencials. D'altra banda, enllà de Dènia, encara dins la perdurable delimitació impresa pel Rei Jaume, hom troba l'assolada "garra" amb els seus tipus bargallons i rosegalls de matavelles. Aspra terra, la que uneix aquests dos posats, i que per a Maragall té com flor heràldica la que hom esfuia damunt el talem que cobreix el Sagrament conduït en real cadira, i per a Costa Llobera la del pobret i adorable romàntic. De salons i licores, de pedrenys encara agarbuitats, de pendissos que semblaven tot just fets per a les gatotes, hom n'ha llevat dificultats i riqueses, hom s'ha sentit menat a braços destins. Quin exquisit esperó — i quin recordança — els llacs de blat en terra aritjada, protegits per capcirons de penyals!

O bé les felices minucioses i polides, agradoses fins a l'altura pàlida, atabellament al volt de negres massies solitàries! Fou una esperança colorada, testafirma, pacient, la que va acabar sent somriure el nostre paisatge.

I del llarg festeig de l'home i la terra en va néixer una ànima surant, la gràcia d'una parla; els monjos no escriven sinó en el que creien llatí, i ja la terra era batejada en franca parla nostra, i els cims i els colls i els boscos i les més secretes fonts duïen noms que eren potencialment poemes; i ermitans amb barbes aromades pel fregadís de la brosta deien

oracions, en ritmes insegurs, en els quals la paraula cercava una beata satisfacció en si mateix; i el pastor, assegut en son esquai de guaita, antropomorfitzava les meravelles del cel, tot grànt-se, amb un rondinament ben nostre, la clepsa imaginativa, inspirada per sons misteriosos, per fesomes canviants i inaferrables de les coses.

El solatge folklòric és, tanmateix, indestruïble de la terra, però la terra és indestruïble de la història. Ara la contrada és manyaga, ensinistrada, en certa manera refeta pel contacte i les il·lusions de l'home. Hom s'ha batut, en temps llunyans, per no voler-la ajovada, i ella al capdavant esdevenia, més i millor que un nom geogràfic, l'esforç filtrant i perseverant de les generacions, cadascuna passatgera; una anònima creació irreductible; l'ànima ancestral, de represa segura al tombant de les més adverses vel·litats de la fortuna. Si amb pena i treball va eixir de la seva pobresa i la seva esquivitat, amb penes i treballs s'afirmà en causes tot d'un cop reeixides, però més sovint perdudes. Una causa perduda, tanmateix, és cosa ben fonèdissa davant la pacient perennitat.

I potser una il·lusió fallida no és del tot fallida. Jo no puc renunciar a l'èxida irrealitzada del Rei Jaume a Terra Santa, o a la lulliana conversió de l'Islam. Els herois dissortats o morts prematurament, les llegendes truncaes, els afanyos malmesos que sap per quina barroeria de la sort, són un romàntic patrimoni irrenunciable. Cada provatura, per gran que hagi estat la seva incapacitat de desenllaç, era una parcial il·luminació del tornasol col·lectiu. I és ara una estranya fermança, una paradoxal superació del descoratjament. No s'esdevingués així, hom trairia l'ànima pairal que plana damunt l'indret, i de la qual hom podria cantar, com Pons i Gallarza de l'olivera de Mallorca:

res serà del que és ara, tu sobre el blau penyal romandràs viva.

JOSEP CARNER

La formació del caràcter

Una nova etapa d'aquesta campanya

II. — CAMINS A SEGUIR

Dèiem, en acabar l'article anterior, que no compartíem l'opinió del pòrtic de "La Paraula Cristiana", que fos inútil la repetició en la premsa, i en conferències, de l'ideal a assolir: l'enfortiment del caràcter de la nostra gent. Ultra la raó allí exposada, cal esperar que a còpia de repetir-ho haurem iet néixer en molts el desig d'obtenir-lo.

Un proverbi anglès diu que *The wish is father to the thought*, així és, que el desig engendra el pensar i en els mitjans de què ens valdrem per a obtenir l'objecte desitjat.

La repetició constant d'un ideal educatiu crea un estat d'ànim col·lectiu i una suggestió en els individus que els obliga a reaccionar en la direcció volguda davant d'estímulis que es presenten inopinadament. Recordeu els deplorables resultats de la predicació constant del seny.

Ultra això és d'esperar que aquesta persistència haurà influït, almenys, damunt d'alguns dels escriptors que han pres part en el debat, sobre els que tenen influència damunt d'alguns sectors social i especialment damunt joves que estan en contacte amb el jovent o tenen cura de la seva educació, les quals hauran adoptat els procediments educatius que hauran cregut adequats a la consecució dels ideals exposats.

Aquesta persistent campanya ha demostrat també que podem comptar amb la nostra premsa — factor valuósíssim sempre per a la formació d'un ambient propici a la difusió i desenrotllament dels ideals a assolir.

En el pòrtic que comentem és pre-conitat un procediment indirecte: "si voleu que els minyons que pugen tinguin energia moral, no els parletu mai d'energia. Fèu-los estimar les coses-féu-los tenir idees pregones i justes d'aquelles realitats que voleu que defensen amb energia, i deixeu que la naturalesa obri tota sola: l'energia sortirà i s'encarrilarà per ella mateixa". No creiem en l'eficàcia de la predicció directa de l'energia als minyons, però tampoc veiem clars els resultats que podrien obtenir-se deixant obrar la naturalesa tota sola i sense ésser dirigida per una acció educativa envers la tendència volguda. La naturalesa, obrant espontàniament, tant pot donar sentiments com enèrgies.

D'acord en què l'energia no pot ésser injectada, sinó que surt de dintre. Però procurem envoltar l'esperit de totes les condicions que facilitin aquesta naixença. I un cop hagin nascut, usem tots els procediments per a conservar-la i enfortir-la.

Aquest procés educatiu és molt complex i cal utilitzar tots e malitjans al nostre abast per a reeixir. No podem restar indiferents a l'escola — que hauria d'ésser el lloc clàssic de formació dels homes de demà, però que per la seva artificialitat actual sols serveix tot, sovint per a desfer el ca-

ràcter dels nois. Cal, així mateix, examinar envers la finalitat proposada tot l'ambient post-escolar on viuen els minyons — la casa i la família (recordem la frase del mariscal Foch que assegura que les primeres lliçons d'energia les rebé de la seva mare), els jocs i esbarjos, les lectures estimulants, vides exemplars, viatges i descobriments, etc.

L'esport hauria d'acomplir també la seva funció d'educar físicament el jovent, que acti és negligida gairebé per tothom. Es sorprenent com els directores del nostre moviment esportiu — entre els quals hi ha homes intel·ligents i d'ideals — no han comprès que manquen a llur deure no utilitzant-lo per a l'educació física del jovent. Esperem que algú voldrà emprendre la iniciativa en aquest sector.

Fins ara l'excursionisme ha estat l'esport que, des de fa més temps i damunt el major nombre de joves, més ha fet, dintre les seves possibilitats, per l'educació física del nostre jovent. La gimnàstica, amb procediments de major eficàcia, és practicada des de fa alguns anys per un nombre de joves que voldríem veure créixer ràpidament cada dia.

L'última relació de l'educació moral i la física ha estat sintetitzada en una frase del Dr. Soler i Damians en un article publicat fa poc en aquestes pàgines: "Cap home malalt o físicament inferior no remirà mai les qualitats virils." Cal, doncs, atendre l'educació física dels nostres joves, procurar llur enfortiment, donar-los coneixements d'higiene i de profilaxis de certes malalties que són flagells socials, per a evitar que de la decadència física segueixi la decadència moral del nostre poble.

Aquesta és la finalitat principal; la qüestió dels mètodes a seguir és secundària. El Dr. Soler i Damians sospesava els sengles resultats de l'educació física i de l'excursionisme. D'una banda, la major eficàcia de la gimnàstica practicada metodícament i diàriament per a l'enfortiment físic i el major esperit de disciplina que inonen als que la practiquen a colles. De l'altra, l'excursionisme obre un camp més ample a l'esperit d'iniciativa personal per a desxifrar-se de dificultats, estreny la germanor entre els companys de la colla, i educa i instrueix fent conèixer el país, els seus habitants i la seva història.

No és pas l'ocasió de remarcar els respectius avantatges de cada pràctica, sinó de celebrar que de camps distints hom arribi a una coincidència. Compre la finalitat comuna, cal coordinar l'excursionisme i la gimnàstica, impulsar els nostres joves a què els practiquin tots dos i així es gaudeixin dels profits que de cadascun obtindran.

No cal dir que aquesta campanya per a la formació del caràcter ha d'ésser dirigida envers un ideal i menada amb entusiasme. Certament ni l'excursionisme ni l'epicureisme no són eco-

COMENTARIO

Supressió de propines?

Almenys aquest és l'anunci que ha fet el senyor Miquel Regàs pel que toca als hotels de Catalunya. Val a dir que la supressió no és absoluta; hom crea un recàrrec del deu per cent sobre els comptes, que servirà per reemplaçar la propina individual repartida a cambreres, criats, nois d'ascensor, maitres, etc.

El sistema funciona regularment en una mala fi d'hotels d'arreu del món, i no hi ha cap motiu perquè no funcioni amb la mateixa regularitat a Barcelona.

Si aquesta mesura es consolida — i tant de bo es consolidi! — ja tindrem dos gremis exempts de propina: el dels xofers de taxi i el dels funcionaris d'hotel. No seguiran algun altres?

Seria fàcil. Fàcil i plausible. Ara sols convé que els muntadors d'aquesta mesura la implantin de bona fe i no pas (i han donat l'exemple diversos gremis que no anomenarem) com una simple estratagema per a obtenir, sense soroll, un augment de jornal.

La combinació és senzilla, i es fonamenta en un perfecte coneixement de la psicologia, essencialment fatxendera, del nostre públic. Primera part: Hom augmenta les tarifes i, en compensació, suprimix les propines. Ningú no protesta; n'hi ha que fins se'n feliciten; l'augment ha estat ben calculat i resulta, si fa no fa, proporcional a la propina consuetudinària. Què més té pagar en un concepte o en l'altre?

Segona part: al cap de poc temps d'haver suprimit oficialment la propina, hom veu que tothom en torna a donar. Què ha passat? Com ha anat això? Molt senzill. Ha bastat que els empleats, funcionaris o servidors no refusessin amb sistemàtica energia els oferts de la clientela. La vanitat o la inèrcia ha fet que un senyor recomenés a donar propina; el punt i el mimetisme han fet la resta.

Es gairebé segur que aquesta història no es repetirà en el ram de l'hoteleria, perquè la clientela dels hotels és precisament formada per passavolants que vénen avesats al sistema del deu per cent o troben còmode d'adaptar-s'hi. Però en algun dels possibles gremis imitadors... No posaríem les mans al foc. — C. S.

Cap a una ruptura entre Lituània i Letònia?

Valdemaras, en un interviu concedit recentment, ha declarat que la intervenció a favor de la represa del tràfec ferroviari Lihav-Vilna-Kovno, feta pel senyor Balodis a l'Assemblea de la Societat de Nacions, constitueix una falta a la neutralitat que Letònia devia observar en el conflicte lituano-polonès.

Valdemaras ha afegit que el govern d'Lituània considera com indesitjable el senyor Balodis en el lloc de ministre de Letònia a Lituània que actualment ocupa.

La Premsa de Riga ha protestat vivament contra les declaracions del primer ministre de Lituània en les quals hi veu un gran incorrecció diplomàtica.

La suspensió de certes comunicacions i facilitats a la frontera de Lituània, conseqüència de l'estat de guerra entre Polònia i Lituània, perjudica tots els veïns i porta una gran pertorbació comercial a tota aquella regió. La intenció del senyor Balodis

era, doncs, molt bona i és un xic arbitrari parlar de neutralitat en una qüestió que tan directament afecta a Letònia.

Per això la Premsa letona fa protestes. El diari "Pečeja Briv" diu: En tals circumstàncies el manteniment d'un ministre letó a Kovno no té cap utilitat mentre Valdemaras sigui al cap del govern lituà.

El diari nacionalista letó "Latvis", expressa la mateixa opinió i afegeix que el ministeri d'Afers estrangers no ha pres encara cap decisió en aquest sentit, el de la ruptura.

COMUNICACIÓ AMB EL PLANETA MÀRC

Londres, 20. — Per a la setmana entrant, circula el rumor que es faran provatures de comunicació amb el planeta Màrc, des de l'estació de Rugby, amb una ona de 18.500 metres.

El doctor Robinson, que és l'iniciador d'aquests experiments, diu que per a les diferents proves emprarà un receptor capaç de recollir ones fins a 30.000 metres de llargària. — Fabra.

UNA PASSATGERA CAU D'UN AVIO SOBRE EL GLACIER D'ALETSCH

Thun (Suïssa), 20. — Un avió militar, tripulat per un militar al qual acompanyava una passatgera, ha fet un vol sobre el glacier d'Aletsch.

L'avió fou sorprès per una tempesta; no obstant, el pilot ha aconseguit restablir l'equilibri de l'avió, però immediatament es donà compte que la passatgera havia desaparegut.

El cadàver de la dona ha estat trobat després al glacier. — Fabra.

—Vaja: ja tenim l'incident de Nanquín arranjat...
—Sí: ara ja podem anar per un altre.

LA BORSA
SETMANA PER SETMANA

Apar que vngui per la tardor la treva que no hi ha haver a l'estiu a Borsa. L'especulació està encallada, contrària d'un cantó de no millorar tipus, però, d'altra banda, satisfeta quan menys de solidificar-los.

No obstant, han donat un cop d'ala d'ascensió de més de 30 punts les cades.

Veiem si així aixecaran un poc el vol les petites.

Fa una certa melangia pensar que desapareixeran de la cotització les Orenses, que llanguixen a 45.

Més d'un quart de segle que ens han acompanyat amb les seves invencibles il·lusions!

Nords i Alacants, després de la taca d'aquesta tarda de dissabte, a les quatre, a 123 30 i a 118 30, respectivament, en l'estona perllongada que no acaben d'arrencar-se els borsistes del saig de Contractacions, pujaven animosament de cara als enters superiors.

No hi creiem gaire.

A fi de setmana entrant tindrem al damunt les dobles, i com que no seran pas a bon preu, faran respecte.

El comptat, amb regulars transaccions.

L'an passat uns quants emprèstits especials que han invitat a estudi i que

obren aspectes nous, quant a rendiment i quant a deute.

Ara es parla i se'n treballa un de Cinematografia Nacional (Cinaes), unió de la majoria de cinemes. Serà d'acció preferentia, les quals tindran primer dret fins a un 7 per roo.

La condició que no ens plau és la de l'Amortització a 110 quan ho acordi el Consell.

O'compromís o no compromís, tota vegada que res que no sigui una temptació de moment no obliga a amortització superior a la par.

De totes passades, és de creure que el Consell veu possible una conveniència d'amortització, i la fixa amb el premi indicat.

Han seguit pujant les accions ordinàries Sanson.

Freguen el tipus de 90. Hi ha la sensació que comença una època pròspera per al ciment, i els fabricants han acabat ben units-se.

R. SURINYACH SENTIES
Dissabte, 20 d'octubre de 1928.

BANCA NONELL
CANVI : VALORS : CUPONS
Rambla del Centre, 16

AQUEST NÚMERO HA
PASSAT PER LA CEN-
SURA GOVERNATIVA

Revistes i publicacions tècniques i financeres.

Hem rebut les següents revistes i publicacions de caràcter financer i econòmic:

"ECONOMIA I FINANCES"

El darrer número d'aquesta important publicació catalana conté el següent sumari:

"Inflació i deflació monetàries a Espanya". I. Cal que el Banc d'Emissió tingui una política monetària que no sigui inflacionista, per Josep A. Vandellos. — "La política econòmica espanyola", per Miquel Vidal i Guardiola. — "Revista Tèxtil, de la Federació de Fabricants de Filats i Teixits de Catalunya". — Memòries i Balanços: "Barcelona", Companyia Espanyola d'Assegurances. — Crònica General i Financiera: Diversos. Nota importantíssima del Patronat Nacional del Turisme. L'actuació de la Banca Catalana. Cèdules Hipotecàries en circulació. Vaixells-tanques per al Monopoli del Petrol. La tracció elèctrica a la Companyia del Nord. El cultiu del tabac a Espanya. Els vins del Priorat. El Comerç Hispano-Francès. El Comerç Hispano-Cubà. L'exportació d'oli en el primer semestre d'enguany. Una novetat bancària. Les accions de vot plural a França. Moviment d'ela Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, per K. — Legislació i Jurisprudència: "Index Legislatiu. Comentari a la Legislació", per M. J. Jovés. — "Comentari a la Jurisprudència", per J. Maria Omar i Gelpi. — Banc d'Espanya. —

Bancs estrangers. — Ingressos de ferrocarrils. — Guia del Rendista: Juntes generals. Cupons i dividends. Amoritzacions i subhastes. — Moviment de la Cambra de Compensació de Barcelona. — "Impressions de Borsa", per X. — Informes Financiers i de Valors. — Cotitzacions.

"AGRICULTURA I RAMADERIA"

El número 10, any X, 25 d'octubre d'aquesta utilíssima revista que conté: Els nostres pàssos: Doctor senyor Francesc Santacana i Romeu. — "Les ovelles davall els ametllers", per Joan Salom. — "L'esterilitat dels arbres fruiters", per Baldri Jusefressa. — "La bona sement", per Candi Redó. — "Els farratges i la secada d'aquest estiu", per Tomás Auli. — "Una obra lloable de l'Ajuntament de Llí", per Josep Llovet. — "Experiències d'alimentació de gallines", per M. Rosell i Vilà. — "Els adobs assotats", per Joan Montfort. — "Per la mestresia", per M. T. G. — "Els raïms i el suc dels raïms com a medicament". — "Una mica de tot". — Calendari. — Noticiari. — El mercat.

"BUTLETI" DE L'ASSOCIACIÓ I COOPERATIVA DE MERCERS AL DETALL DE BARCELONA

(Any XII, Octubre 1928 Núm. X.)
Conté el següent sumari:
"Stembre". — "Elegia", per J. M. Rovira Artigas. — "Companyies mercers", per Cugat Guiler. — "Els triomfs de les modes i les institucions femenines", per Maria Rosa. — "Un acord contra el treball a preu fet", per Alfred Gallard. — "Els nostres companys de València", per G. Guiler Farré. — "Anècdota de metge", per Cases Homs. "Secció oficial".

"IBERICA"

El número d'aquesta setmana conté el següent sumari:
"Congreso de pesca y FERIA de industrias del mar". — "En honor del Excmo. Sr. D. José Ricart Giralt". — Honduras: "Las cabezas de elefante en la civilización maya". — "Las excavaciones de Ur, en Caldea". — Lanzamiento de los nuevos trasatlánticos "Bremen" y "Europa". J. M. G. — "El huracán del 13-16 septiembre". — "Los cables a 130.000 volts instalados en Nueva York y en Chicago". "L'Emanuel". — "Julio Grablovitz, 1846-1928". M. M. S. Navarro. S. J. — "Grandiosa estructura del Universo". F. Villaverde. — Bibliografía. Temperatures extremes i pluges d'agost.

"BOLETIN DEL COMITE REGULADOR DE LA INDUSTRIA ALGODONERA"

Any I. Setembre 1928. Número 3.
Conté aquest sumari:
"La exportación como medio de resolver la crisis de la industria algodonera", per En Carles Pi Sunyer. — "Un ensayo de comercio con Levante en el siglo XVIII", per En Jaume Ruiz Manent. — El Comité Permanente de Vigilancia de la Exportación. — Los problemas de la exportación: El conocimiento de los mercados. — La industria algodonera italiana i el problema de los fletes. — Las marcas de fábrica en la Argentina. Hamburgo, ejemplo para la exportación. — Estudios sobre mercados: El Perú. — La "situación del mercado argentino". — Datos estadísticos de la exportación algodonera española: Tejidos de color. — Notas informativas.

Constitució d'un Trust Financier

El dividendes 19 d'octubre de 1928 es constituït al domicili social de la Societat Financiera de Transports i d'Entreprises Industrielles, S. A. (Sofina) 38-40 carrer de Nàpols, Ixelles-Bruxelles, sota la denominació de "TRUST FINANCIER DE TRANSPORTS ET D'ENTREPRISES INDUSTRIELLES", una Societat Anònima amb un capital de 100.000.000 de francs, representat per 200.000 accions de 500 francs de valor nominal cada una.

Els elements que han participat a la constitució de la nova Societat, són els següents:
Banque de Bruxelles, Brussel·les.

Cassat & Cie., Brussel·les.
Banque Josse Allard, Brussel·les.

Banque Liégeoise et Crédit Général Liégeois Réunis, Liège.
Caisse Centrale de Crédit du Boerenbond, Lovain.

Compagnie Générale pour l'Éclairage et le Chauffage par le Gaz, Brussel·les.

Société Anonyme d'Entreprises Générales de Travail "ENGEL-TRA", Brussel·les.

Société de Métallurgie et d'Industrie, Ougrée.

Société Anonyme des Acieries Réunies de Sarbach-Eich-Dudelange, Luxemburg.

Banque pour Entreprises Electriques, S. A., Zurich.

Compañia Hispano-Americana de Electricidad, Madrid.

Electric Bond and Share Company, Nova York.

Gesellschaft für Elektrische Unternehmungen, Berlín.

International General Electric Co., Nova York.

Sociedad Financiera de Industrias y Transportes, Barcelona.

Société Centrale pour l'Industrie Electrique, París.

Société Financière Electrique, París.

Société Générale d'Entreprises, París.

The Electric and Railway Finance Corporation Ltd., Londres.

Vickers Limited, Londres.

Amsterdamsche Bank, Amsterdam.

Banca Commerciale Italiana, Milano.

Banco Central, Madrid.

Banco Urquijo, Madrid.

Banco de Vizcaya, S. A., Bilbao.

Bankers Trust Co., Nova York.

Petechen & Cie., Praga.

Banque Générale de Crédit Hongrois, Budapest.

Banque des Pays du Nord, París.

Banque de l'Union Parisienne, París.

Baring Brothers & Co. Limited, Londres.

Berliner Handels-Gesellschaft, Berlín.

S. Bleichroder, Berlín.

Comptoir National d'Escompte de París, París.

Crédit Suisse, Zurich.

Darmstadter und Nationalbank Kommandit Ges. auf Aktien, Berlín.

Deutsche Bank, Berlín.

Dillon, Read & Co., Nova York.

Reunion der Disconto-Gesellschaft, Berlín.

Dresdner Bank, Berlín.

Guaranty Company of New York, Nova York.

Hope & Co., Amsterdam.

International Acceptance Bank Inc., Nova York.

International Acceptance Trust Co., Nova York.

Kuhn Loeb & Co., Nova York.

Lazard Brothers & Company Limited, Londres.

Lee, Higginson & Company, Nova York.

Mendelssohn & Co. Amsterdam, Amsterdam.

Midland Bank Limited, Londres.

Nederlandsche Handels Maatschappij, Amsterdam.

N. M. Rothschild & Sons, Londres.

A. Schaaffhausenscher Bankverein, A. G., Colònia.

S. A. Arnés-Garí, Barcelona.

Société Générale pour favoriser le développement du commerce et de l'industrie en France, París.

Société Financière Française et Coloniale, París.

The British Shareholders Trust Limited, Londres.

M. Warburg & Co., Hamburgo.

F. D. Döcker, Londres.

D. M. Heinemann, Braunschweig.

E. R. Peacock, Londres.

Una junta general que se celebrará inmediatamente después la constitución de la nueva compañía, elegiéndose a miembros del Consejo d'Administración següents senyors:

José Allard, Brussel·les.

Gordon Auchincloss, Nova York.

R. G. Bindschedler, Zurich.

Francisco d'A. Cambi, Barcelona.

Léon Cassel, Brussel·les.

Jean Cassel, Brussel·les.

Marqués de Foronda, Madrid.

Charles de La Hoya, Brussel·les.

Maurice Despret, Brussel·les.

Dannie Heinemann, Brussel·les.

Maurice Hermans, Brussel·les.

Lucien Janlet, Brussel·les.

Edmond Wyldboore Smith, Londres.

Commissaris de la Compagnie.

Paul de Burlet, Nivelles.

Baró Lucien Janssen, Eindhoven.

Jean Rampelbergh, Brussel·les.

Maurice Soesman, Brussel·les.

David M. Van Buuren, Brussel·les.

Gustave Van Gelder, Brussel·les.

Alfons...

Isabel...

Petites...

Canal Ebre...

Catalana...

NOTA: Els canvis anteriors, són canvis anteriors.

Alfons...

Isabel...

Petites...

Canal Ebre...

Catalana...

NOTA: Els canvis anteriors, són canvis anteriors.

Alfons...

Isabel...

Petites...

Canal Ebre...

Catalana...

Banca Arnús
Sucessora de Evaristo Arnús
FUNDADA EN 1846
CASA MATRIU: Passatge del Relloige -- CASA CENTRAL: Plaça Catalunya, 23
NEGOCIEM ELS CUPONS
venciment primer de novembre vinent
el liquid import dels quals ens sigui conegut
Apartat de correus núm. 425. — Direcció telefònica i telefònica "BANCARNUS"

BORSA DE BARCELONA
VALORS A TERME

Borsí matí: Nord, 123'20; Alacant, 118'28; Orenses, 45'10; Transversal, 46'50; Colonial, 137'50; Chades, 775, 780; Chades, 136'50, 137; B. Catalunya, 123'50; Illes, 103'25; Rif, 147; Filipines, 416; Explosius, 268'50.

Borsa tarda: Interior, 75'30; Nord, 123'20, 123'30; Alacant, 118'30; Andalus, 85'90, 85'80; Orenses, 45; Oestla, 9'50; Transversal, 45'85; Colonial, 137'50, 137'75; Chades, 778, 774, 775; Felgueras, 77'00; Docks, 25'85; B. Catalunya, 123'25; Illes, 103, 102'85; Rif, 146'75, 148'50; Filipines, 418, 417, 418; Explosius, 272; Denies, 20'65.

COMPTAT: Valors encara no inclosos en el Butlletí Oficial

Mpls. 1928 P. S. Sarria. 99'00
Barcelona Traction 1927. 102'00
Municipals 5%. 91'50
Proces Motrius 1925. 92'50
Hija Guadalupe. 103'50
Industries Aragoneses. 99'00

MANCOMUNITAT, DIPUTACIÓ I AJUNTAMENTS

Mancomunitat 1914. 81'00
1920. 80'00
Oblig. Prov. 6%. 102'00
C. C. Comunal. 85'50
Diputacions velles. 88'50
Ajunt. Badalona. 109'75
Ajunt. Barce. 85'00
1908 B. 85'70
1906 C. 84'00
1907 D. 84'75
1910 D. 84'75
1912 B. 84'75
1913 E. 70'00
1912 B. 77'00
1910 B. 85'00
1916 B. 84'85
1917 B. 84'85
1918 B. 85'15
1919 B. 85'00
1920 B. 85'00
1921 6%. 99'75
1922 6% Exp. 101'00
Elxampla 1899. 99'50
1913. 99'50
1914. 99'50
Bons Reforma. 94'25
Ajunt. Valenc. 6%. 100'50
Sevilla Expo. 99'75
Malaga. 103'25

DIVERSOS

Port Barce. 80'50
1905. 87'00
Mellila. 108'50
Sevilla. 98'75
Ojón-Mugel. 67'35
Marroc 5%. 84'35
B. Hipotecari 6%. 90'50
6%. 111'50
Caixa d'Emissions. 94'75
B. Cat. L. 5 1/2 %. 102'65

CADELES ARGENTINES. 96'75

DEUTES DE L'ESTAT

Interior 4% A. 75'50
" B. 75'15
" C. 75'30
" D. 75'35
" E. 75'10
" F. 75'10
" G. H. 74'40
Exterior 4% A. 91'00
" B. 90'40
" C. 90'40
" D. 89'60
" E. 89'40
" F. 89'40
" G. H. 89'00
" I. 89'00
" J. 89'00
" K. 89'00
" L. 89'00
" M. 89'00
" N. 89'00
" O. 89'00
" P. 89'00
" Q. 89'00
" R. 89'00
" S. 89'00
" T. 89'00
" U. 89'00
" V. 89'00
" W. 89'00
" X. 89'00
" Y. 89'00
" Z. 89'00

BORSA, MADRID

Interior 4% A. 75'50
" B. 75'15
" C. 75'30
" D. 75'35
" E. 75'10
" F. 75'10
" G. H. 74'40
Exterior 4% A. 91'00
" B. 90'40
" C. 90'40
" D. 89'60
" E. 89'40
" F. 89'40
" G. H. 89'00
" I. 89'00
" J. 89'00
" K. 89'00
" L. 89'00
" M. 89'00
" N. 89'00
" O. 89'00
" P. 89'00
" Q. 89'00
" R. 89'00
" S. 89'00
" T. 89'00
" U. 89'00
" V. 89'00
" W. 89'00
" X. 89'00
" Y. 89'00
" Z. 89'00

BORSA DE LONDRES

Interior 4% A. 75'50
" B. 75'15
" C. 75'30
" D. 75'35
" E. 75'10
" F. 75'10
" G. H. 74'40
Exterior 4% A. 91'00
" B. 90'40
" C. 90'40
" D. 89'60
" E. 89'40
" F. 89'40
" G. H. 89'00
" I. 89'00
" J. 89'00
" K. 89'00
" L. 89'00
" M. 89'00
" N. 89'00
" O. 89'00
" P. 89'00
" Q. 89'00
" R. 89'00
" S. 89'00
" T. 89'00
" U. 89'00
" V. 89'00
" W. 89'00
" X. 89'00
" Y. 89'00
" Z. 89'00

DADES FACILITADES PER LA CASA JOAQUIM SITGES PADROSA

ARTICLE **NOVA** **TANQUES** **Alça** **Baixa**

MERCAT **Precedent** **D'avui**

Cafè Desembre. 16'10
Març. 15'46
Maig. 15'03
Juliol. 14'81

Nova York

Sucre Desembre. 2'05
Març. 2'10
Maig. 2'17
Juliol. 2'25

Nova York

Sucre Desembre. 19'6
Març. 19'3
Maig. 19'0
Agost. 18'3

Londres

Biat Desembre. 114 7/8
Març. 120
Maig. 122 3/8

Xicago

Moreso Desembre. 88 1/8
Març. 88 5/8
Maig. 88

Xicago

Biat Desembre. 9'4
Març. 9'5 3/8
Maig. 9'3 3/8

Liverpool

Metalles - Londres

Coure comptat. 65.08.0
3 mesos. 65.18.0
Estany comptat. 224.17.6
3 mesos. 224.18.6
Plom comptat. 22.03.0
termini. 21.17.6
Spelter comptat. 24.01.3
termini. 24.07.3

MERCAT DE LLOTJA

CEREALES

BLATS

Aragó i Navarra nou. 58 a 59 1/2
Castella nou. 58 1/2 a 59
Manxa nou. 58 1/2 a 59
Extremadura nou. 58 1/2 a 59
Urgell comarca novell. 58 a 59
(Preus en pesettes els 100 quilos, sense sac, damunt vago origen)

MORESC, ORDÍ I CIVADA

Moresco Plata. 37 1/2 a 38
Moresco Java. 37 1/2 a 38
Moresco Calat. 37 1/2 a 38
Ordí Extrem. i Manxa. 41 a 42
Ordí Urgell i com. nou. 41 a 42
Ordí estranger. 39 1/2 a 40
Civada Extremadura. 39 1/2 a 40
Civada Manxa. 39 1/2 a 40
Escaloria Andalusia. 70 a 74

ARROS

Bomba Calasparra. 110 a 115
Bombas. 110 a 115
Selecta. 110 a 115
Matasat. 110 a 115
Benillob. 110 a 115
Trencat. 110 a 115
Farina d'arros. 50 a 52

LLEGUMS

Jentiles. 42 a 43
Faves estranges. 42 a 43
Faves Extrem. o And. 42 a 43
Faves Llobregat. 42 a 43
Faves Extrem. o And. 42 a 43
Faves estrangers. 42 a 43
Veces Segarra. 42 a 43
Veces Andalusia. 42 a 43
Veces. 42 a 43
Titus. 42 a 43
Quilotes. 42 a 43

MONGETES

Castella. 140 a 145
Mallorca. 140 a 145
Pret. 140 a 145
Urgell i comarca. 140 a 145
Valencia. 140 a 145
Estranger per. classe. 88 a 89

OIGRONS

Polpa remolatxa estr. 38 a 39
Polpa remolatxa estr. 38 a 39
Turio de coco. 38 a 39
Farina de llinosa. 38 a 39
(Preus en pesettes els 100 quilos, amb sac, damunt carro Barcelona)

FARINES

Força. 38 a 39
Extra local. 38 a 39
Corrent local. 38 a 39
Extra Blanca Castella. 38 a 39
Blanca corrent Castella. 38 a 39
Baixa. 38 a 39
(Preus en pesettes, sac de 50 quilos, damunt carro Barcelona)

DESPULLES

Número 3. 38 a 39
Número 4. 38 a 39
Número 5. 38 a 39
Número 6. 38 a 39
Número 7. 38 a 39
Número 8. 38 a 39
Número 9. 38 a 39
Número 10. 38 a 39
Número 11. 38 a 39
Número 12. 38 a 39
Número 13. 38 a 39
Número 14. 38 a 39
Número 15. 38 a 39
Número 16. 38 a 39
Número 17. 38 a 39
Número 18. 38 a 39
Número 19. 38 a 39
Número 20. 38 a 39
Número 21. 38 a 39
Número 22. 38 a 39
Número 23. 38 a 39
Número 24. 38 a 39
Número 25. 38 a 39
Número 26. 38 a 39
Número 27. 38 a 39
Número 28. 38 a 39
Número 29. 38 a 39
Número 30. 38 a 39
Número 31. 38 a 39
Número 32. 38 a 39
Número 33. 38 a 39
Número 34. 38 a 39
Número 35. 38 a 39
Número 36. 38 a 39
Número 37. 38 a 39
Número 38. 38 a 39
Número 39. 38 a 39
Número 40. 38 a 39
Número 41. 38 a 39
Número 42. 38 a 39
Número 43. 38 a 39
Número 44. 38 a 39
Número 45. 38 a 39
Número 46. 38 a 39
Número 47. 38 a 39
Número 48. 38 a 39
Número 49. 38 a 39
Número

FORMIDABLE SUBHASTA D'ART

Dies 17 al 24 de novembre
Sala Parés

FORTUNY SA EPICERIE FRANÇAISE
Hospital, 32
Sucursal Selmerón, 133
Choucroute, Fromages, Beurre,
Biscuit Lu, Huntley Palmers,
Horniman's Tea, Herba Mate,
Carn salada argentina. - Sec-
ció de Perfumeria. - Rambla
del Prat, 1 (cantonada a Sal-
merón). - Perfums de luxe
Guerlain de Paris, Crème So-
cret de la Bonne Femme, Ex-
trait de l'Heure bleue, Jiky, Fol-
arome, Eau de Cologne Im-
periale.

Relació dels objectes trobats i dipos-
itats a la Majordomia municipal, a
disposició de les persones que acedi-
tin que són seus.

Un penjoll, que sembla d'or, amb
dues fotografies; un mocador amb un
clau i nou claus; una clau; sis clau-
etes lligades amb un tros de cordill;
una ploma estilística; un rellotge
de metall daurat, amb polsera de pell;
un portamonedes de pell collar clar,
forma cartera, amb uns rosaris, un
rebut de la rifa, metàl·lic i altres efec-
tes; dues clauetes lligades amb un cor-
dill; altres dues clauetes amb un cor-
dill; un clavin; un maletí de cuir co-
lor marron, amb metàl·lic, paquets amb
medicaments, etc.; una bossa de pell
color beige, amb objectes de poc va-
lor; dues cèdules personals a nom de
Joan Merino; dues clauetes marca
"Ronia"; una cartera de pell amb di-
verses ulleres amb muntura de cel-
luloide; documents a nom de Juli Or-
dian; una cartilla militar a nom d'An-
toni Mora; diversos colls i punys de
senyor; una caixa de cartó amb benes
i glasses; una pell curta; tres clau-
etes lligades amb una cadena; i un
"para-choques" ovalat, d'auto.

Els veïns de Sant Martí no volen "Encants"

Hem rebut còpia d'una extensa in-
stància dirigida a l'alcalde de Barce-
lona per una comissió de representants
i gremis del que fou antic terme de
Sant Martí, queixant-se que els "En-
cants" de vell hagin estat instal·lats a
la plaça de les Glòries Catalanes.

Evidentment, el mercat de trastos
vells no té res d'artístic, ni res que
pugui afavorir la higiene o l'estètica
de la plaça de les Glòries, i els sig-
nats de l'altitud document demanen a
l'alcalde que els en vulgui alliberar.

EL ALUMINIO
Rda. S. Antonio, 68, 70
VEA
LOS 14
ESCAPARATES

LA MILLOR CASA
en Bateria de Cuina
completes
OBJECTES per a PRE-
SENTS :: VAIXELLES
Cristalleries i auxiliars de
totes menes

RODRIGUEZ I FERRER
CAMISERS
Boqueria, 36 i 38. Tel. 5027 A.
SUCURSAL
Ronda Sant Pere, 16. Tel. 44 A.

RODRIGUEZ I FERRER
Camiseros de Barcelona

Camises, corbates
guants, pullovers

ELIXIR ESTOMACAL
SAIZ DE CARLOS
Tonifica, ajuda a païr, obra la
gana i cura les malalties de
L'ESTÓMAC
I BUDELLS
DOLOR D'ESTÓMAC
DISPEPSIA
AGORR I VÓMITS
INAPETÈNCIA
DIARRÈES DELS NENS
I ADULTES
LLAGA DE L'ESTÓMAC
Molt útil contra les diàrrees dels nens, inclús
de l'època de dentició, i diàrrees
35 anys d'èxit constant.
5 pastilles ampollines, amb medicació per
a una o dues
Venda principal: Círculo del món.

CINEMA

LA PROFUNDITAT DE FOCUS

(D'utilitat per als amateurs)

Molts dels nostres lectors hauran
sentit parlar, sens dubte, dels termes
"distància hiperfocal" i "profunditat
de focus" i hauran pensat segurament
que es tractava d'una teoria compli-

Taula de distàncies hiperfocals
Obertures de diafragma cerc de conf.
1/500 pols.

Obertura	Distància
f 1.5	27.7 feet
2.0	33.3 "
2.5	40.0 "
3.0	48.0 "
4.0	64.0 "
5.0	80.0 "
6.0	96.0 "
8.0	128.0 "
11.0	176.0 "
16.0	256.0 "

TAULA I

cada que no els concernia per a res.
Certament, les curtes longituds focals
de les lents de l'aparell amateur co-
breixen una multitud de pecats, però
quan es treballa amb lents d'ampla
obertura com f-1.5, f-1.9 i f-2, la

profunditat de focus esdevé molt im-
portant si voleu obtenir fotografies
bones i precises.

La distància compresa entre el punt
més proper i el més lluny d'un focus
clar, és coneguda per profunditat de
focus o profunditat de "camp" d'una
determinada len. A mesura que au-
menta la longitud focal d'una len, la
profunditat de focus decreix i quan
més a prop és l'objecte de la len, més
curta la profunditat de focus. Igual-
ment, quan més gran és el diafragma,
menor la profunditat de focus.

Per determinar la profunditat de
focus s'ha de trobar primer la distàn-
cia hiperfocal. Aquesta distància ha
d'ésser determinada per cada "stop"
usat. Si enfocuem a l'infinit (qualse-
vol cosa més lluny de cent peus), alesh-
hores amb un determinat "stop" tots
els objectes des d'una certa distància
fins a l'infinit es trobaran enfocats cla-
rament i aquesta distància és coneguda
com a distància hiperfocal. A la
segona columna de la Taula I veurà
el lector un encaçament "cercle de
confusió 1-500 polzades". Aquest és
un terme òptic usat per denotar el
més pròxim acostament a un focus
absolut, d'un punt de llum.

Per al treball corrent cinematogrà-
fic un cercle de 0'002 polzades donarà
una imatge suficientment clara
davant la pantalla.

A la Taula I hi ha la llista de tots

els "stops" i davant de cada un hi ha
la seva distància hiperfocal. Suposeu
que voleu prendre una escena en la
qual voleu agafar en focus clar, tot
el que hi ha més enllà de 100 peus.
A conseqüència de determinades con-
dicions trobem que hem d'usar un
"stop" de f-2.5. Mirant la Taula, da-
vant per davant de 2.5, trobarem que
tot el que hi ha més enllà de 166 peus
de la len, fins a l'infinit, es trobarà
en un focus perfecte. Això és per-
què quan enfocuem a l'infinit, si ara,
enfocuem a 166 peus (el punt hiper-
focal) trobem que tot allò que es trobi
més enllà de mitja distància d'aquest
punt fins a l'infinit es troba enfocat
clarament. Això ens demostra que no
hem d'incloure cap objecte important
que es trobi més prop de la len que
la meitat de la distància del punt
hiperfocal, perquè quedaria desenfocat.

Hi ha, encara, un altre problema,
no obstant, quan voleu enfocar qual-
sevol objecte a menor distància de la
len que el punt hiperfocal. Els ob-
jectes a l'infinit estan aleshores fora
de focus. Consultant la Taula II po-
drà veure el lector, a la primera co-
lumna, distàncies des de dos peus fins
a vint-i-cinc. Llegint les caselles de
davant de cada distància, trobarà els
punts més pròxims i més lluny de fo-
cus clar a cada cap, quan el focus
està en un objecte a menor distància
que la hiperfocal, corresponent al

TAULA II

OBERTURES DE DIAFRAGMA

Distància enfocada	Diafragma Obertures										
	f 1.5	1.8	2	2.5	3.5	4	4.5	5.6	8	11	16
2 feet	1.8-2.1	1.8-2.2	1.8-2.2	1.8-2.3	1.7-2.4	1.7-2.5	1.7-2.6	1.6-2.8	1.5-3.3	1.3-4.4	1.1-10.7
3 "	2.7-3.3	2.7-3.4	2.6-3.5	2.5-3.6	2.4-4	2.3-4.2	2.3-4.4	2.1-4.9	1.9-7.1	1.7-15.9	1.4-inf.
4 "	3.4-4.6	3.4-4.8	3.3-4.9	3.3-5.4	3-6	2.9-6.5	2.8-7	2.6-8.4	2.3-12.3	2-inf.	1.6-inf.
6 "	4.9-7.6	4.8-8.1	4.6-8.4	4.4-9.3	4-12.1	3.8-14.2	3.6-17.1	3.3-23.5	2.8-inf.	2.5-inf.	1.8-inf.
8 "	6.2-11.2	5.9-12.2	5.7-12.9	5.4-15.3	4.8-24.4	4.5-33.6	4.3-39	3.9-inf.	3.2-inf.	2.6-inf.	2-inf.
10 "	7.3-15.6	7-17.5	6.7-19.2	6.2-25	5.4-32.5	5.1-inf.	4.8-inf.	4.3-inf.	3.4-inf.	2.7-inf.	2-inf.
12 "	8.3-21.1	7.9-24.8	7.6-28.3	7-43	6-inf.	5.5-inf.	5.1-inf.	4.6-inf.	3.6-inf.	2.9-inf.	2.1-inf.
15 "	9.7-32.7	9.1-42.4	8.7-52.7	7.9-inf.	6.6-inf.	6.1-inf.	5.7-inf.	5-inf.	3.9-inf.	3.1-inf.	2.2-inf.
25 "	13.1-inf.	12-inf.	11.3-inf.	9.9-inf.	8-inf.	7.3-inf.	6.7-inf.	5.7-inf.	4.3-inf.	3.2-inf.	2.3-inf.

"stop" usat. Per exemple, mirant la
Taula II, si estem fent un interior
amb f-1.5 i l'objecte enfocat dista sis
peus, hem de tenir compte a no in-
cloure cap objecte important més a
prop de 4.9 peus d més lluny de 7.6
peus, perquè estarien fora de focus.
Aquest fet pot usar-se sovint amb
avantatge quan voleu obtenir l'objecte
enfocat davant un fons confús. Podem
posar l'objecte a la distància conve-
nient del fons, de manera que aquest
aparegui desenfocat i produeixi l'efec-
te desitjat.

NOTES OFICIOSES

CINAE SEQUEIX EL SEU PLA
Amb la inauguració del Pathé
Cinema i les reformes de l'Ex-
cel·lor, només elogis s'escolten
on els obligats comentaris de la
meravellosa tasca que Cinæes
porta a cap.

Verament que en obrar així
no fa altra cosa que respondre
als alts fins per als quals
aquest magnètic consorci d'espec-
tacles fou creat, per a la qual
cosa compta amb poderosos

Demà, dilluns, dia 22

als salons

Kursaal i Catalunya
ESTRENA INTERESSANT!!!

NOS VEREMOS EN LA CARCEL

Comèdia elegantment
presentada

No deixeu pas d'anar-hi!

JANNINGS

EL GENI DE LA TRAGEDIA
EL COLOS DE LA PANTALLA

apareix per primera vegada—des de la seva incor-
poració als Estudis d'Hollywood—davant el públic
espanyol, en la Superproducció Paramount

EL DESTINO DE LA CARNE

Vós admirareu en "EL DESTINO DE LA
CARNE" la labor profunda, intensa, nova,
sorprenent, de l'incommensurable actor en
aquest film que ha causat veritable admi-
ració a les grans capitals d'Amèrica on
s'ha projectat.

VÓS TAMBE PODEU DELECTAR-VOS
VEIENT-LO. DEMÀ S'ESTRENA A

Coliseum i Capitol

mitjans i recursos gens co-
muns.

Igual que a l'estranger on ja
existeixen, omplint un vuit in-
dispensable al món dels negocis
i de l'espectacle, i amb plenes
garanties per al públic, a Es-
panya s'està implantant aquest
circuit, la utilitat del qual la ven-
tothom, car és un factor del
control i de la seguretat. D'a-
questa manera pot contractar
els grans espectacles cinematogrà-
fics i teatrals que no són a
l'abast de les petites empreses.
Així se selecciona el material i
s'escolleix el millor d'allò mil-
lor, i el poderós consorci tre-
balla sense reposar a benefici
de l'espectador, ja que li dona
com en les primeres capitals de
l'estranger, els millors locals
que reuneixen les màximes ga-
ranties per estar subjectes a
una curiosa inspecció que eleva
el nivell moral del cinema per
la preponderància del qual tre-
balla sense parar.

Ahir a la tarda un tram- via va matar una dona

Ahir, a la una de la tarda, ocorre-
gué a la plaça de la Universitat una
desgràcia que va commoure les perso-
nes que se'n donaren compte.
En voler travessar la plaça una do-
na de seixanta anys, anomenada Enri-
queta Terradò, ió atropellada per un
tramvia de la línia 55. En traspasar
precipitadament, l'atropellada no es
donà compte que li anava el tramvia
al damunt, i fou agafada pel vehicle,
i arrossegada uns cinc metres, malgrat
els esforços que feu el conductor, així
que se'n donà compte, per tal d'evitar
la desgràcia.

Teresa Terradò fou recollida imme-
diatament, i portada al dispensari, on
no se li pogué suministrar cap mena
d'auxili, ja que morí a l'acte d'arribar.
El jutjat de guàrdia, que es per-
sonà al dispensari, ordenà el trasllat
del cadàver al dipòsit judicial.
La difunta habitava al carrer de la
Diputació, núm. 205.

AVIS IMPORTANT
En obsequi al públic de Barcelona la Be-
n Hur Cinema i Metro Goldwyn en al-
lenyer i S. A. han decidit continuar en al-
la projecció del magnètic espectacle
Pathé - Cinema
BEN-HUR
amb l'adaptació musical i l'efecte
posat amb què ha estat presentat en
els primers salons del món, al preu únic
1.50 Ptes.
DARRERS DIES

Demà, dilluns, ESTRENA

als

Salons PARIS I RIALTO

de la preciosa comèdia interpretada per
Shirley Mason, Gaston Glass i Ben Turpin

Los CUATRO AMIGOS

EXCLUSIVA PRINCIPE FILMS
SOCIETAT LIMITADA

BOMBES PRAT Ferreteria
i tubereries

GROPS BOMBA PRAT amb motor
de gasolina

VILASECA i BAS S.A. Mendizabal, 21
Hospital, 36 Barcelona

Inauguració de l'Exposició d'Organització Comercial

Ahir fou inaugurada, amb au-
sència de les autoritats, la primera
posició d'Organització Comercial
tallada a la casa de la Llotja.

Hi figuren com expositors les
Brunsiga, Romeo, Astia, Vanzo,
Fischer, Serfa, Burroughs, Wa-
Underwood, Adrema, Wam, Ka-
Lips, Demountable, Tim, Lipa,
ginal Odner, Control, Waal, Ge-
mer, Mercedes, Smith, Madan, Es-
Comptometer i l'Acadèmia Cota,
presenten els materials, models i
mes ultramoderns, alguns d'ells
muntats en les exposicions de
Basilie, París i d'altres poblacions,
es varen presentar com a novetats
són també en aquesta, a principis
mes que són. També hi figura una
nica instal·lació de l'Exposició de

Hi figura també una petita in-
stallació de la Cambra de Comerç i In-
dústria de Portugal, a Espanya, la
reproduïu un treball efectuat
canogràficament amb figures de pe-
nalitats il·lustrades de Lusitània.

Ha estat editat amb molt de
un Catàleg Oficial de l'Exposició
el qual, ultra una minuciosa i ac-
curada classificació per matèries, hi figuren
dades biogràfiques del president
Comitè executiu de l'Exposició, Amengual;
de l'iniciador i animador
aquesta, senyor Bori, i dels comi-
tients senyors Ferran Bori, i
Gardo i Joan Revolts.

Com a obra tècnica hi figura el
director de la Biblioteca de Catalunya
senyor Jordi Rubio, titulada "Ca-
gació i ordenació de Biblioteques"
que ha estat impresa expressament
a aquesta manifestació, i ha mere-
l'elogi de quants han pogut ve-
rar-la, ja que és l'única aparegu-
ara a Europa i Amèrica, sobre la
tèria. Les autoritats i felicitaren la
oca-L'Imp, que ha editat l'obra, per
ver dotat la bibliografia espanyola
tan formos llibre, que tanta fal-
També s'exhibeixen les obres de
estudis comercials i de divulgació
cantil de l'Editorial Cultura.

En l'acte de la inauguració pre-
molt eloqüentment els senyors Bo-
Amengual, els quals, junt amb els
han cooperat en l'organització del
tamen, reberen moltes felicitacions.

Per a avui, dilluns, estan
ciades les visites de diversos con-
docents i entitats culturals, que
un total de més de dues mil perso-
nes.

Demà, dilluns, tindrà lloc la
sant conferència de Rafael Bori,
el tema: "Apunts d'organització
mercial", amb projeccions.

La inscripció als concursos i
pionat quedà closa ahir.
L'Exposició pot ésser visitada
les cinc a les nou de la tarda, els
feiners, i de les deu a la una els
festius.

Una humanitària iniciativa

Un obrer mecànic, subse-
tor de LA PUBLICITAT, ving-
ahir al vespre a la nostra
dació per manifestar-nos
estava disposat a adoptar
nen que, havent quedat or-
conseqüència de la catàstro-
del teatre "Novedades", de
drid, havia estat recollit a l'
de Vallehermoso per gestió
de la Junta Provincial de
tecció a la infància.

EXPOSICIONS D'ART

SALA PARÉS
PERE GUSINGE
RICARD BARON
GUSTAU COCHET
Oberta fins al 2 de novembre

GALERIES LAYETANE

CARREL, F. GONZALEZ
JANOS VISKY
L. ROM
Fins al 2 de novembre

ESTUDI ARENYES

CORTS CATALANES, 670
M. FUSTER
Fins al 5 de novembre

LA PINACOTECA

PASSEIG DE GRACIA, 34
Exposició i venda de pintures
col·lides de diferents escoles.
Fins al 23 de novembre

MARIA ESCALAN

Pisot, 10 (darrera la Catedral)
EXPOSICION PERMANENT
i compra-venda de
ANTIQUITATS I OBJECTES D'ART

SALA BUSQUETS

PASSEIG DE GRACIA, 30
MOBLES: Arts i bella objecte
manera.
Pròxima inauguració d'exposició

TAPISSOS PINTATS

estampats i teixits: Exposi-
continua de quadres a l'oli,
vans, oblografies, etc.: Fab-
de marca i molures: F. Mont-
con, Botera, 4, al capdell de
Portaferrissa

LES ARTS

LA IDOLATRIA DEL PAISATGE

Conferència de Carles Capdevila al Saló de Tardor

Senyors, senyores:
Vineu a parlar de la idolatria del paisatge, aquí i en un moment en que estem voltats d'obres que per seves excel·lències podrien justificar qualsevol idolatria, fora gairebé una temeritat imperdonable, si haguessim de prendre l'enunciat d'aquesta conferència d'una manera exclusivament literal i exclusivament pictòrica.

Reconeix que el meu propòsit és modest, perquè no es refereix únicament a l'aspecte pictòric de la qüestió, sinó que les meves paraules podran convenir igualment a l'actualitat literària, escènica i artística en general. La idolatria que veig, és referència més aviat a una actitud de l'esperit que no pas a la preferència d'un estil determinat de la sensibilitat. L'amor desordenat al paisatge tal com s'entén entre nostres, especialment, és un simplicitat. Aquesta idolatria denuncia una tendència del caràcter col·lectiu, una posició excessivament còmoda davant del món i de la vida. Sota aquest anunci volent delatar una essència de la còpia sobre la invenció, una absència pertinença de certes facultats de l'ànima, una inèrcia abundant dels sentits. El realisme és la nostra substància, certament, però no ha d'ésser mai la nostra excusa.

He dit que l'enunciat del tema no voleria literalment al paisatge, però el paisatge pictòric em servirà de guia i de camí per arribar on em proposo. Per això, doncs, he de deixar-vos que em permeteu dedicar unes quantes paraules a l'adveniment de la història d'aquest fet estètic. El reconeixement de la personalitat artística del paisatge, és obra dels temps moderns. El paisatge com individualitat expressiva distinta i separada de l'home, és a dir, tal com em el concebem, no va gaire més enllà del segle XVI. Fins aleshores, el paisatge era un element adjectiu de les accions humanes; es pot dir que l'home vivia presoner del paisatge, però no el veia. El paisatge era un escenari sensible als impulsos passionalment humans, que variava segons els moviments interns del seu presoner; l'home, en canvi, era totalment insensible a les vicissituds naturals del seu escenari; tot el que no li era el paisatge; el paisatge, la fauna i la flora, eren coses que havien de plorar o riure, segons disposava el seu amo.

Aquest concepte de dependència de la naturalesa a l'home, era una idea dels grecs. L'antropomorfisme hel·lènic feia innecessari el paisatge. L'home és la mesura de totes les coses, deia Protàgoras, i pocs anys després, Sòcrates afirmava que tots els paisatges no podien ensenyar-li res que no conegués per l'estudi de la seva pròpia persona.

Ningú no ha sentit tan intensament aquest antropomorfisme com els grecs, que el transformaren en principi conscient de la seva vida espiritual i emotiva, i d'aquest concepte la seva civilització en rebé un impuls insuperable.

Els grecs, en la civilització primitiva grega, concedien especial atenció a la naturalesa, i per això s'ha dit que són els paisatgistes de l'antiguitat. Aquesta atenció al conjunt de la naturalesa, fou el que els impedí de fixar amb nitidesa les aparicions dels déus. Les seves deïtats s'encarnen en les pedres, en els arbres, en les plantes, en els animals i en els astres igual que en el cos humà. Els artistes grecs s'interessaven per la flora i per la fauna, tradició amb exactitud la fuga del brau en plena cursa, l'amor maternal de la cabra salvatge alletant els seus nadons; decoraven els vasos amb lliris, algues marines, conques, pòps; no ignoraven el cos humà, però tenien una compressió massa vasta i liberal de la naturalesa per concedir cap preferència i s'encamoraven de tot el que el món els oferia. Aquesta comprensió, aquest interès per la naturalesa, és el que dona a aquell art primitiu, una aparença tan moderna.

Amb els hel·lens, apareix un altre aspecte ben distint. Entre la civilització micènica, i la Grècia del segle V, no solament hi van moltes coses, sinó que la concepció de la vida evoluciona totalment. La civilització hel·lènica tot ho fa conèixer: l'home que exerceix la seva sobirania despotícticament en l'art i en el pensament. Aquest despotisme, és l'element que obliga a observar amb molta atenció aquest home que abans es conformava amb la naturalesa i que, ara, destacat en el sòcol ideal on el situa la novella concepció, cal establir la seva passió per conèixer el ben bé en la seva forma física i psicològica, en les seves relacions socials, en la seva actitud en el món.

Aquest antropomorfisme, però, restant la visió plàstica del grec i la paraula per molt de temps d'altres aspectes de la naturalesa, inanimada o vivent. Tota l'atenció del grec està posada en l'home. Grècia educa l'ull de tots, artistes o no, i excita el plaer de contemplar el cos humà en nuditat o vestit, en moviment o en repòs.

Montrestant, però, quin lloc reben per les altres aparicions del món (animal, vegetal, mineral, etc.) Fora d'aquests, no cap. La flora i el paisatge desapareixen totalment de la paisatge.

amb la invasió d'òrica. Si algun rastre en queda, és herència del naturalisme egipci, recollida pels jònics. De mica en mica, però, aquestes restes desapareixen en benefici exclusiu de la plàstica humana. En els vasos àtics de figures negres, de primer, i vermelles, després, la figura de l'home es destaca en un tons llis. Si alguna cosa hi ha que representa l'altre, és un arbre exerceix amb una escombria.

Al museu de l'Ermítage de Petrograd es conserva una obra típica en aquest sentit: és la pintura d'un vas de figures roges. Un home barbut, un efeubus i un infant, moren el vol d'una oreneta. "Veus l'oreneteta?", diu l'un. "Sí que ho és", replica l'altre, i el tercer conclou: "Som a la primavera!" (1). Heu-vos aei un paisatge hel·lènic.

L'antropomorfisme grec passà a la civilització occidental. Les influències orientals, hebraïques o asiàtiques, desvetllaren un cert sentit naturalista en la plàstica com a contrapès de les estilitzacions hel·lèniques de la flora i de la fauna; l'home, però, restà el centre de l'univers, i les plantes i animals foren com una comparsa d'histrions que representaven el paper que els era repartit segons les circumstàncies.

Amb la difusió del cristianisme, les arts plàstiques es tornen eminentment narratives; la paraula, i la pintura sobretot, són els mitjans predilectes de comunicació i de propaganda; però així com la paraula molt sovint es torna lírica, la pintura es manté sempre narrativa.

A Grècia, la religió, havia acceptat instantàniament l'ofrena d'una estàtua preciosa com la d'una eina casolana qualsevol; el cristianisme admet la lligo i també accepta les ofrenes per modestes o fastuoses que siguin, i com a Grècia també, aquesta tolerància manté i fomenta la unió fecunda de les arts industrials amb les Belles Arts.

L'Església reconegué de seguida el gran poder emotiu de la pintura, i fomentà aquest art que era l'equivalent de la història escrita. Aleshores es produïren els grans mestres primitius i quatrecentistes. Tots són narradors formidables. Narren els martiris, els extàsies dels beneïdors, reproduïren els miracles, simbolitzen plàsticament els misteris i representen els esplendors de la glòria amb una veritat tan humana que esgarria. Són realistes a ultrança; l'expressió de dolor, l'actitud de les víctimes i dels botxins, són captades directament del natural en la plaça pública.

El paisatge, però, malgrat aquest realisme intransigent, malgrat aquesta documentació implacable, continuava en esclavitud. Els elements, arquitectònics o naturals, les unitats que han de formar el conjunt que servirà de fons a l'escena, són presos al peu de la lletra, el total, però, queda establert segons la significació humana del tema. El paisatge natural, per ells, és com un fruit del qual se'n llança l'escorça i no se'naprofita sinó una petita part.

El descobriment de la perspectiva, del clarobscur, d'allò que per entendre's d'una manera o altra hem convingut de dir-ne valors, modifiquen el concepte superficial, pla, de la pintura, i el paisatge pren una nova valoració.

Venècia és la primera que s'adona de les possibilitats emotives del paisatge; el gran doctor d'interior l'introdueix al món de l'art. Es pot dir que el concepte de paisatge, tal com encara l'entendem avui, ha sortit dels quadros de cavallet venecians. Gentile Bellini, en pintar les festes opulents de Venècia, li dona singular bel·ligerància, tanta, que en algunes obres ha deixat fragments comparables per la llum i el sentit del color amb Vermeer de Delft i Pieter de Hooch.

Segueixen aquest precursor, Joan Bellini, que instaura els seus alegres grups en paisatges que no deriven del concepte dels paisatgistes francesos del temps de Corot i Carpaccio, que explica interiors emocionants, en els quals la figura humana que els habita no és pas el més important, sinó que el veritable protagonista de l'escena, és la llum que hi penetra i els anima.

Giorgione, però, és el que decideix la paràbola. El seu quadre "L'oratge", del palau Giovanelli, una de les poques obres que es poden donar per autèntiques d'aquest pintor, és decisiu. Aquí ja no es tracta de dues figures en un paisatge, sinó d'un paisatge amb dues figures que no tenen cap relació aparent entre elles, la presència de les quals en aquell escenari dramàtic, és un enigma, tant que calgui recórrer al conflicte atmosfèric que l'obra descriu i no a les figures per posar-los un nom adequat. Els hereus de Giorgione, Catena, Bassano i d'altres, propaguen el quadre de cavallet i popularitzen el paisatge. El cèlebre "Concert al camp", del Louvre, atribuït a Giorgione, però que alguns erudits posen en el compte de Bassano, és la prova més decisiva de l'adveniment del paisatge en la pintura.

A partir del segle XVI, doncs,

el paisatge modern és un fet. A mitjans del XVII, Holanda declara la independència de la mar i proclama la independència definitiva del paisatge. Aquesta coincidència és significativa. Després de molts anys de guerres i malvestats, Holanda es troba aïllada d'enemics, se sent lliure, i l'alegria no li cap al cos. Veu el món a través del cristall raiador de la seva llibertat novella i tot li somriu i li és gran festa. Mar lliure i terra lliure. De la mateixa manera que perpetua plàsticament les seves corporacions civils i les seves milícies ciutadanes, també comença de treure i guardar testimonis preciosos de la naturalesa que l'aguantava. Aquesta comprensió era una manera nova d'exaltar-se: en el fons, doncs, el paisatge holandès d'aquell segle d'or de la pintura, era una veu veu nobilíssima especulació patètica.

Aquest acte de patriotisme havia de tenir conseqüències incalculables en la vida artística occidental. La individualització del paisatge pot considerar-se com un dels fets més importants de la cultura dels temps moderns, perquè, si el que ens dona la mesura del progrés, de la civilització, és la quantitat d'energies naturals que l'home capta i aprofita, la conquesta artística del paisatge, equival a la captació i aprofitament d'una bellesa que existia inerte en la naturalesa. En reconèixer capacitat emotiva al paisatge, independentment de la personalitat humana, és indiscutible que l'home ha exultat enormement l'àrea de les seves possibilitats expressives i s'ha ofert una prova més de la seva superioritat i de la seva ascendència divina.

Aquesta important conquesta espiritual holandesa repercutí immediatament per tot el món civilitzat. Els pintors anglesos, alemanys, italians, francesos se l'apropriaren de seguida. Watteau, en el segle XVIII marca el traspass del paisatge acadèmic, retòric arquitectural del Poussin al paisatge netament realista; més tard, Joseph Vernet, el vell, el consolidà i preparà l'adveniment de la pintura romàntica que adorarà el paisatge, que li arrencarà llàgrimes i dolors i l'escabellarà amb frenesí d'acord amb les desventures de moda.

El procés que hem esboçat en aquest breu arxipèl·log històric del paisatge pintat, també pot aplicar-se al paisatge escrit. Els poetes i literats anteriors a Rousseau pinten paisatges sense adonar-se'n; necessiten escenaris per als seus personatges i se'ls inventen segons els plaers. Els literats, però, igual que els pintors, es documenten en la realitat que els volta; els ulls, els fan de truximans d'aquest afer; en el fons, no obstant, per ells, el paisatge continua igualment en captivitat, sense drets personals reconeguts, igual que per als pintors.

Els precursors del romanticisme comencen de reconèixer-li aptitud expressiva i el romanticisme afranqueix definitivament el paisatge literari com afranqueix el paisatge pictòric. Els conquistadors espanyols, posen per cas, de les meravelloses terres que descobrien, no més en veien les riqueses naturals i el material humà que consideraven simplement com una altra riquesa natural del país; en canvi, els arbres, les carenes, els horitzons i els rius, la meravella dels panorames, no els emocionava ni els deia res; per això no en parlen mai. Els romàntics, al contrari, no sabien ressenyar una visita a qualsevol carroïxa, a qualsevol ruïnes, sense muntar-se un escenari de trons i de llamps i instal·lar-hi una figura candorosa, un vell camperol, ignorant i paternal o col·locar-hi l'illuminada patèticament, d'un lloc, esquiz de filòsof, pedador en maceració mística que els obria el cancell d'una santa casa silenciosa, recinte de quietud, de meditacions i d'expiació, en mig de les tenebres del món.

El paisatge havia triomfat, comença la seva era gloriosa. D'esclau sense drets, ascendia a amo i senyor; aviat havia de convertir-se en tirà.

I en efecte: les especulacions òptiques dels pintors francesos de la primera meitat del segle XIX, varen decidir la balança. Els pintors de Barbizon, seguint el mestratge dels holandesos, volgueren apropiarse instantàniament tot el que els paisatges. Devoradors vorags d'episodis lluminosos, varen fer importants descobriments òptics i tècnics, adquisicions que són la seva glòria perdurable. S'acostaren al paisatge com a especialistes plena de ciència i de curiositat que van a desxifrar el secret de la vida, de la llum declarada essència vital de la naturalesa. El seu ull sagac ho anotaava tot, ho interpretava tot, sorprenia les metamorfosis més subtils de l'èter del paisatge. Era embriagador, talment. El joc, però, es presentava ben perillós. Com més vencedors

es creïen, més esclaus s'anaven fent. Eren com conquistadors que penetren en un país desconegut i pensen que tot el que veuen serà per a ells, però no s'adonen que a cada passa que fan en aquell domini de delícies, cloïuen una malla de cadena que els endoglarà per sempre. Són els prínceps gentils de la rondalla que entren en el bosc embruixat per desillaurar la llum encantada i hi queden presos en terenyons de claror, víctimes de l'encantament dels ulls. L'impressionisme gallejà d'haver conquistat definitivament i totalment la naturalesa. I bé: jo preguntaria: Què ha estat el vent que en aquesta lluita gloriosa? El pintor ha conquistat el paisatge o el paisatge ha esclavitzat el pintor? Aquesta gran victòria, la més gran dels temps moderns en els estadis de l'art, al capdavant, no seria una victòria pírrica?

No demano controvèrsia; l'afer és massa greu per convertir-lo en un entreteniment. Això és un plaer que cadascú se l'ha de resoldre sol amb temps i meditació. Vull dir només, que avui, a Catalunya, el paisatge, literari i pictòric, se'n menja de viu en viu, que hi ha molta gent que es pensa que artísticament viu en llibertat i viu en servitud, que es morfon en la idolatria estèril del paisatge pintat o escrit.

Per certs artistes, l'art ha degenerat en una forma elegant i sàvia de l'excursionisme; per ells tot el món és un paisatge disposat sempre a deixar-se retratar com un badoce presumit. N'hi ha prou amb posar-se davant d'un tros de cel amb un horitzó, o de passejar-se fent l'exèrcit per una ciutat per tornar a casa amb el sarro ple; cal pensar, però, que gairebé sempre el sarro torna ple de plomes que l'oreig més inofensiu dispersarà els quatre vents. La carn, la substància, generalment es queda al tros.

La vida en esclavitud inclina a l'esforç menor; l'esclau s'estalvia l'enorme responsabilitat de pensar; l'amo pensa per ell. Aquesta situació és freqüent entre els nostres artistes en general, perquè tot el que es diu del paisatge pictòric pot aplicar-se a la literatura i al teatre; fins la política molt sovint s'ha fet a tall de paisatge. Aquel s'inventa poca cosa; tot hom s'estima més tallar simplement una llesca del pa moreno de la nostra naturalesa i tot hom es refia excessivament del plaer que els sentits han de trobar-hi. Els sentits, però, són només l'escriptor que assenta les partides de l'inventari del món. Sotmetre's literalment a aquestes partides, és fugir de fam i de feina i disposar-se a una migdiada infinita.

La realitat és l'única font documental de l'art; ni el subconscient ni els estats de febril febril, poden destruir o interrompre tan sols aquesta dependència que és com el peccat original de l'art; l'home, però, disposa d'una altra lustral que el purifica d'aquest peccat consubstancial amb la naturalesa humana i aquesta altra regnadora és la imaginació. Entre nostres hi ha moltes imaginacions ocioses; el paisatge és el refugi d'aquesta apatia imaginativa. Tots estem sentint a punt per fer paisatge; quan se'ns demana que imaginem, que inventem, demostrem una propensió singular a fer l'orni. Som una gran gent per recollir allò que se'n diu impressions, però temim una mandra de pensar que espaventa.

Una persona que es disposa a fer un viatge per determinada regió peninsular, dies passats moteria tractem unes correspondències. —Notes de paisatge, saben?, em deia. Per aquelles terres n'hi ha d'espantants. —No, gràcia, vaig dir-li. D'aquest material en tenim els calaixos plens. Ara, si tot anant per allà vegéssiu que el zepelin torna, o se us acudís alguna idea original, telegrafiieu, si us plau.

Pintors i literats, molt sovint es fan un mèrit de la idolatria servil als seus models. —És així mateix, dona això, és just i us diuen en mostrar-vos alguna de les seves obres o en llegir-vos algunes quartilles—. Jo responddria: —I què? Què vol dir "és així mateix"? Què se'm dona d'això? Què vol dir, és just? Què n'hem de fer del vostre model? Tenim proves suficients per creure que la natura funciona de la mateixa manera: la primavera és riallera per tradició milenària, l'estiu, és generós i exuberant, i per això se sap que tota cuca hi viu, la tardor és reglamentàriament fecunda, l'hivern, poètic i confidencial per obligació. A través de l'art, però, quantes interpretacions humanes no han tingut aquests escenaris més antics que el mateix home? Per què hem de reclamar a favor nostre una justesa, una fidelitat de transcripció especial? Per ventura podem endevinar què diran de les nostres interpretacions realistes, tan justes, els crítics d'aquí a cinc-cents anys? Qui ens assegura que no ens tractaran d'ingenus, de naïfs? Si us plau per força, en l'obra més objectiva, en la més servil, hi ha una dosi més o menys generosa d'aquesta droga immortal que es diu imaginació.

No advoco per la tornada a l'antropomorfisme grec; han passat coses massa importants d'aleshores ençà per poder-lo reproduir exactament; les rotures neològiques ens ho han demostrat prou bé; però és evident que de totes les coses del món, l'home és la primera i la més perfecta. Ell és qui ha de governar en tots els moments i decidir totes les qüestions, però per governar, cal que comenci per respectar la jerarquia de tots els seus elements constitutius essencials i els posi tots en funció.

Els grecs, adoraven l'home com a dipòsit únic de la bellesa del món; els narradors medievals, verídics i terribles, servien la fe i la ciutat amb fervor teològic; els primers paisatgistes venecians transportaven part de la bellesa creada per a les esglésies i els palaus, als domicilis particulars i per fer encara més dolça la vida en la ciutat del plaer; els holandesos retrataven la seva terra lliure, segons l'alegria serena del seu cor i de la seva sang; retrataven la terra que el seu patriotisme els la representava la més bella del món; els romàntics dictaven la tonada a la naturalesa, la feien gemegar amb ells i obligaven a passar per tots els seus dolors; els impressionistes s'embragaven violant-li secrets milenaris. El paisatgista d'avui, el nostre paisatgista, en general, què pensa? Quin sentiment comparable a qualsevol d'aquells sentiments que hem enumerat, el mou? La realitat és un adreçador pel qual tots havem de passar, tant si com no; però la missió de l'art no és servir la materialitat ni idolatrar-la, sinó apropiarse-la per a satisfer les necessitats del nostre esperit i una de les necessitats espirituals més urgents és la bellesa.

La bellesa, però, per realitzar-se, necessita un sistema de principis i una organització de fórmules expressives. Això és la justificació dels estils històrics. L'evolució dels estils és la representació plàstica de la inquietud, de l'anhel de perfectibilitat humana, i els estils no els fa la naturalesa, ni els dona la realitat passiva, els crea l'home. Per això la història dels estils seria la història del pensament; sense pensament, sense imaginació, seria impossible de crear cap estil representatiu.

Passejar-se d'esma pel natural, amb el pinzell o la ploma a la mà, no pot tenir cap conseqüència positivament artística; l'esma és essencialment conservadora i no produirà mai cap novetat. Un estil consolidat, amb mèrits suficients per a ésser pres històricament en consideració, pressuposa una disconformitat, un afany de superació; és un senyal evident de llibertat. La supervivència d'un estil és el millor testimoni d'una llibertat viva o extingida; però per collir llibertats s'han de plantar ideals.

Fa quinze dies que en obrir les portes d'aquest Saló de Tardor, la veu autoritzada de Pere Coromines deia als joves i als artistes: Creieu. Ara, abans de tancar-les, jo afegiria a aquest consell paternal, religiós, una recomanació amistosa: Creieu en la vostra sobirania sobre la naturalesa i reivindicu-la amb els drets de la imaginació; renunciïu a la idolatria del paisatge que us ho dona tot fet i us enerva. I, sobretot, creieu en la vostra facultat divina de crear.

CARLES CAPDEVILA

CONFERENCIA A L'ATENEU ENCICLOPÈDIC POPULAR

L'artífex del vidre, En Roman Bulbena, qui gaudeix d'una reconeguda reputació dintre el seu art, donarà demà, dilluns, a les deu de la vetlla, una conferència sobre "L'esma sobre vidre i vidrieres artístiques".

Una acollida tria de la col·lecció de reproduccions de les millors vidrieres del món, que té el conferenciant, serà projectada en aquesta sessió.

Aquesta conferència del senyor Roman Bulbena ha de desenvolupar tant d'interès entre els socis i el públic en general, que fa suposar que demà dilluns la sala de l'Ateneu estarà plena de gom a gom.

EXPOSICIO INAUGURAL A LES GALERIES DALMAU

Del dia 22 d'octubre, al 6 de novembre, està oberta l'exposició amb què les Galeries Dalmau (Fasseig de Gràcia, 62) inaugura la temporada 1923-1924.

EL FALL DEL SEGON CONCURS DE BOCETS DEL MÓN. NÚMERA A FORTUNY, A REUS

S'ha reunit el Jurat qualificador, i dels deu bocets presentats, per vot unànime s'ha concedit el premi al bocet número 1, que porta el lema "Color i Forma", obra de l'artista senyor Colomer, de Barcelona.

D'aquí amb la base XI del concurs, el Jurat proposarà al Comitè de l'obra, premiada amb 5.000 pessetes, si qui la s'engeixi al reusenc il·lustre.

EL JURAT QUALIFICADOR ESTAVA COMPOST PER L'ALCALDE SENYOR JAUME PLANA I ELS SENYORS JOSEP AUGUST, RICARD WYREKEN, DE REUS; ALARNA, ESCENOGRAF, I DOMÈNECH, ARQUITECTE, DE BARCELONA.

INAUGURAL DE LES GALERIES DALMAU

Demà, dilluns, a les sis de la tarda, s'ha inaugurat a les Galeries Dalmau una exposició de conjunt, que restarà oberta fins el 6 de novembre.

Aquesta exposició, com altres celebrades en la mateixa època en temporades anteriors, està formada per més de seixanta obres afilades a les tendències més modernes. No cal dir, doncs, que la manifestació serà molt visitada i que probablement donarà lloc a interessants discussions.

HOMENATGE A JOAN REBULL

El Centre de Lectura de Reus dedicarà un sopar homenatge a l'escultor Joan Rebull, avui, a les deu de la vetlla, al seu local social. Les persones que estiguin l'escultura d'aquest artista poden dirigir-se a l'esmentat Centre.

LES LLETRES

Informació catalana

* Intelligència? Caràcter?

Del senyor Francesc Guàrdia:
"Segueixo amb viu interès, les opinions emeses en la major part de la nostra premsa comarcal i transcrites a LA PUBLICITAT, que fan referència, a la polèmica suscitada entre mossèn Cardó i En J. M. Bausta Koca, fa uns mesos, a la Federació Catalana d'Estudiants Catòlics, sobre la Intelligència i el Caràcter."

Explica que en un lloc semblant, l'opinió d'En Batista Roca, no tingués l'èxit que es mereixia; s'ha vist, però, que generalitzada la discussió, l'èxit que llavors li manca, ha assolit la màxima importància. La majoria dels que han emès la seva opinió, advoquen pel Caràcter; algú, però, sosté, a la seva manera—bàstament discutible per cert—la necessitat del coneixement de la Intelligència: cal tenir present, que la major part d'aquests, ja havien donat el seu vot a mossèn Cardó.

Creo que no sols hauria de concretar-se l'enquesta, a defensar una de les dues tesis: Al meu entendre, és necessari que s'indiqui els mitjans més factibles, per al seu natural desenvolupament; puix que sinó ens trobarem, que haurem sostingut una, diem-ne controvèrsia, que sols haurà servit, per saber, per quin dels dos parers es decanta el nostre poble; necessitant més que res, un pla de fàcil realització.

Si jo em trobés en condicions per indicar un camí, de bongrat ho faria, ja que per mi, té molt d'interès allò que pugui ésser útil per a donar vitalitat a les concepcions, que enlirar l'esperit i enforteixen el poble. Aquest camí, però, sembla que ja està encarril·lat, per altres que en saben més; i dic sembla, perquè que els conceptes emesos pel doctor Soler Damians a LA PUBLICITAT del 6 d'octubre, ben compresos, podrien ésser acceptats; si es vol ampliar-los, perquè no vull creure que una obra tan vasta i tan important, pugui explicar-se amb tots els seus detalls, en un sol article.

Allò que cal al meu entendre—per a la formació del caràcter, és seguir una trajectòria, sense immutar-se ni desorientar-se a mig camí. Cal fer una obra i per fer-la, és necessari no posar-li entremesos: costum molt arrelat en tots nostres. Aquesta tendència l'èxit que es mereix. I junt amb la Intelligència que posseeixen els que poden fer-la, i per sobre de les petites—naturals en un poble de menys cultura que el nostre—posen al seu servei, la més lleial bona voluntat; ja que per la solució i realització de la major part de problemes, és el factor més important, i aquesta és la que dona vida al caràcter, el qual, al seu torn, dona virilitat.

Es necessari abans que tot, que no siguem il·lusos—defecte que sempre he posat—i no ens deixem endur per sentiments que no portin un fi pràctic; per això caldrà que girem la vista a Orient i ens fixem, amb l'estil de pobles, que la guerra ha fet viure de nou, per haver tingut un caràcter; la seva situació desesperada un segle ençà i llur estat actual. Això ens ensenyarà i ens orientarà, si és que és necessari una orientació; cosa que dono com a existent.

Segons el llibre d'En P. M. Bordoy-Torrens, Els pobles d'Orient, el famós Pelcel en 1790 indicava que, passats 50 anys, seria difícil trobar un sol xec, i en 1827, En Jungmann deia: "Havem tingut el trist destí d'ésser testimonis i còmplices de l'anihilació definitiva de la nostra llengua materna."

Bastà sols, però, que l'any 1862 el gran patriota Enric Eugner, formés la primera societat gimnàstica anomenada Sòkol, per revifar un poble, a què segons les opinions emeses per aquests grans coneixedors del poble txec, estava cridat a desaparèixer. Això ens demostra que era un poble amb suficient caràcter per a no deixar-se anihilar, per l'estat de desesperació en què vivia.

Podrà objectar-se, que tant Eugner com Tyrs, eren homes d'una "Intelligència" vastíssima; estem d'acord; però és que aquesta "Intelligència", no estava suïcitada a un caràcter "rígid" i creador?

Caldrà convenir, que els 20.000 sòcols que prengueren part a la Festa Federal l'any 1912 per a celebrar el cinquantenari de la seva fundació, no posseïen en llur majoria, una gran Intelligència; tots, però, tenien caràcter. I com s'explicaria sinó, la gesta portada a cap durant la guerra, de donar com qui diu la volta al món per arregar-se amb els exercicis aliats; sense posseir un caràcter ben format? Es dirà, que els seus dirigents varen tenir la Intelligència de comandar-los a aquesta gesta, conformes; mes, sinó haguessin tingut un amor a llur pàtria i un odi als seus opressors—factores molt influents en la virilitat del caràcter—no crec que ningú no es trobés amb forces per fer un sacrifici tan immens i tan sublim.

El caràcter és allò que dona virilitat als pobles. I d'aquí a aquest—frase encertada d'En J. Ventalló—arribarem per a obtenir un guany: la llibertat de llur Pàtria.

Resultats d'això; avui en dia Trencoloviqué és una de les repúbliques més florents de l'Europa Central; respectada i admirada per les altres, sense lluites internes, ni res que demostri que no viuen en la més completa harmonia; justa compensació dels seus sacrificis.

Definició: Al meu entendre, cal que ens disposem a acceptar el camí indicat pels qui, per llur capacitat, bona voluntat i Intelligència, s'han fet dignes d'encarregar-nos; del que de personalisme contraproduent, que al mateix temps que atrofien, treuen el doç regust i la fe, en la realització dels ideals.

Al marge; foren potser molt aduquades les opinions del doctor Agudé i alguns altres; creiem també que el parer del professor senyor Perceñella—bàstament versat en aquest tema—fóra molt eficaç i interessantíssim.

Del senyor Lluís Joan:
"Intelligència o Caràcter? Heu-vos aei dues valors que és difícil de trobar-se separades l'una de l'altra, en tot home perfectament ordenat. M'és difícil concretar la preferència. No obstant, m'inclino del cantó del caràcter, bell camí que mena a la Intelligència."

Del senyor Josep Solà:
"Intelligència? Caràcter? Sentit comú. I amb sentit comú, aprofitar més bé el temps, que ara perdem en controvèrsies més o menys inútils, millorant el màxim possible i conjuntament, la Intelligència i el caràcter, que al meu entendre no tenen res d'incompatible."

Del subscriptor senyor Miquel Escudé:

"Caràcter, caràcter, ja ho crec, caràcter: perquè: És possible la possessió d'un caràcter sense que la Intelligència li faci de guiatge i de parella a l'èsser-mes? Si no que volguem anomenar caràcter, a un sortit, a un illús. La Intelligència és teoria, el caràcter pràctica, la teoria és bellesa, la pràctica és acció i l'acció, ordenada amb seny i perseverança—és com nosaltres entenem el caràcter—pot crear també una guspira, un solc fins i profund i tot de bellesa intel·ligent. L'ideal seria l'equilibri és clar, però no essent així possible: caràcter, caràcter, ja ho crec, caràcter."

D'UN DEL MEU PAISATGE

"pioneer" a la Fira de Sitges

* La Literatura Catalana a Anglaterra...

Segons una correspondència de Londres, en els cercles acadèmics ha despertat gran interès durant els darrers mesos l'anunci d'un curs de conferències sobre literatura catalana a la Universitat de Londres (Bedford College), que han estat organitzades gràcies a la generositat de la Fundació Bernat Metge. La primera conferència a la Universitat de Liverpool, fou donada el dimarts, 9 d'octubre, i les conferències successives tindran lloc en dimarts fins al dia 6 de novembre. El conferenciant professor E. Allison Peers, professor hispànic a la Universitat de Liverpool, prefacià la seva conferència de 9 d'octubre amb una descripció de la Fundació Bernat Metge, els seus propòsits i finalitats, explicant el que representava en la moderna Catalunya, i el cridat que a ella es devia pel que ja havia realitzat; assenyalant també l'adequada atenció que les primeres conferències sobre català, donades en aquest país, tingueren sinó a la Universitat de Liverpool. Fa vint anys Liverpool prengué la

LA MUSICA

PALAU DE LA MUSICA CATALANA.—
Orquestra, Pau Casals.

Primer concert

El concert a què ens referim acabà amb l'execució de l'"Agnus Dei" de Dukas, "L'aprentissatge del mag", que fa pocs dies tinguérem a l'auditori de sentir en el segon concert donat per l'Orquestra Pau Casals a l'Associació Obrera.

Totes les obres les dirigí el mestre Casals amb la cura escrupolosa que ell sap posar sempre en la seva tasca. De les "Variacions" de Bax, particularment, hem de dir que en tragué tot el partit possible. La bona execució feu que les escoltessin amb més interès del que la composició pot lògicament inspirar pel seu contingut.

El públic premià la tasca del mestre i de tots els executants amb repetides i caloroses ovacions. La pianista senyoreta Harriet Cohen fou cridada, després de la primera i segona part del concert, diverses vegades a l'hemisicla.

B. S.

NOTES OFICIOSES
REVISTA MUSICAL
CATALANA

Ha sortit el fascicle d'aquesta important publicació corresponent al mes d'octubre actual.

Hi destaca en primer terme una important recensió que el mestre Lluís Millet ha fet del volum I de Materials, publicat per l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya. Completen el sumari articles de Joan Gibert i Camins, Joan M. Thomàs, prevere, i Josep Subirà: notes sobre els concerts i el moviment musical a la nostra ciutat i a altres indrets de Catalunya; notes bibliogràfiques i notícies diverses.

CURS DE MUSICA

El Cercle Barceloní d'Obrers de Sant Josep (Mercaders, 32, pral.) posa a coneixement dels seus associats i persones a qui pugui interessar, que ha estat inaugurada la classe d'ensenyament musical, sota la direcció del notable professor N. Antoni Lluís. En la dita classe es donen lliçons de solfeig, piano, violí, viola, violoncel i contrabaix.

Al mateix temps recorda que queden alguns llocs vacants en les classes nocturnes d'ensenyament elemental, i en les de dibuix i pintura, les quals són dirigides pels professors senyors Vergers i Tort.

L'Esbart Pirene de Dansaires del mateix Cercle, sota la direcció del seu mestre En Josep M. Castells, donarà una audició de danses populars a les cinc de la tarda d'avui al local de l'estatge social.

ORQUESTRA PAU CASALS

Demà, diumenge, a la tarda, se celebrarà el segon concert de la sèrie i primer en dia festiu. El programa conté una varietat d'obres molt interessants, com són: el "Concert" per a tres violins i orquestra de Vivaldi; la "Quarta simfonia", de Brahms; l'"Obertura d'Euryanthe", de Weber; l'"Idilli de Sigfrid", de Wagner; el final de "L'Or del Rin", del propi autor; i la "Sardana orquestrada", del mestre Català, "La processó de Sant Bartomeu".

En el concert de Vivaldi es taran encarregats de les parts a sol els violinistes Eduard Toldrà, Manuel Giménez i Enric Casals.

Es tan nombrosos l'abonament als concerts de tarda, que ahir quasi no quedaven llocals a complaure per a aquest concert.

ESTRENA DE DIVERSES
OBRES DEL MESTRE TURINA,
A L'ASSOCIACIÓ DE MUSICA
DA CAMERA

L'illustre mestre Joaquim Turina ha volgut correspondre a l'atenció de l'"Associació de Música da Camera" de dedicar-li les seues sessions inaugurals de curs, reservant per als programes de les seues sessions, l'estrena de tres obres seves, que són: "Ritmos", suite per a orquestra, dividida en sis temps, la cançó "Lo mejor del amor" i "Evocaciones", per a piano sol.

Aquesta darrera obra, dividida en tres temps "Paisaje", "Mar", "Sardana", presenta la particularitat d'evocar un dels nostres més típics pobles de la costa de Llevant. L'obra és, doncs, d'ambient català, vist, naturalment, a través d'una vigorosa personalitat andalusina.

ELS PROGRAMES D'EL GI-
RAVOLT DE MAIG

Has aparegut els programes detallats de les seues solennitats artístiques organitzades amb motiu de l'estrena de l'òpera còmica del poeta Carner i música del mestre Toldrà. Van decorar amb la reproducció de tres dels figurins de Xavier Nogué, la gràcia i estil del qual queden admirablement continguts en aquestes petites obres d'art.

Correspon als personatges "Perot de l'Armentera, lladre de camí ral", "Rosaura, ballarina", i "Corbetó, lladre de la colla de Perot", els quals seran representats, respectivament, per Conrad Giralt, Mercè Plantada i Valenti Capdevila.

També prenen part en la representació Concepció Callao, Emili Vendrell i Joan Barrabès, encarregats dels personatges "Jovita, hostatera", "Goffric, seminarista en posat de cavaller", i "Marcó, servent a l'hostal".

El despatx de localitats, demà, diumenge, tindrà efecte a l'administració del Palau de la Música Catalana, de cinc a set de la tarda.

AVUI, DIUMENGE, TERCER
CONCERT EMILI VENDRELL

Demà, diumenge, a les onze del matí, tindrà lloc en el teatre Barcelona el tercer concert de l'eminent tenor Emili Vendrell, de la sèrie "Cançons velles i noves", en el qual no cal dir que serà secundat per Pere Vallibères, l'admirable pianista. La importància excepcional i l'interès d'aquest concert queden ben manifestats només que amb el detall del programa, que és el següent:

I.
BRAHMS
Diumenge.
A una arpa ecòlica.
Cançó d'amor.
En la solitud del bosc.
Oh amades galtes.

II.
FAURÉ
Ciar de lluna.
El secret.
Cançó d'amor.
Nell.

GRETCHANINOFF
Declaració amorosa.
Trista és l'estepa.
Himne (de "Les fleurs du mal").

III.
WOLFF
L'infant i l'abella.
La donzella abandonada.
El jardiner.
Pregària.
El cant de la sirena.
Ja és ací.

LA VIDA RELIGIOSA

Sants d'avui. — Sant Hilarió, abat, Sant Armentari d'Antioquia, prevere i màrtir; Santa Ursula i companys màrtirs, i Sant Cirià.

Quaranta hores. — Església parroquial de Sant Pau, de les vuit del matí a les sis de la tarda.

Comunió reparadora. — Església parroquial de Nostra Dona de Betlem.

Cort de Maria. — Nostra Senyora al peu de la Creu, a la Catedral. Veïlles en sufragi de les ànimes del Purgatori. — Torn de Nostra Dona de la Pietat.

LA PROCESSION DEL ROSER

El bisbe presidirà aquesta tarda la processó del cant del Sant Roser, que segons antic costum se celebra els diumenges del mes d'octubre pels clausos i interior de la Santa Catedral Basílica.

LA VISITA PASTORAL

El bisbe practicarà demà, diumenge, la Santa Pastoral Visita a les parroquies de Premià de Mar i Premià de Dalt, i dimarts visitarà Vilassar de Mar i Vilassar de Dalt.

AVUI, DIA DE LES MISSIONS

Per segona vegada se celebra en el món catòlic la Festa Universal de la Propagació de la Fe, establerta per Sa Santitat Pius XI fa dos anys.

Amb ella pretén el Papa que no quedi un sol catòlic al marge del magnífic moviment missional modern.

Per aconseguir-ho insisteix constantment el Vicari de Jesucrist en l'obligació de tota la cristianitat a cooperar a la conversió dels infidels, obra de tan colossals proporcions, que no es podrà portar a cap sense l'ajut de tots els bons catòlics.

Una mitjà fàcil i senzilla de cooperar-hi és formar part de l'Associació titulada Obra de la Propagació de la Fe, tan estesa per la nostra Diòcesi.

Els seus membres ofereixen 25, 50 o 1 pesseta, el que bonament pugui, per les missions, i es comprometen a resar cada dia un Pater-noster per la conversió dels infidels.

Els qui desitgin més dades i informes es poden adreçar als rectors.

Heus ací el programa complet del Dia Missional:

BARRETERIA I SABATERIA
Calçat per a sacerdots
Carrer de l'Hospital, número 58

Al matí: Comunions a totes les esglésies, a favor de la Propagació de la Fe. Moltes associacions han organitzat comunions generals.

En les misses s'explicarà als fidels l'Obra de les Missions i la conveniència de fomentar-les.

Es repartiran fulles i es verificaran col·lectes per a les Missions.

A tres quarts de deu: Ofici solemne a la Catedral. Sermó pel missioner reverend P. Victor Elizondo.

A dos quarts de dotze: Solemne acte missional al Palau de la Música Catalana. Prendran part en aquest acte els següents oradors:

En Benet Torralba, advocat.

En Joaquim Civera Sornani, rector en cap de "Catalunya Social".

En Joan Burgada Julià, director del "Diario de Barcelona".

Reverend P. Victor Elizondo, missioner de Xina.

Monsenyor Lisbona, sots-director de "El Correo Catalán".

Doctor Sebastià Puig, canonge, director de l'Obra de la Propagació de la Fe.

En la impossibilitat d'assistir a l'acte el senyor Martínez Domingo, el substituirà en l'ús de la paraula el reverend P. Victor Elizondo.

Per als exercitants

Si algun exercitant no ha rebut la invitació per a l'acte solemne d'aquest migdia, a dos quarts de dotze, al Palau de la Música Catalana, és pregat de considerar-se per convidat.

Un grup d'exercitants s'ha ofert

Els teatres

Novetats. — L'amic de les

dones, com dia d'Alexandre Dumas, traducció de S. Vilaregut

"L'amic de les dones" és una de les comèdies menys propícies a suscitar les terribles polemiques que sovint provocaven les obres d'aquest autor. Comèdia ben burgesa, no desvetllarà avui cap inquietud. Els personatges, i les seves maquinacions que, amb una mica d'ingeniu i de bona mena, podrien prendre per diabòlics, són completament artificials. Els fills que ho mouen tot es yéuen sempre. El que vol ésser més viu és la part de l'ambient i dels costums; però això avui ja no ens interessa com a cosa viva ni ens interessa el caràcter a la història. Tanmateix, el que si ens interessa són els seus moments de diàleg: quan els personatges discuteixen llurs sentiments o llurs idees. I encara que "L'amic de les dones" no sigui, en aquest sentit, de les millors obres de Dumas, hi ha algunes escenes força interessants. El diàleg té aleshores una vivacitat i una lògica tan ferma que en gropa de seguida l'auditori.

En fi, no és aquesta obra de Dumas feta amb els seus materials de millor qualitat, ni de més substància social o humana, però té l'estructura, té la solidesa de les grans màquines teatrals d'aquest autor.

La traducció al català és feta per Salvador Vilaregut. La seva expertesa en aquests afers de teatre és prou reconeguda. El diàleg li queda dramàtic, nerviós i lleuger.

"L'amic de les dones", doncs, seria una bona traducció si els redimidia d'alguns castellanismes inútils. Deixem de banda alguns "pues", que tant poden ésser del traductor com dels actors. Però els "ditxos", "ditxosos" i altres mots semblants són segurament del traductor. I no li sembla que seria molt més fàcil, molt més viu i vivaç dir "feliç" i "feliços", per exemple?

"L'amic de les dones" no és una novetat a Barcelona. S'havia representat ja en castellà i en francès. No és cap obra representativa. Qui necessitat, doncs, hi havia d'incorporar-la al nostre teatre? La norma de "Novetats" era, fins avui, la d'aportar-nos, amb les traduccions, novetats autèntiques. Posat a triar una cosa vella, el senyor Salvat hauria fet millor, per al seu debut, de triar una obra de teatre català. El públic, excessivament sentimental, si volem, del nostre teatre, ho hauria preferit. Però el senyor Salvat degué trobar que aquesta comèdia reunia les millors condicions per al seu llunient personal, i això és ben legítim i respectable en una obra de debut. Per la nostra banda no ens planyem pas.

Ens ajudarà a conèixer les qualitats d'aquest autor, cosa sempre difícil en una sola i primera representació. Probablement ens trobem davant d'un actor de poc nervi dramàtic i de recursos còmics no massa abundants. La seva veu és prima i l'expressió del rostre una mica asagada. El seu fort deu ésser la comèdia de saló, de diàlegs matissats i sentiments contrigits.

Seria, però, prematur fer un ju-

per a cooperar a l'organització de l'acte.

Per als senyors sacerdots
Es reserven algunes llotges del Palau de la Música Catalana, en l'acte missional, per als senyors sacerdots que hi assisteixin. Tots queden especialment invitats.

L'OBRA DELS EXERCICIS
PARROQUIALS

Demà, diumenge, començarà, a la Casa de Sant Ignasi, Sarrià, la tanda de Sant Exerçicis en complet retirament, que finalitzarà diumenge, dia 28, festa de Crist- Rei, a la parroquia de Sant Andreu de Palomar.

Les altres tandes de pròxima celebració són: a Sarrià, del 12 al 18 de novembre, del 26 de novembre, al 2 de desembre i del 17 al 23 del mateix mes.

A Lleida, Casa de Crist- Rei, tanda del 17 al 23 de desembre.

Per a totes aquestes tandes es reben inscripcions a les Cases Rectores i al Casal de l'Exercitació, Canuda, 4, principal, telèfon 19244.

PARROQUIA DE SANT PAU
DEL CAMP

Les Quaranta Hores tindran lloc en aquesta parroquia els dies 21, 22, 23 i 24.

Avui, diumenge, a les vuit, exposició de Nostre Amo; a les deu, ofici solemne; a les onze, visita espiritual a la Verge de Montserrat; a les dotze, punt doctrinal pel reverend rector.

Tarda, a dos quarts de cinc, es resarà el Sant Rosari, estació major al Santíssim exercici dedicats al Sacratíssim Cor de Jesús, sermó, completos solemnes, benedicció i reserva. Acte seguit, reunió de celadores de l'Apostolat de l'Oració.

Dimarts, dimarts i dimecres, a les vuit, exposició del Santíssim; a les deu, ofici solemne; a la tarda, a dos quarts de sis, completos solemnes, benedicció i reserva; el dimecres abans de la benedicció, letanies dels Sants i reserva solemne.

Tots els dies, durant la missa de set, es resarà el Sant Rosari, oració a Sant Josep i cant dels goigs del Roser.

Dissabte, a dos quarts de vuit, missa a l'altar del Carme, en sufragi de les ànimes del Purgatori, diel definitiu. L'empresa, amb les notes oficioses dels diaris, ha fet tanta propaganda en torn d'aquest actor, que no fóra estrany que es produissin algunes desil·lusions. La "bola de neu" no sempre roda i s'engrosca al nostre gust. I una certa mesura fa sovint més eficaces les propagandes que un injustificat embalamet.

En fi, "L'amic de les dones" és interpretat amb un bon conjunt a Novetats. Les decoracions i el vestuari de les senyores fan goig. La senyora Morera, de tan elegant, semblava rejuvenida.

Els sentiments i els costums d'aquestes obres de Dumas ens semblen, en general, encara prou actuals perquè hom no hagi d'evocar, amb els vestits, modes passades. Tanmateix, potser els cabells tallats de les senyores resultava ja gairebé un anacronisme.

Domènec Guasà

NOTES OFICIOSES

APOLO

La nova producció dels celebrats autors senyors Sevilla i Carreño, música del mestre Alonso, assolí ahir a la nit, en aquest teatre, un sorollós èxit.

Les graciosíssimes situacions del llibre i la formosíssima partitura del popular mestre, junt amb la superba interpretació que a "La mejor del puerto" donen a les aplaudides artistes Empar Alarcón, Empar Saus, Maria Zaldívar, Pere Segura, Valerià Ruiz Paris, Baraja, Vidal, Fabregat, Torres, Hervás i Sanz, han aconseguit un nou i formidable èxit.

El mestre Alonso, amb la seva música alegre i enganxadora que ha compost par a "La mejor del puerto", ha aconseguit un dels seus triomfs més definitius, car es repeteix íntegra, tota la partitura i números com "El charleston andalus", "El xotis britànic" i "La barcarola bufa" es tripliquen per la seva graciositat i inspirada melodia.

Amb aquest nou èxit i amb les famoses obres "La del Soto del Parra" i "Los faroles", la companyia de Frederic Caballé ha resolt el problema de la crisi teatral.

LA PROXIMA ESTRENA
DE ROMEA

Ha començat al teatre Remea, sota la direcció del primer actor Pius Daví, els assaigs de "La novícia de Santa Clara", comèdia escrita per Salvador Vilaregut sobre el patró d'una famosa obra de Shakespeare.

El senyor Vilaregut ha conservat l'orientació i l'assumpte de l'obra original, i els ha adaptat a la Barcelona del segle XVII, tan suggestiva i pintoresca en les seves manifestacions.

La figura central de "La novícia de Santa Clara" és una de les més típiques creacions shakespearianes, i l'adaptador ha procurat conservar els seus traços que, a ben segur, li donaran un gran relleu escènic. Aquest paper serà interpretat per la genial actriu dramàtica Maria Vila, les condicions artístiques de la qual s'emmotllen meravellósament al temperament de la protagonista.

Tot fa creure que la pròxima estrena al Remea, tindrà un interès extraordinari.

LA DONA, LA
MODA I LA
LLAB

V est de setí "Artemis" en dos tons de verd. A la dreta, abric de vellut "Tiepolo" verd, guarnit de pell beige

Un nou tipus de sabates

Els pedaços no és pas cosa gaire relacionada amb la moda; i, no obstant, les sabates apedacades tindran

NO US HA PASSAT MAI RES QUE VALGUI LA
PENA D'ESSER ESCRIT? SABRIEU ESCRIURE-HO?
VOLEU PROVAR-HO?

EL PRIMER VERS

Avui, tot regirant uns vells papers, m'ha vingut a les mans una poesia que havia compost anys enrera, en plena adolescència.

Això m'ha fet retornar als moments joiosos que vaig escriure-la, i he recordat les il·lusions que em teu nixer, i de quina manera cuitaren a esfumarse.

Tenia aleshores l'edat de quinze anys. Repetidament — amb una insistència que per altres coses voldria ara — havia provat d'escriure alguns versos, però sempre els havia de deixar a mig fer, mancat d'inspiració per acabar-los. A la fi, després de pacatíssims esforços, em fou possible fer-ne un de sencer. Imagineu-vos la meua joia en arribar a assolir-lo que amb tanta persistència cobajava! No em dolgueren els moments de neguit que em costava.

Aquell vers era ple d'incorreccions, però en aquell temps no vaig saber veure-les. Portat per una fogosa impaciència, en haver-lo acabat no vaig pensar més que en enviar-lo tot seguit a un periòdic on poguessin publicar-me'l.

Era llegidor assidu d'una revista quinzenal que no tingué una llarga existència. Sempre em dalia per publicar-hi algun treball. Sovint, sobre tot, en veure-hi signatures noves, lamentava fortament que no pogués aegir el meu nom a la llista dels afortunats col·laboradors d'aquella revista.

Ara creia arribada l'ocasió de satisfer els meus vehemens desigs. Portat per la meua quimeria, ja em semblava veure publicada en lloc preferent la meua poesia, i trobar en la secció de correspondència una nota on se'm pregava envies més original.

Amb quina satisfacció repartiria entre els amics l'exemplar de la revista el dia que hi figurés el meu nom en lletres de metall! Amb quins ulls d'admiració i d'enveja em mirarien en endavant!

Aquell dia vaig escriure una llarga lletra al director de la dita revista. Tota ella era escrita en un to servil i pretenciós, alhora. No hi escatimava els elogis als qui feien aquell periòdic. Recordo que felicitava efusivament al director, per la seva "secunda i encertada" tasca. Al final li deia, amb desvergonyment, que esperava de la seva reconeguda competència sabria copsar el mèrit del treball que li enviava, i, en conseqüència, el publicaria.

Enseny, esperant que això a l'hora de l'examen del treball podia tenir la seva eficàcia, li anunciava la propera tramesa de l'import de mig any de subscripció a la revista.

Quan vaig trametre la lletra magnífica encara uns deu dies per la sortida del pròxim número. Em calia, per tant, esperar tot aquest temps per saber el resultat de la meua primera temptativa. Aquests foren per a mi uns dies de torturadora angonya. Els trobava llarguíssims: mai acabaven de passar.

A la fi arribà el que amb tanta impaciència esperava. Havia passat la vella molt agitada: fins ben entrada la nit no vaig poder adormir-me. Al matí, amb estranyesa dels de casa, vaig llevar-me més aviat del que acostumava.

En eixir al carrer em vaig dirigir tot seguit al primer quiosc de periòdics. Abans d'arribar-hi ja havia divinat de lluny, entre les altres publicacions exposades, les tapes violades de la que jo cercava. Com que tenia la certesa de trobar-hi publicat el meu vers, no vaig dubtar a adquirir-ne tres exemplars.

Tot seguit vaig tornar apressadament cap a casa. Havia decidit no fullejar la revista en tot el camí. No em fou molt fàcil seguir aquest precepte voluntari. Em costà reprimir la impaciència que em rosegava.

En ésser al pis vaig instal·lar-me amb comoditat en un recó de la galeria. Ja no podia retardar més l'instant desitjat. En amar per obrir la revista el cor em bategava fortament com si estigués realitzant un acte de gran transcendència. Sense parar gaire esment en el dibuix que cobria la portada giro full fins a trobar el sumari. El resseguixo amb avidesa, i amb la consegüent decepció veig que el meu treball no hi figurava.

No calia desesperar encara. Vaig dir-me que potser per excés d'original no havia pogut anar en aquell número, i m'el publicarien l'altre. Per fugir de dubtes, vaig mirar la secció de correspondència.

gran sortida aquest hivern, sobre tot en els vestits de nit. Aquest sistema de decoració és usat principalment a base de color i s'aplica tant en la pell com en el vellut a la seda. Aquest treball, fet a mà, és una cosa acabadíssima i els retalls de què són fetes les sabates formen part de les peces del patró. Es presenta molt en pell, i després en satí. El vellut es us sovint amb un color en contrast o amb or i argent per marcar els repunts.

En quant als dibuixos el que predomina són els triangles. El negre, marro i ocre són els tons favorits i es cusen junts amb una regular irregularitat que plau a l'ull modern.

A la nit, els vestits de satí blanc es porten amb sabates de pedaços de colors brillants i variats. El vell blau Victòria és veu molt, com també l'escaleta i el verd maragda predominen en molts dels models. El treball de les pedacades per a sabates de nit pot arribar a ésser obra d'aficionats com ho fou un temps la confecció de sabatilles amb propòsits de felicitació.

En quant als dibuixos el que predomina són els triangles. El negre, marro i ocre són els tons favorits i es cusen junts amb una regular irregularitat que plau a l'ull modern.

A la nit, els vestits de satí blanc es porten amb sabates de pedaços de colors brillants i variats. El vell blau Victòria és veu molt, com també l'escaleta i el verd maragda predominen en molts dels models. El treball de les pedacades per a sabates de nit pot arribar a ésser obra d'aficionats com ho fou un temps la confecció de sabatilles amb propòsits de felicitació.

En quant als dibuixos el que predomina són els triangles. El negre, marro i ocre són els tons favorits i es cusen junts amb una regular irregularitat que plau a l'ull modern.

A la nit, els vestits de satí blanc es porten amb sabates de pedaços de colors brillants i variats. El vell blau Victòria és veu molt, com també l'escaleta i el verd maragda predominen en molts dels models. El treball de les pedacades per a sabates de nit pot arribar a ésser obra d'aficionats com ho fou un temps la confecció de sabatilles amb propòsits de felicitació.

Mai ho hagués fet! En una breu noveteta se'm deia que el meu vers no era publicable. Vaig tenir un fort desengany. En pocs segons s'esfumaren les il·lusions que de tants dies venia covant.

Vaig creure que es cometa amb mi una gran injustícia. No em sabia avenir que rebués el meu vers. Vaig llegir uns quants treballs, dels que anaven en aquell mateix número, i em semblaren dolentíssims.

Per desfogar la irritació que sentia, vaig esquinçar en mil bocins tots els exemplars d'aquella revista que abans havia col·leccionat amb cura. Vaig posar gran braó en aquella tasca destructora; en pocs minuts quedaren esmicolats aquells papers.

Desesperant per l'advers resultat d'aquell primer intent, vaig decidir no fer en endavant cap nova prova. No volia gustar més l'amarg breuatge del desengany.

Aviat d'aquelles minces afeccions poètiques no en restà més que el vague record, avivat avui per la troballa a què em referia al començament d'aquest escrit.

AGUSTÍ LLEDOS

OBSERVACIONS

El treball del senyor Lledós està escrit en bona ortografia: poques correccions hi haurà de fer el linotipista. Nostres no hi hem trobat, quant a l'ortografia de lletres, sinó un rebuisme (per rebuisme) i un kioke (per quioke). Quant a l'accentuació gràfica, l'autor no s'oblia, com fan tants d'altres, d'accentuar els estruixos i els mots plans que cal escriure accentuats donada llur terminació; però, si accentua, com cal accentuar, els mots com adolescència, existència, justícia, per què accentua els mots com poesia, hauria, tenia? Aquests plans han d'anar sense accent. Tampoc no s'han d'accentuar els plans examen i pogués (que ell escriu examen i pogués), ni els monosíl·labs ple i to (que ell escriu ple i to). En canvi, no accentua en "la troballa a què em referia". On escriu això, calia escriure això.

Quant a la sintaxi, són a senyalen en primer lloc dos casos d'omissió indeguda de la conjunció que: on diu "on se'm pregava envies més original", calia dir "on se'm pregava que envies més original"; on diu "que esperava de la seva reconeguda competència sabria copsar el mèrit", calia dir "que esperava de la seva reconeguda competència que sabria copsar el mèrit".

Altres correccions a fer són: canviar al per el en "felicitava efusivament al director"; canviar en per a en "no vaig pensar més que en enviar-lo"; canviar lo per allò en "

Península

El cap d'Aviació senyor Herrera, que efectua la travessia de l'Atlàntic amb el "Comete Zeppelin", anirà a Buenos Aires per ocupar-se de l'establiment de la línia aèria entre Sevilla i la capital argentina

El Congrés cinematogràfic de 1929 se celebrarà a Barcelona

La "Gaceta" insereix l'autorització per a construir un ferrocarril aeri des de la carretera de can Massana a Sant Jeroni de Montserrat

A ESTUDIAR LA LÍNIA AERIA SEVILLA-BUENOS AIRES

Madrid, 20. — El tinent coronel La Llave ha enviat un telegrama transmetent l'autorització corresponent perquè es traslladi a Buenos Aires el tinent coronel Herrera, el qual farà el viatge per compte de l'Estat espanyol, amb l'objecte d'estudiar l'establiment de la línia aèria entre Sevilla i Buenos Aires.

El tinent coronel Herrera ha dit que es trasllada a Nova York, on esperarà el vapor que el conduirà a l'Argentina.

EL SENYOR ESCOFET COMENTA EL "BASTIR-SE UN CLOS", DE JOSEP CARNER

Madrid, 20. — Josep Escofet s'ocupa avui a "La Voz" de la retribució al treball literari; antiga qüestió — diu — remoguda per Josep Carner, un dels més alts prestigis literaris de Catalunya.

Troba justificada l'actitud d'En Carner, ja que avui no és un negoci ruïnós, com ho fou en altres temps per als industrials i llibres i el periodista, explotar la literatura catalana de manera que els escriptors creuen que ha tocat la seva hora i que poden demanar una retribució adequada a la dignitat de la seva tasca.

Els homes del renaixement literari a Catalunya mai pogueren pensar en ells; escrivien per amor a l'art i la llengua nadiua. En aquells temps sostenir un periòdic català requeria no sols el renunciament a tot profit pecuniari, sinó una contribució material, que aportaven els que podien fer-ho. Més tard hagueren d'acudir en auxili dels escriptors pobres un partit polític que arribà ràpidament a la prosperitat i al poder. Es repartiren càrrecs burocràtics modestament pagats i entre els literats abundaren els funcionaris de l'Ajuntament i de la Diputació. Els seus eren pobres, però servien per anar tirant i esperar temps millors.

Avui la situació és una altra completament diferent, encara que s'hagin acabat els auxilis oficials. Es publiquen en català tres periòdics i nombroses revistes; s'anuncia la propera aparició d'un nou rotatiu també redactat en la mateixa llengua. Hi ha algunes cases editorials dedicades exclusivament a publicar llibres catalans i actuen als teatres de Barcelona tres o quatre companyies dramàtiques, que representen en el seu propi idioma les obres dels autors locals.

Tot això significa que ja es compta amb un nombre públic, capaç de sostenir els seus escriptors, no perquè visquin en l'abundor, però sí dins el decòrum que correspon a la seva professió.

L'ASSEMBLEA CINEMATOGRAFICA

Madrid, 20. — Ha continuat avui les seves sessions l'Assemblea Cinematogràfica. S'ha posat a discussió la potència relativa a les relacions que hi ha d'haver entre els crítics cinematogràfics i les empreses distribuïdores de pel·lícules.

El senyor Vidal Gomis, de Barcelona, ha assenyalat la seva proposta sobre la fundació d'una Cambra arbitral cinematogràfica hispano-americana, per tal de salvaguardar les relacions comercials entre Espanya i les Repúbliques sudamericanes pel que fa a la cinematografia.

Ha donat compte de la seva ponència sobre registre de títols de pel·lícules, i s'ha acordat nomenar una sub-comissió que estudiï aquest tema i proposi les conclusions oportunes.

Al migdia s'ha celebrat un banquet, amb el qual els periodistes cinematogràfics madrilenys obsequien als que han vingut de Barcelona a prendre part al Congrés.

Per a demà el Congrés ha organitzat una excursió d'assembleistes al Monestir del Pauler.

EL CONGRES CINEMATOGRAFIC DE 1929 SE CELEBRARÀ A BARCELONA

En l'Assemblea Cinematogràfica s'han reunit les Seccions de Premsa i Política.

La primera ha acordat trametre un missatge de gratitud a la premsa espanyola per la seva tasca en pro de la Cinematografia, i la Secció Política ha discutit una proposició del senyor Vidal, de Barcelona, relativa a la censura cinematogràfica. També s'ha acordat que el vinent Congrés Cinematogràfic se celebri el proper any a Barcelona, en ocasió de l'Exposició d'aquella ciutat, i atenent la invitació de l'alcalde, baró de Viver, i el marquès de Foronda.

DISPOSICIONS DE LA "GACETA"

Madrid, 20. — La "Gaceta" publica, entre d'altres, les següents disposicions:

Admetent al senyor Salvador Brunet la dimissió de delegat regi de l'Institut de Segona Ensenyança de Tortosa i nomenant per a aquest càrrec el senyor Josep Matheu.

Autoritzant el capità d'artilleria senyor Josep Revilla per a traslladar-se

a Bèlgica, per tal d'estudiar l'organització i funcionament del Banc de Proves de Lleida.

Autoritzant el tinent coronel metge senyor Agustí Van-Beumbergen perquè es traslladi a La Haia (Holanda), per tal de prendre part en la XIII Conferència internacional de la Creu Vermella.

Disposant que l'enginyer del cos de Camions afecte a la Divisió Hidràulica dels Piquenys Orientals senyor Antoni Mariño, ajudant l'enginyer cap de l'esmentat cos senyor Alfons Benavent en la visita que, com a inspector, farà als serveis de ferreteria.

També publica la "Gaceta" disposant que per l'administració de les duanes espanyoles s'atorgui prorroga als carrets de pasatge en els casos i condicions que oportunament es determinin.

També publica un avís del ministeri d'Estat comunicant que el Govern d'Alcàntara ha acordat anul·lar el cobrament de tot impost per drets de residència per als estrangers que no romanguin en aquell país més de sis mesos; reduir el suditi impost a dos marcs per als que residixin més de sis mesos i menys de dos, i limitar-lo a cinc marcs per als que aspirin a un permís de residència a Alemanya per temps il·limitat.

Un comunicat de la Reial Acadèmia de Ciències Exactes físico-naturals, el qual fa públic que en el concurs hispano-americà de l'any actual obtingué el premi el senyor Agustí Plana per la seva Memòria sobre "Hielros, Acoros y Fundición" i es publica la convocatòria per al premi hispano-americà de l'any vinent.

Una real ordre del ministeri de Foment atorgant al senyor Ramon Soler i Vilavella la concessió d'un ferrocarril secundari, sense garantia d'interès, fúncular aeri, que començant a la carretera de Casa Massana acaba a Sant Jeroni de Montserrat, a la província de Barcelona.

S'ha disposat que el recàrrec que ha de cobrar-se a les duanes per les liquidacions de drets d'arancel, el pagament del qual es faci en monedes d'argent o bitllets del Banc d'Espanya, serà de 18 enters 78 cèntims per cent.

L'EXPOSICIO DE SEVILLA

Sevilla, 20. — S'ha reunit la Comissió permanent de l'Exposició ibero-americana. S'ha llegit una comunicació del capítol general, en la qual diu que el tercer regiment de sapadors minadors portarà a cap un projecte per a instal·lar als solars de l'avinguda de Portugal un campament militar en un espai d'onze mil metres quadrats, en el qual s'instal·larà l'exposició d'indústries militars oficials.

S'ha aprovat el projecte de pavel·lo dels exportadors d'olis de Sevilla, i de l'Associació d'exportadors d'olis d'olis de Sevilla.

S'ha donat compte d'una proposició del comissari regi, referent a completar el parc d'atraccions amb la construcció d'un pavelló xinès i el palau dels Miralls.

A més, s'ha aprovat la proposta del senyor Cruz Conde per a adquirir el traç especial per al transport de persones a l'Exposició, tal com funciona a Colònia. El cost del ferrocarril serà de 400.000 pessetes.

Sevilla, 20. — El Comitè de delegats de les repúbliques ibero-americanes de l'Exposició ha celebrat sessió setmanal i ha canviat impressions respecte als assumptes referents amb el certamen.

Ha presidit el delegat de Cuba. El Comitè ha acordat convidar el senyor Cruz Conde perquè presideixi una sessió extraordinària que se celebrarà en la data que el comissari acordi.

ELS FARINERS I EL BLAT ESTRANGER

Valladolid, 20. — Els fariners de Castella han celebrat junta general extraordinària, amb l'exclusiva finalitat de tractar de fer les compres col·lectives del blat estranger, en vista de l'escassetat de blat nacional.

Per unanimitat s'ha acordat efectuar aquestes compres, i s'ha nomenat una comissió ampliament facultada per a fer les gestions que siguin necessàries.

PRESTECES ALS AGRICULTORS

Madrid, 20. — En la reunió celebrada per la comissió executiva del Crèdit Agrícola han estat aprovats diversos préstecs per valor de pessetes 640.100, amb la garantia d'oli, llana, arros i vi.

Es concediran préstecs per valor de 226.465 pessetes per a l'adquisició de llavors.

ELS NOUS PLANS D'ESTUDI

Una Comissió de la directiva de l'Associació d'Estudiants Catòlics de Madrid, ha visitat al degà de la Facultat de Dret, senyor Ureña al qual va comunicar que l'Associació acordà el nomenament d'una Comissió per a examinar el nou pla d'estudis de la Facultat de Dret.

La Comissió començarà els seus treballs quan retornin els escolars de la setena assemblea nacional.

Redactat el pla per la Comissió s'enviarà a totes les federacions d'estudiants per tal que facin les indicacions i modificacions que creguin convenientes, i format el pla definitiu, es donarà a conèixer als catedràtics i personalitats.

Per últim, una junta general de l'exposició aprovarà, definitivament, el pla, i serà elevat immediatament al Ministre d'Instrucció Pública.

DESPTATX DEL MINISTRE DE LA GOVERNACIO

El ministre de la Governació ha despatxat amb els directores generals.

Després ha rebut el doctor Amargós, els generals Luque i Gómez Alberti, el marquès de Vilanova i Geltrú i els governadors de Salamanca i Pamplona.

LA TORNADA DEL MINISTRE DEL TREBALL

Madrid, 20. — En l'express de Barcelona ha tornat aquest matí a Madrid el ministre del Treball.

El senyor Aunós ha assistit als funerals en sufragi de "ànima del duc de Tetuan".

De tornada, el ministre del Treball ha rebut el diputat provincial de Lleida senyor Voo i el president dels comitès paritaris d'Arts Gràfiques de Madrid, senyor Elorrieta.

EL FAR MONUMENTAL A LA MEMORIA DE COLOM A SANTO DOMINGO

Madrid, 20. — L'arquitecte nordamericà Albert Kelsey, donarà dijous vinent, a la Residència d'Estudiants, una conferència, dissertant sobre el concurs internacional de projectes, organitzat per la Unió Pan-Americana, per aixecar el far monumental a la memòria de Cristòfor Colom a l'illa de Santo Domingo.

Aquest far tindrà 180 metres d'alçada, o sigui el doble que l'estàtua de la Llibertat de Nova York.

Al costat del far es construirà un aeroport per tal de facilitar les rutes de navegació aèria entre els països americans.

Els projectes s'exhibiran al públic en una exposició que se celebrarà a Madrid, l'abril de 1929, i s'adjudicaran els premis anomenats de primer grau, consistents en deu pèns de mil dòlars i altres deu de cinc-cents.

Daquests premis serà elegit el projecte que resultarà premiat, l'autor del qual rebra un milió de pessetes.

El jurat, compost de tres arquitectes, serà elegit per majoria de vots entre els concursants.

El propòsit d'aquest concurs, tan important per als arquitectes espanyols, la "Gaceta" publica una real ordre de la Presidència acceptant la proposta de la Societat Central d'Arquitectes, i nomenant una junta que integren representants del ministeri d'Instrucció pública, Reial Acadèmia de Belles Arts, Acadèmia de la Història, Ajuntament, Escola d'Arquitectes, Societat Geogràfica, Societat Central d'Arquitectes i Societat d'Amics de l'Art per a estudiar els següents extrems:

Organització de l'oficina d'administració de treballs.

Creació del premi especial per als arquitectes i escultors espanyols i manera d'afavorir la presentació dels seus projectes.

Preparació de locals per a l'exposició i publicació especial amb motiu del concurs.

LA CAMBRA DEL LLIBRE DE MADRID

Madrid, 20. — La Cambra Oficial del Llibre ha celebrat la seva reunió mensual.

Els reunits han apreciat que la conversió del Dia del Llibre en Setmana del Llibre ha estat d'indubtable conveniència pràctica. Aquest any s'han venut per terme mitjà tres vegades més de llibres que l'any passat. A l'èxit obtingut contribueix la llibreria concedida per l'Ajuntament a què els llibreters col·loquessin llocs a la via pública davant dels seus establiments.

Els llocs estigueren voltats des del primer dia de gent i el benefici del descompte mogué també molts compradors.

La sessió s'ha dedicat gairebé tota a l'estudi de l'exposició de llibres que s'ha d'organitzar a l'Exposició Hispano-Americana de Sevilla.

El pla ha quedat assabentat dels projectes de la Comissaria Regia, del qual s'ha donat compte al senyor Bruner Prieto, director de la Secció del Llibre a l'Exposició sevillana.

L'opinió que la predominat a la Cambra ha estat la de descartar la idea d'una Fira Comercial Permanent i substituir-la per una Fira Temporal, en la qual s'exhibirien obres editorials dels llibres durant els mesos d'abril i maig.

Finalment, el senyor Linares Becerra ha recordat les gestions iniciades en relació a la celebració de Sevilla durant l'Exposició d'una conferència de representants d'Espanya i de les Repúbliques sud-americanes, dedicada a elaborar un conveni sobre propietat intel·lectual aplicable a tots els territoris de parla espanyola.

UN CURS D'INVESTIGACIO

Madrid, 20. — Fa dies que s'anuncià per nota oficial del rector de la Universitat que el marquès de Valdecilla havia

lliurat trenta mil duros per a col·laborar al projecte de crear un curs d'investigació sobre problemes d'interès nacional.

Aquest curs s'organitzarà aviat. Es donaran anualment unes vint conferències a càrrec de persones rellevants del camp científic.

La biblioteca de la Universitat ha quedat instal·lada al nou pavelló construït a expenses del marquès de Valdecilla i consta de noranta mil volums, tres-cents incunables i una col·lecció de codis i manuscrits.

EL CAP DEL GOVERN A LAS PALMAS

Las Palmas. — La banda municipal de Madrid ha donat el seu primer concert al Camp d'Espanya. Ha obtingut un èxit.

Ha arribat el marquès d'Estella a bord del canoner "Dato". Se li ha fet una rebuda afectuosa.

ELS CABLES DEL MARROC

Meilla. — Ha arribat, procedent de Punta Pescadores, el vaixell cable anglès "Telconia".

L'objecte del viatge és fer provisió de cables en els tancs existents a la caseta d'amarra de l'Ensenada de los Galápagos, a fi d'efectuar els treballs d'estendre un cable entre Punta Pescadores i Lau.

A partir del dia 3 de setembre passat s'ha portat a cap la reparació dels cables de Canaries, Barcelona, Palma de Mallorca, Cádiz, Arica, Ceuta, Tànger i Rio Martín-Meilla.

A més s'han estès els nous cables de Ceuta-Tetuan, Ceuta-Lau.

Amh l'estesa del cable Punta Pescadores-Lau ha quedat tancat el circuit cablegràfic del Nord d'Àfrica i posades en comunicació totes les bases militars.

Hi ha el propòsit d'establir a les esmentades bases les oficines de Correus i Telègrafs amb tots llurs serveis. En els treballs de reparació dels cables que ja funcionaven i l'estesa dels nous, s'hi han invertit més de cent milles de fil.

UN INCENDI AMENACA L'ARXIU DE PROTOCOLS DE SEVILLA

Sevilla, 20. — A mitja nit s'ha declarat un incendi a la casa número 23 del carrer de la Fira, en una botiga de mobles, propietat d'Alexandre Velasco, on es venen també mantons de Manilla, vestits de torrejors i antiguitats de gran valor.

Les flames han pres enormes proporcions; el foc ha amenaçat propagar-se als edificis propers, entre els quals figura l'Arxiu de Protocols, on es guarden documents importantíssims relatius al descobriment d'Amèrica.

El degà del Col·legi Notarial, senyor Gastáber, s'ha presentat immediatament al lloc del sinistre.

Els bombers han dirigit els seus treballs a localitzar el foc i salvar l'Arxiu, la qual cosa han assolit després de grans esforços.

Els veïns de les cases del costat han tret els mobles, però com que el carrer és molt estret el foc amenaçava propagar-se.

Prop de les dotze de la matinada ha quedat localitzat el foc.

Les pèrdues són molt importants.

ELS NAUFRAGS D'UN VAIXELL BASC

Bilbao, 20. — Aquesta matinada han arribat, a bord del vapor "Allu-Mendi", els naufragats del vapor de la Companyia Sota Aznar "Aske-Mendi", embarrancat a l'arxipèlag de Cabo Verde.

Contenx que l'embarcament ocorregué a les quatre de la matinada del dia 1 del corrent, a causa de la densa boira que hi havia, la qual cosa feia impossible tota maniobra. Els treballs de salvament foren molt laboriosos, a causa de la situació del vaixell i del perillós de l'indret on es trobaven.

El capità, senyor Igureta, ha quedat a Cabo Verde per a declarar en l'expedient instruit.

Els naufragats arribats a Bilbao són 34, gairebé tots fills d'aquesta província; després de cobrir de la casa armadora els seus nous han sortit cap als seus pobles.

UN PRINCEP HINDU QUE VIATJA AMB 58 MILIONS DE JOIES

Sant Sebastià, 20. — Ha passat amb direcció a Madrid el maraja de Patiala.

A la Duana d'Irún ha declarat portar joies per valor de 58 milions de pessetes.

L'han complimentat les autoritats.

LA SUBSCRIPCIO PER LES VICTIMES DEL "NOVEDADE"

Madrid, 20. — L'alcalde ha manifestat que la subscripció a benefici de les víctimes del teatre Novedades pujava a 574.574 pessetes.

ELS QUE ANEU A PARIS NO OBLIDEU LA PUBLICITAT

a tots els quilonos de la Grande Boulevards, de la place de la République a la Madeleine.

A la place de la Bastille, A la place de Saint Michel (cèntric Montparnasse), Al Boulevard Saint Michel, Al Boulevard Sebastopol.

I a tots els grans quilonos de París

Estranger

Els tripulants d'un vaixell han declarat que la nit de dimecres veieren un esplendor que semblava una explosió a unes 500 milles de Terranova. Se suposa es tracta de l'avioneta de Macdonald.

El "Daily Express" creu saber que la quantitat indicada per Parker Gilbert i acceptada per Poincaré i Churchill per a l'arranjament de les reparacions és de 35.000 milions de marcs or

El Govern soviètic ha retirat el seu agregat militar a Riga i ha pregat el Govern etó que cridi immediatament el seu agregat a Moscou

AERONAUTICA

ERA L'AVIO DE MACDONALD?

París, 20. — A "Le Matin" li comuniquen de Londres que, segons un despatx de Terranova, el vapor "Mirash" anuncia que dimecres passat a les 23'30 a uns 500 milles al llarg de Terranova observà un resplendor semblant a una explosió.

Se suposa que es tracta de l'aparell de Macdonald, desaparegut en el seu intent de travessia de l'Atlàntic.—Fabra.

SHAN SALVAT ELS DOS AERONAUTES QUE ANAVEN EN UN GLOBUS DESFERMAT

París, 20. — Al "Petit Parisien" li comuniquen de Nevares que els dos ocupants del globus captiu perdut a l'aire per haver-se trencat el cable que el subjectava han pogut aterrar sense novetat.—Fabra.

París, 20. — S'ha rebut la confirmació de l'aterratge del globus captiu que s'havia després i en el qual anaven a bord un capità i un tinent. Han aterrat prop de Tintur (Nevares), sense novetat.—Fabra.

ELS ACCIDENTS DE L'AIRE

Bratislava, 20. — Aquesta tarda, a conseqüència de la ruptura de l'ala dreta, s'ha estavellat contra terra un avió militar.

L'ala després ha estat trobada a cinc quilòmetres del lloc de l'accident.

Els dos tripulants, que anaven a bord de l'aparell han resultat morts.—Fabra.

Londres, 20. — Un avió, pilotat per una dona, a la qual acompanyava una amiga, ha caigut aquesta tarda, al camp de golf prop de Londres, i han resultat totes dues dones greument ferides.—Fabra.

EL PACTE NAVAL FRANCO-BRITANIC

LA PUBLICACIO DEL LLIBRE BLAI FRANCES

París, 20. — La publicació del Llibre blanc sobre el compromís naval franco-anglés i els documents relacionats amb aquests, es farà dilluns vinent, a la tarda.—Fabra.

FRANCA

UN AGENT PROVOCADOR FEIXISTA?

París, 20. — Al "Journal" li comuniquen de Niza que la detenció dels dos italians acusats d'espies sembla que tindrà importància. Sembla que Montefiore ha acusat al seu compatriota Gandini d'agent de provocació i d'execució. A casa d'aquest ha estat trobat un document xifrat. Gandini al principi del feixisme fou un ardent admirador del nou règim, que després abandonà passant-se als rangs contraris. Hom té el dubte que la conversió no fou sincera i que les acusacions de Montefiore tenen fonament.—Fabra.

L'ENFONSAMENT DE VIN-CENNES

Vincennes, 20. — L'obrer italià que resultà empresonat de mig cos en avall en l'esfondrament de la casa en construcció fou possible salvar-o després de 26 hores de treballs. Desgraciadament, a la poca estona moria a l'hospital.

A les dues d'aquesta matinada ha estat trobat el cadàver d'un altre obrer italià.

A les quatre han estat trobats dos brups i una eama que no se sap a qui pertanyen.

El total dels morts en la catàstrofe ja arriba a tretze.

Diverses brigades d'obres d'altres empreses particulars efectuen amb tota activitat els treballs de desenrunament.—Fabra.

COMENTARIS AL VIATGE DE CHURCHILL

París, 20. — "Le Matin" diu que el viatge del senyor Churchill a París per a parlar de la qüestió dels deutes, ha d'interpretar-se com un acte molt amistós. Els senyors Churchill i Poincaré, abans del treball dels perits, tractaran de posar-se d'acord, a fi que qualsevol possible maniobra enaminada a separar els dos països no tingui resultat.

Hom creu que els perits hauran de començar els treballs molt aviat.—Fabra.

MILITARS BELGUES A PARIS

París, 20. — Deu trens especials han transportat avui a París més de vuit mil grans soldats belgues de la guerra.

Els mutilats han estat acollits per una gran gentada als crits de "Visca Bèlgica".

Un representant del Govern, el ministre de Bèlgica a aquesta capital i nombroses personalitats belgues han rebut els mutilats en baixar del tren.

ERA L'AVIO DE MACDONALD?

París, 20. — A "Le Matin" li comuniquen de Londres que, segons un despatx de Terranova, el vapor "Mirash" anuncia que dimecres passat a les 23'30 a uns 500 milles al llarg de Terranova observà un resplendor semblant a una explosió.

Se suposa que es tracta de l'aparell de Macdonald, desaparegut en el seu intent de travessia de l'Atlàntic.—Fabra.

SHAN SALVAT ELS DOS AERONAUTES QUE ANAVEN EN UN GLOBUS DESFERMAT

Exposició Internacional de Barcelona

El Comissari General del Govern belga ha pres possessió del terreny reservat per a la construcció del pavelló d'aquest país.

A les onze d'ahir al matí se celebrà amb tota solennitat al local de les Oficines de l'Exposició l'acte de lliurament i presa de possessió del terreny destinat a Bèlgica, on s'ha d'aixecar el magnífic pavelló que ha de representar oficialment aquell país.

Es van presentar a aquest acte: l'excel·lentíssim senyor marquès de Foronda, president del Comitè Executiu delegat de l'Exposició, i En Jaume Tries, vocal del mateix Comitè, assistits pel secretari En Joaquim Montaner; del director d'obres, En Jaume Bayó; i del director d'organització, En Frederic Barceló, per l'Exposició de Barcelona, i l'illustre senyor En Georges Dallemagne, Comissari general del Govern belga; l'honorable senyor conseller general de Bèlgica, M. Robert Chaidron, i el senyor M. R. Greter, comissari adjunt, en representació de Bèlgica.

L'excel·lentíssim senyor marquès de Foronda, en la seva qualitat de president del Comitè Executiu de l'Exposició, lliurà i donà presa de possessió del terreny reservat a Bèlgica al senyor Comissari, monsenyor Georges Dallemagne; entre els reunits es canviaren amables frases de salut i de franc optimisme sobre l'èxit de l'Exposició.

En acabar la cerimònia ha estat issada la bandera belga al terreny destinat a aquest país.

La propera inauguració de la línia aèria Roma-Barcelona causa entre els organitzadors del certamen excel·lent impressió.

Entre els elements directius de l'Exposició de Barcelona ha causat molt bona impressió la notícia publicada fa pocs dies a la Premsa de la nostra ciutat anunciant que el dia 29 del corrent s'inaugurarà la línia aèria Roma-Barcelona.

Gràcies a aquest nou servei aeri arribarà a poder efectuar amb extraordinària rapidesa la travessia Roma-Barcelona, la qual cosa contribuirà en gran manera a que acudeixin en gran nombre els visitants italians durant el període de l'Exposició.

A l'acte de la inauguració d'aquesta línia hi assistirà el diputat italià senyor Egio M. Gray, que ostentarà la representació del senyor Mussolini.

Romania ha decidit prendre part a l'Exposició.

El Govern de Romania ha decidit prendre part oficialment a l'Exposició de Barcelona; ha nomenat comissari el ministre de Justícia, senyor Popesco.

Amb el fi que el representi a l'Exposició, el ministre de Justícia romanès ha nomenat delegat el senyor Michail Tican, el qual s'ha entrevistat amb el Comitè Executiu del Certamen, amb l'objecte de donar-li compte de l'acord pres pel Govern del seu país d'assistir oficialment a l'Exposició, i explicar, en termes generals, el caràcter i abast de l'aportació romanesa.

El senyor Tican ha manifestat que aquesta aportació estarà representada per un pavelló de grans dimensions, destinat a l'exhibició dels diversos serveis de l'Estat, una notable exhibició de la indústria romanesa i, finalment, una curiosa exposició de vestits, estres i altres elements característics d'usos i costums més típics d'aquell país. Segons ha assegurat el senyor Tican, el Govern romanès ha votat 500.000 de leis, que equivalen a 2.000.000 pessetes, per a l'organització d'aquestes exhibicions.

Ha començat els treballs per a organitzar les instal·lacions del pavelló de l'Estat.

El pavelló de l'Estat, situat en una de les platges que hi ha a tots dos costats del passeig que serveix d'accés a l'Estat, destinat a posar de relleu els diversos serveis de l'Estat, el seu funcionament i el seu gradual perfeccionament, projectat per una de les exhibicions més interessants del certamen.

Els elements organitzadors han realitzat gestions prop dels Departaments ministerials amb l'objecte d'obtenir de cadascun aportacions de valor; ja han aconseguit que es posin a la disposició del certamen elements d'importància per a organitzar les diverses seccions d'aquest notable pavelló.

Fa pocs dies foren comunicats al Comitè Executiu de l'Exposició els noms de cadascun dels delegats dels Ministeris, encarregats de coordinar, d'acord amb els organitzadors del certamen, la projectada exhibició dels serveis de l'Estat. Les persones designades per aquests càrrecs són: En Victor M. Cortez, inspector general d'Institucions Sanitàries, pel Ministeri de la Governació; En Cast Barahona (Direcció General de Registres), En Sadurn Lipez Peces (Direcció de Cultes i Justícia), i En J. Navarro Palència (Direcció de Presons), per al Ministeri de Gràcia i Justícia; En J. Rodríguez Sedano, cap de la Cua de la Moneda, i En Felip Gómez Acebo, advocat de l'Estat, per al Ministeri d'Hisenda; En Joan Garcia del Valle, cap de la Cua de la Moneda, i En Francesc Moreno Ferrer, cap de la Cua de la Moneda, per al

Ministeri de Marina; En Pere Miguel González Quijano, enginyer cap de segona classe, de C. C. i P., per al Ministeri de Foment; senyors director general d'ensenyança superior i secundària, director general de primera ensenyança, director general de Belles Arts, cap de la Secció de Publicacions, cap de la Secció de Comptabilitat i cap de la Secció Central, per al Ministeri d'Instrucció.

Aviat se celebrà a Madrid una important reunió, a la qual assistiran representants de l'Exposició i els esmentats delegats ministerials, amb l'objecte de procedir a la distribució de les superfícies i les instal·lacions del Pavelló de l'Estat.

Complement d'esports

EL BARO DE MURPURGO

Amb motiu de la visita del Lawn Tennis Club de Milano, que contindrà amb el primer equip del Reial Lawn Tennis Club del Turó, creiem d'interès per als lectors donar a conèixer alguns detalls de l'històric esportiu del baró de Murgurgo.

El baró de Murgurgo que actualment es troba en plena forma, té 32 anys i es dedica al tennis, el seu esport predilecte, i escriu el seu nom en quasi tots els campionats de tennis de major importància. L'acompanya sempre la baronessa de Murgurgo, dama coneguda per la seva exquisita elegància. És, després, un gran aficionat a l'automobilisme i un expert conductor i acostuma a efectuar tots els seus viatges en el seu 150 HP, en el qual ha recorregut la major part dels països europeus.

W. Teller en la seva recent classificació mundial de jugadors de tennis col·loca a En Murgurgo al sisè lloc, go que dona idea de la seva categoria extraordinària al fet de trobar-se inclòs entre els deu primers del món.

Va començar la pràctica del seu esport als 14 anys i feu equip amb el seu germà. Aviat aconseguí destacar-se, fixant-se els aficionats al tennis amb el nombre de victòries que obtenia encara i tenir poca experiència.

Quant més ràpidament es desenvolupa el seu joc i quan es feien els falguers pronostics, sofrí un accident greu amb motocicleta, que va posar la seva vida en perill. Després d'una operació pogué guarir però no jugar, perquè en aquells temps es declarà la guerra, a la qual hagué d'ofereir els seus serveis.

Arran de la guerra i amb el malaurat Laurens (que ja coneixia el nostre públic), va començar un mètode entremaliat, en el qual intervingué el rus Roziarko i el suís Ch. Martin (participant aquest últim en els campionats del món celebrats a la nostra ciutat en març de 1923). Més tard guanyà a París el campionat de pistes cobertes, de Paques, venent a Gohert en la final.

En Wimbledon ha quedat sempre classificat i en els Jocs Olímpics de París celebrats l'any 1924, representant a Itàlia jugà partides que no han estat oblidats per l'afició francesa.

L'èxit més clamorós que ha obtingut En Murgurgo ha estat durant els eliminatòries de la copa Davis 1927, en les quals va vencer a En Cochet (primer de la classificació d'En Tilden), a Cochet-Brugnon de parella amb Gaslini, i perdé contra Lacoste en cinc "sets"; i aconseguí posar en perill el formidable equip francès vencedor de la copa Davis (1927 i 1928).

Formant equip amb Gaslini (amb qui vindrà a Barcelona) ha vençut en el recent Campionat Internacional de Merano a Froitzheim Rhac, Von Kherling-Kleinschrot i a la parella predilecta del Corcoran, integrada per Moldenhauer Greig.

En la individual del sudit Campionat ha vençut a Von Kherling en la final, partit que fou presenciat pels jugadors de l'equip espanyol, els quals n'han fet grans elogis.

A la Riviera aconseguí un triomf definitiu en vencer de parella amb Miss Rayen (coneguda del nostre públic) a la gran campionessa Susanna Lenglen, que equip amb C. Aschliman.

Aquestes són les notes més sobresortides de la seva brillant actuació en els torneigs de major importància, deixant de consignar-se en elles els innumerable èxits obtinguts constantment a Suïssa amb jugadors de nom i categoria.

MOTORISME

LAL XIII EXCURSIÓ COL·LECTIVA PER EQUIPS DEL MOTO CLUB DE CATALUNYA

Durant la celebració de l'excursió col·lectiva per equips que el Moto Club de Catalunya celebrà diumenge vinent, dia 28, no es permetrà una velocitat antireglamentària en el terme municipal de Barcelona, ni als pobles de trànsit.

A la sortida del Moto Club de Catalunya, i en tot el trajecte dintre del terme municipal de Barcelona, cap concursant d'equip no podrà passar un altre equip (llevat el cas de trobar-se en panne), sota la pena de desqualificació, tant a l'anada com a la tornada.

No serà donada la sortida al concursant que es presenti amb vestit inadequat per a l'excursió.

El Moto Club de Catalunya es reserva la facultat de suspendre o ajornar l'excursió, si circumstàncies excepcionals o de temps, o d'altres, ho fessin necessari, i es tornarà l'import de les inscripcions en el primer cas a tots els concursants, i en el segon, als qui no estiguin conformes amb la data ajornada.

Els concursants vénen obligats, pel

Catalunya

FETS DIVERSOS

Accident del treball, a l'estació de Puigcerdà

A l'estació de Puigcerdà, mentre descarregava un camió carregat de troncs de pi, procedent de Seu d'Urgell, un obrer va prendre mal per haver-n'hi caigut cinc o sis damunt.

El doctor Pujol li va apreciar diverses contusions.

Fou traslladat a la dispensa on viu, en una llitera.

Es detingut el presumpte autor d'un robatori a Viloví d'Onyar

Com a presumpte autor del robatori de 660 pessetes, ocoregut diumenge passat a Viloví d'Onyar, i del qual ja donàrem compte oportunament, ha estat detingut en el dit poble un subjepte anomenat Josep Homs, al qual foren ocupats en l'acte de la detenció quatre bitllets del Banc d'Espanya de 100 pessetes, tres de 50, un de 25 i 30 pessetes en plata, la procedència de les quals no pogué explicar.

Un nen ferit per un autocamión, a Badalona

A Badalona, un camió atropellà el nen Josep Albiol Albiol, de nou anys, i li produí graves lesions ferides.

Traslladat urgentment al Dispensari municipal, li fou apreciada la fractura completa del femur dret pel seu terç mitjà, múltiples ferides al cap, cara i peu del mateix costat, i commoció cerebral.

Després de practicada la cura d'urgència, el ferit fou traslladat a l'Hospital Clínic.

Es detingut un home que va robar un carro d'un veí d'Agullana

A Sant Pere Pescador ha estat detingut el veí Josep Palau Estragués, presumpte autor del robatori d'un carro propietat del veí d'Agullana, Amadeu Sunyer Badí, for que ocoregué a la ciutat de Figueras.

El detingut ha quedat a disposició del Jutjat d'Instrucció.

Es detinguda la muller de l'autor d'un robatori, a Terrassa

Pel sots-cap de la guàrdia municipal de Terrassa, Rafael Guinart, s'ha procedit a la detenció de Francisca Feliu Tries, de 29 anys, casada, domiciliada al carrer d'Arquimedes, 245, a la qual foren ocupats vuit coixinets de boles, que resultaren haver estat sotsols pel seu espòs Francesc Ochoa Gutiérrez, de la casa Electra Industrial, d'aquesta ciutat, on treballa com a operari.

Un automòbil accidental, a Tarragona

A Tarragona, l'automòbil afectat al servei d'obres de la Diputació, ha sofert un accident, i ha resultat amb ferides de pronòstic reservat el dependent senyor Renyé.

Un carreter agafat pel seu carro a la carretera de Reus a Tarragona

A tres quilòmetres de la carretera de Reus a Tarragona, el carreter Joan Vaquer Recasens tingué la desgràcia de caure del carro que guiava i ésser aixafat per una de les rodes.

Resultà amb lesions considerables de pronòstic reservat pel doctor Barbara Nutrich, que li practicà la cura.

Un ciclista topa amb un automòbil, a Tarragona

A Tarragona, el ciclista Josep Maria Sánchez fou atropellat pel camió-automòbil n.º 2649 T, el qual el contusionà al genoll.

La bicicleta quedà trossojada.

TARRAGONA

Dimissió :: Teatre Català

Esportives

L'ex-alcalde d'aquesta ciutat senyor Josep Jové Josa, que continuava en el càrrec de regidor, per bé que a causa del seu estat delicat de salut no podia atendre'l, ha presentat la seva dimissió.

La companyia catalana de declamació Torrents-Calleja inaugurarà avui la temporada de Teatre Català al Teatre Principal de l'Or-

sol fet de llur inscripció i llur signatura, a subjectar-se a totes les disposicions del present reglament, i a totes aquelles altres complementàries que la Junta del Moto Club de Catalunya o els comissaris de l'excursió dictin per al bon ordre d'aquesta. També són obligats els concursants a acatar aquelles disposicions que els comissaris puguin adoptar en el transcurs de la dita excursió i que circumstàncies imprevisibles o condicions exteriors o de temps siguin necessàries dictar.

El Moto Club de Catalunya no es fa responsable dels danyos o perjudicis dels quals puguin ésser víctimes o causants els corredors.

En cas d'empat entre dos o més equips, es resoldrà a favor de l'equip que tingui major regularitat en passar els controls secrets.

Han estat nomenats comissaris per a aquesta excursió els senyors Pau Llorenç, Manuel Pages i Francesc Torres

ico Tarragoni. L'obra escollida per al debut és "Puput o el joc de l'amor i l'interès", de J. Pous i Pagès.

Avui els equips de futbol i hockey del Club Gimnàstic jugaran tots dos fora de Tarragona.

El de futbol es traslladarà a Vilanova, on jugarà contra els Antics Alumnes en partit pel campionat de Catalunya del grup I de segona categoria preferent.

El d'hockey jugarà aquest matí al camp del Polo, de Barcelona, contra l'equip B de l'entitat, en partit corresponent al torneig Copes Polo.

El nou outrigger adquirit pel Club Nàutic, que ha d'ésser batejat amb el nom de "Miles Dalmau", està enllestit ja als tallers de la casa Stempis, i pròximament serà enviat des de Ginebra. És un vuit rem de fina línia i elegant construcció per a l'al·lotjament del qual ha hagut de procedir el Club a ampliar les seves dependències amb un cobert supletori.

REUS

La jefatura local de la U. P.

Obituari :: Altres

La notícia que publicàvem en la crònica del passat divendres, donant per dimidida la jefatura local del P. U. P., no ha estat confirmada, puix que continua exercint-la el senyor Ricard Wyneken.

El fet d'haver donat la notícia obceca a que circulava el nom d'un nou cap local, sense, però, existir la dimissió del qui ve ocupant el dit càrrec.

Queda, doncs, aclarida la nova, per a satisfacció de la persona interessada.

La Permanent de l'Ajuntament, en la darrera sessió celebrada, aprovà l'avant-projecte dels pressupostos per a l'exercici de 1929.

S'ha constituït una entitat sota el nom de "La Roca", que tindrà per missió principal la difusió de la nostra dansa i l'ensenyament de ballets. Sigui ben vinguda i que desenvolupi tasca de profit.

Ahir, dissabte, tingué lloc, amb gran solennitat, l'obertura de la cursa del Banc Central.

Ha mort a Barcelona En Josep Roig Padró, metge d'aquesta ciutat. El seu cadàver fou traslladat a la nostra ciutat. L'acte del seu enterrament constituí una sentida manifestació de dol, patentant així les innumerable simpaties de que gaudia el malaguanyat Josep Roig. (Q. E. P. D.)

Rebin els seus familiars, especialment el seu germà En Jaume, el nostre condol.

MANRESA

"Els vells" i "Mossèn Janot" :: Trens elèctrics :: L'Orfeó a Barcelona :: Circ equestre :: Altres noves

Avui, diumenge, actuarà al Teatre Conservatori una companyia catalana dirigida per l'eminent actor Enric Borràs, de la qual forma part l'actriu Josefina Tàpies.

Posarà en escena les obres "Mossèn Janot", de Guimerà, a la tarda, i "Els vells", de l'ignasi Iglésies, a la nit.

Cal preveure que, sobretot a la nit, el nostre Conservatori serà ple de gom a gom, per tal de retribuir el bonhomatge pòstum al malaguanyat dramaturg que acaba de deixar-nos.

Hom diu que, definitivament, començant a primers d'any nou, s'inaugurarà el servei de trens elèctrics amb la capital, per la línia del Nord, i, segons sembla, tindrem un tren cada hora.

Això, com és natural, facilitarà extraordinàriament l'anada dels manresans a Barcelona, sobretot els dies festius, car entre els trens esmentats n'hi haurà un que sortirà de Barcelona després d'haver finit tots els espectacles.

Són molts els socis protectors de l'Orfeó Manresà que es proposen acompanyar els cantaires en els concerts que donaran pròximament a la capital.

Per aquesta excursió artística hi ha molt entusiasme entre cantaires i protectors.

No cal dir com desitgem que resulti un èxit.

L'Ajuntament ha concedit permís per a actuar en aquesta ciutat a la companyia de circ equestre Buffalo Bill, la qual sembla que vindrà aviat. Aquest circ realitza una "tournee" per les ciutats de la península.

Del 22 del que són fins al 24 de novembre se celebraran a la Cova de Sant Ignasi diverses tardes d'exercicis espirituals per a senyors sacerdots.

SANT FELIU DE QUIXOLS

Sardanes - Futbol - La música

L'Ajuntament :: Altres

Diumenge al migdia va donar-se una audició de sardanes al passeig, per la cobla Joventut Artística.

Foren ballades per bon nombre de colles. El temps, esmentat, donà fort relleu a la simpàtica festa.

El mateix dia anà a Olot a contèndir amb el primer equip d'aquesta ciutat l'equip d'igual categoria del C. E. i D. A. El resultat d'aquest enfrontament de Campionat fou un empat a gol.

A la urbanització de la muntanya de Sant Tèrm, entre l'espal que separava els grups primer i segon de xalets, s'hi van a construir tres xalets nous, els plans dels quals són

deguts al jove arquitecte En Josep M. Lloveres.

Les obres han estat confiades al contractista guixolenc En Raharó Pallí.

A Sagardó hom treballa activament en la construcció del nou grup de xalets dels senyors Ensrar.

L'estiu vinent aquell paratge tindrà ja totes les característiques d'una agraosa i confortable colònia per a reposar-hi durant els mesos caniculars.

Som a les darreries d'octubre i l'Associació de Música no dona senyal de vida. Què succeirà, cavallers? Manca d'organització? Dificultats econòmiques? Escassetat d'empenta?

Pit i tota! A moure's, a treballar, a multiplicar-se! No estaria gens bé que amb el nombre de socis que encara queden, resolts i fermes, hom deixés morir sense pena ni glòria aquesta benemèrita institució que fundà el gloriosíssim Garreta.

Feu-se càrrec, amics, del que suposa l'Associació per al bon nom cultural de Sant Feliu. Penseu que de desaparèixer ara seria ben difícil un altra dia de recomençar l'obra negligida.

Guixolencs: a defensar tots com un sol home l'obra de l'Associació. No estem pas tan solists de fogars de cultura perquè es perdin eixorcament tantes il·lusions i tants esforços. Coratge, amics, coratge!

El dia 27 del mes que som tindrà lloc a l'Alcaldia l'elecció de síndics i classificadors dels gremis industrials respectius.

Estan convocats per a les dues del matí els comerciants de llops de suro; per a les 10'30, de venedors de vins al detall i de les 11 a les 13 les altres indústries.

En la darrera sessió de l'Ajuntament passà a l'Hisenda una comunicació del Comitè organitzador del VIII Congrés espanyol d'esperanto (interessant l'adhesió).

S'aprovaren les instàncies d'En Florenç Cortada Juandó i Josep Aguilar Solana i completes per 1796'15 ptes.

Hom concedí el concert sol·licitat per les empreses de cinema per al pagament del segell municipal.

S'acordà adquirir l'obra "Alfonso V de Aragón en Italia y la crisis religiosa del siglo XV", obra pòstuma del doctor en Medicina En Josep Amatller i Vinyes, de Girona. Consta de tres volums, bellament enquadernats, val 125 pessetes i ha estat editada per l'impressor Octavi Viader Margall, de la nostra ciutat.

S'acordà subvencionar amb 700 pessetes la clauoguera de la Rambla Vidal.

Passà a informe una instància de la senyora Josefa Comas i Pagès.

Registro civil des dels dies 1 al 15 d'octubre de 1928: Defuncions: Francesc Baquer Frigola, 20 anys, solter; Francesc Tornabell Ferrer, 76, casat; Josep Font Galceran, 69, vidu; Caterina Albert Maury, 72, vidua; Maria Marsas Bach, 72, vidua; Antolí Coll Marcel, 75, casat; Domènec Ors Llorel, 63, vidu.

Naixements: N. Ferrer Albertí, Margal Gonzal Hereu.

Matrimonis: Lluís Julià Canadell amb Rita Prats Vehl; Enric Vela Bosc amb Josefa Gil Salvà.

CARDONA

Concert

Fou un esdeveniment artístic el concert de música executat en les funcions del Patronat Obrer en la passada festa major, sota l'encertada direcció de l'eminent mestre, benivolunt amic nostre, mossèn Josep Obiols Compte, prevere, del quartet de la susdita entitat, format pels senyors Ramon Pey, Ramon Mosella (pare i fill), violins i contrabaix, Mn. Obiols, piano, amb la valuosos cooperació en aquestes festes dels artistes senyor Ribera violí solista i flauta solista, respectivament. Va executar-se: "Rienzi", de R. Wagner; "Aria", de J. F. Haendel; "Minuet", Mozart; "Moment musical", de F. Schubert, i d'altres obres.

El públic selecte que emplenava de gom a gom l'espaïosa sala del Patronat escoltà religiosament i ovacionà els artistes. Els obligà a bisar algunes obres.

Felicitem de cor als executants, sobretot el mestre Mn. Obiols, i li preguem que sovintegi aquestes manifestacions d'art, en bé de la música i per a esplai nostre, traient-nos de passada el mal gust de les músiques carrifones i execucions pesimes, que adueix al sant temple, per desgràcia, hem d'escoltar.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Darrera hora

DE BARCELONA

Del partit Barcelona Espanyol

La Junta directiva del Reial Club Espanyol ha convocat per avui, a les dotze del matí, al xalet propietat del Club, 22 dels seus jugadors.

Hom diu que d'aquesta reunió en sortirà l'equip definitiu que ha de lluitar contra el Barcelona. Els elegits es traslladaran directament del lloc esmentat al camp de Les Corts.

També es diu que els convocats dinaran al mateix xalet.

HOME MORT

Ahir fou trobat mort al carrer d'Almàlia, número 6, tercer primera, Blai Cebrian, de 42 anys. Hom suposa que feia tres dies que havia deixat d'existir. Avisat el jutjat de guàrdia instruí les oportunes diligències i l'ordenà el trasllat del cadàver al Dipòsit judicial.

ENCARA HI HA GENT QUE BADA

Al Passeig de Colom, dos desconeguts timaren, ahir, a Vicents Cerdà Llopis 2.300 pessetes, pel procediment conegut pel "timo de les misses".

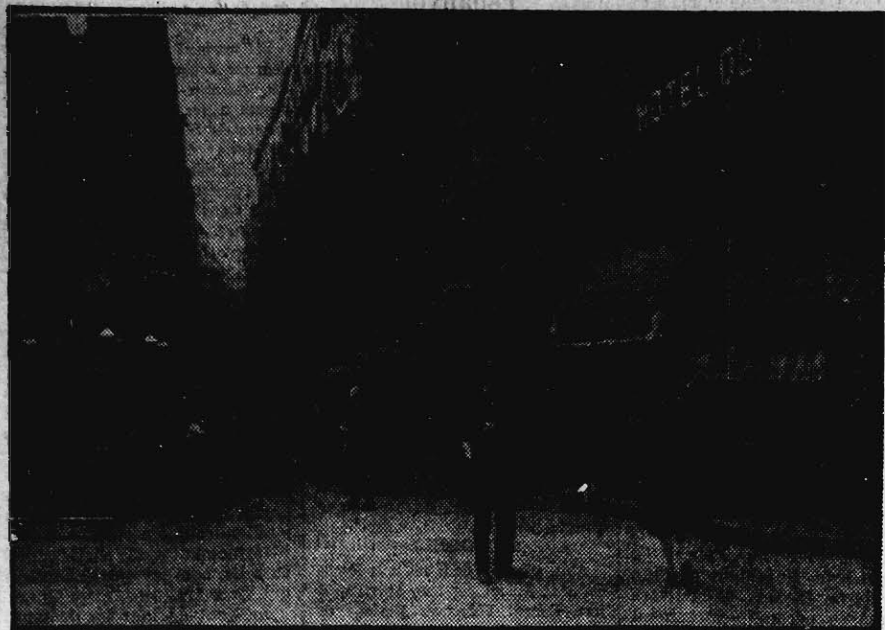
ATROPELL

Ahir, a les deu de la nit, a la Ronda de Sant Antoni, un auto atropellà el jove Eduard Fabregues Daniel, de vint anys, i li produí diverses ferides, erosions i contusions a tot el cos, i commoció cerebral, de pronòstic reservat.

Després d'auxiliat fou traslladat al seu domicili, carrer del Parlament, 20, botiga.

AGRESSIO

Carrers de Sant Pau i Hospital

Carrer de Sant Pau

Carrer de Sant Pau

El carrer de Sant Pau, carrer estret si n'hi han, és un carrer afortunat. La circumstància especial de posar en comunicació, a través d'un veritable laberint de carrers, un barri populós com el Paral·lel amb el centre mateix de la ciutat, ha fet d'aquest carrer un carrer d'empentes durant tot el dia i molta part de la nit. Desemboca el corrent humà al Pla de la Boqueria, al costat mateix del Gran Teatre del Liceu, i anant cap amunt, en una sèrie ininterrompuda de botigues de totes menes, bars, cafès, tavernes, xarcuteries, cinemes, balls, etc., arriba, després d'eixamplar-se en un carrer modern, al mateix Paral·lel.

Com hem dit, és un carrer que no es buida mai; i el més curiós, el més fantàstic, és que en aquest carrer s'hi troba un indret on la tranquil·litat i el silenci no són mai torbats, si no és per l'eco dels sorolls llunyans de la ciutat, que té a quatre passes.

Es aquest indret l'església del vell monestir de Sant Pau del Camp, veritable joia artística i arquitectònica que la gran majoria dels que passen per aquest carrer, en cerca del treball o de l'esplai, no s'han adonat que allí existia.

L'església, però, sembla que s'hagi volgut apartar del brogit; s'ha refugiat en un terreny més baix que el carrer i allí, darrera unes reixes de

ferro i en mig d'herbes que creixen com volen, el camp de Sant Pau del Camp sembla que encara l'acompanyi a través del segle, com quan encara es trobava lluny de la ciutat, aïllada i exposada a totes les agressions.

No se sap de segur l'origen exacte de l'església i el monestir, que fou habitat per la congregació claustral de Sant Benet. Només se sap que Guil·lè II, a principis del segle X, any 914, ordenà la seva primera restauració.

L'any 986, però, quan Almançor destruï la ciutat, el monestir tingué igual desastre, però l'any 1117 un tal Guilbert Guitier i la seva muller Rollandis repararen els danys que l'edifici havia sobert en la devastació, de manera que en la seva forma i

planta, l'edifici no ha canviat des del temps del comte Guifré II, i s'ha conservat amb tot i les injúries que ha hagut de sofrir, com una veritable joia arquitectònica del període romànic.

Forma la portada una mena de quadrat que ressur del seu frontis. A banda i banda de la porta es veuen dues columnes primes d'uns set pams d'alt, amb capitells de marbre, treballats amb la ingenuïtat del temps i possiblement procedents d'alguna altra obra de les que destruïren els àrabs en la invasió. Damunt d'aquestes columnes hi ha un robustíssim arc en el centre del qual es veu una mà aïllada que senyala amb dos dits. La part superior de l'arc va guarnida d'una filera de peixos, estrelles, caps

moltes altres coses, fins que, recollida, fou col·locada.

El claustre és d'una construcció única i impressionant. D'arcs lobelats, pesats, de marcada influència àrab; però les columnes agrupades de dues en dues que els sostenen, els donen un caràcter de solidesa extraordinària. Els capitells, variadíssims i d'una riquesa de temes fantàstica, treuen tota pesantor al conjunt.

Sobre la major antiguitat del monestir, hi ha autors que afirmen que ja existia molt abans de la dominació àrab i que quan Ludovic Pius reconquistà Barcelona, el trobà convertit en harem.

No se sap l'època en què els religiosos claustrals ocuparen el monestir.

Per una disposició de Gregori XIII i del rei Felip I d'Aragó els religiosos de la Mare de Déu de Montserrat prengueren possessió d'aquest monestir a mitjans d'octubre de 1578, deixant la casa que posseïen al carrer de la Porta Ferrisa, on paraven els religiosos que passaven per Barcelona. Aquests freres s'hi quedaren fins al 1593, en què el canviaren pel de Sant Benet de Bages, els freres del qual vingueren a Sant Pau, on residiren fins al 1835.

Després d'aquells successos l'església fou convertida en parròquia i el convent destinat a caserna d'infanteria.

Ara és monument nacional. Però tancat entre reixes, arconat, sense tenir un espai lliure que el recordi al vianant, resta amagat en un recó i no és visitat més que per aquells que vénen de lluny per fer-ho, perquè pels llibres saben que hi és.

Hem parlat del Liceu a l'altre extrem del carrer. ¿Què direm que no ho hàgim dit ja mil cops? El teatre està prou a la vista i la seva història és prou coneguda.

Al carrer de Sant Pau hi ha encara un altre edifici, aquest de caràcter lúgubre. És la "galera", o sigui, la presó de dones. No podem més sinó desitjar que quedi aviat lliure el nou edifici i que el carrer de Sant Pau sigui tot ell destinat al comerç i al trànsit, que són vida per al carrer i per a la ciutat tota.

Carrer de l'Hospital

Carrer de l'Hospital

Es el carrer de l'Hospital un dels més amples de la Barcelona antiga, i un carrer que de tot temps ha gaudit d'un gran prestigi. Via d'unió entre la plaça del Pedró, centre on van a parar una colla de carrers dels més populosos de la ciutat, i la Rambla, és

un carrer de trànsit ininterromput. Desemboca a la Rambla, entre les de les Flors i del Centre, baixant a mà dreta, i ve a obrir-s'hi pas, en ple Pla de la Boqueria, davant per davant mateix del carrer d'aquest nom.

Es troba, podríem dir, situat en plena zona comercial barcelonina, ja que no hi ha porta que no sigui un establiment.

No sempre, però, s'ha vist aquest carrer tan concorregut. En els temps

trèm, que servien per tancar-lo, ja que tot allò no era més que un raval, que quan s'anà engrandint fou comprès en el segon recinte de muralles que s'obria en aquell indret al Portal de Sant Antoni.

Us imagineu aquell carrer en els temps que parlem? Les cases baixes assolades, el terreny desigual i pedregós, les gallines travessant tranquil·lament l'ampla via sense ésser inquietades més que per algun gos ca-

TINIBERIA VIUUA DE MIQUEL TOLRA

Casa fundada en 1880

Rentats en sec : Tenyits al vapor : Colors sòlids
DOLS RAPITS

D.SPATX: Sant Pau, 29-SU URSALS Corta Catalanes, 543-R. gorn i, 4-TAMAZ: N y, 3,

que Barcelona es trobava confinada en el seu primer recinte, el carrer de l'Hospital no era més que l'anomenada Riera de Valldonzella, que portava les aigües que, camps a través, baixaven del llunyà Sarrià, que ara el tenim tan prop, que fins i tot ja és Barcelona.

Aquesta riera, abans de portar les aigües a l'altra riera, anomenada del Merdancar, que era la Rambla, passava just als murs de l'antic monestir de

dell, les etzevares en els llocs no edificats.

Aviat, però, el nom de les Cadenes fou substituït, o perquè tots els carrers que donaven a l'exterior en unguessin, o perquè el nom ho resultava tan simpàtic en aquells temps, com no fou entre certa gent de principis del segle passat. El cas és que, sempre amb l'ull viu a la novetat, canvia el nom pel de carrer de la Pica d'En Colom. Vingué així de que la família Colom, molt coneguda a Barcelona, edificà en aquell carrer unes quantes cases — també fou aquella una època de febre de construcció — i en una d'elles féu construir una gran pica que servia d'abecador, i rebia l'aigua sobrerera d'una font.

Més tard, el 1329, el propietari d'aquelles cases, que havia vingut a ésser el canonge Colom, les codi perquè en elles s'hi establís un hospital, que durant molts anys s'anomenà Hospital d'En Colom, i com que un hospital és sempre més important que una pica, poc a poc el carrer de la Pica d'En Colom es convertí en carrer de l'Hospital, nom que porta avui. No podem, però, dir si el portarà demà.

Més tard encara, prop de dos segles, el 1401, acordà el Consell de Cent reunir en un de sol tots els hospitals

Agustí Albertí
Sant Pau, n. 1
BARCELONA

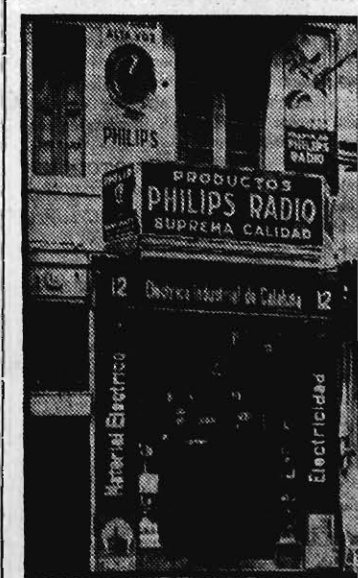
Valldonzella, que després fou enderrocat, i en prengué el nom.

Més endavant la riera fou endegada, i ja sigui que se li donés un curs subterrani, o bé que fos desviat el seu corrent, el cas és que allò començà d'agafar aspecte de carrer, i anaren aixecant-se cases a una i altra banda, i prengué el nom de carrer de les Cadenes, segurament per les cadenes o barres de ferro que hi hauria a l'ex-

LA CASA MARIA PAVER

VEN ARTICLES DE BISUTERIA,
QUINCALLA I PER A FUMADORS
A PREUS ECONOMICS

Carrer de Sant Pau, 30 BARCELONA

Computadors, Ventiladors, etc.
Material petit per a instal·lacions elèctriques. Material de tota mena per a llum.

Elèctrica Industrial
de Catalunya
Material elèctric

VENDES:
Carrer Hospital, núm. 12
Telèfon A. 521

OFICINES:
Carrer de l'Hospital, 12, 1º
MAGA ZEM:
Pau de la Creu, 28 bis.

BARCELONA

Plantes elèctriques, Búmpers "PHILIPS", Agència per a la Il·luminació elèctrica. Fila i a-bios elèctrics, etc.

L. LOURTAU
OPTIC

Hospital, 110-112.-BARCELONA

Es despatxa amb tota promptitud i amb cura totes les receptes dels senyors metges oculistes

Ulleres i: Lents i: Binòcles de teatre i: Baròmetres i: Termòmetres i: Lupes i: Compta fils i: tot el referent a l'òptica

MONTE BAR
CAFE - RESTAURANT - CHARCUTERIA
Gran Saló de Billars
JOSEP PALAU
OBERT TOTA LA NIT
Telèf. 17511 BARCELONA Sant Pau, 75

Farmàcia AMERICANA
Carrer de SANT PAU, 70 -- Barcelona
Servei esmerat - Medicaments de primer ordre
Preus reduïts

TOS Desapareix amb un sol flascó, per rebel que sigui, usant el Pectoral WEISS Preu: 3 pessetes	BRIANS I totes les malalties desapareixen usant PA-TA STOLL REMEI SEGUR Preu: 3/50 pessetes	ESTOMAC Guariren totes les malalties de l'estómac, per cròniques que siguin, usant els Polvos Estomacals WEISS Preu: 3 pessetes
--	---	--

humans i d'altres símbols, i als quatre costats es veuen un lleó, un brau, un àngel i una àliga, símbol dels quatre evangelistes. També es veuen en el dintell uns caràcters enllaçats que més aviat semblen ornaments, però que mirats amb atenció es veu que formen quatre versos llatins, el sentit dels quals és invitar els fidels a entrar en aquell camí i porta del Senyor.

Damunt la portada surten dues troneres cobertes, cosa que indica les precaucions que havien de prendre els habitants del monestir en aquells temps de la reconquesta.

L'interior de l'església consta de dues naus en creu, l'altar a l'absis i els claustres a un costat.

Des del 1830 hi ha empostrada a la paret del creuer i junt a la capella del Sant Crist la làpida del sepulcre del que fou protector del monestir, Guil·lè II. Aquesta làpida rodà molt de temps pels recons del monestir, com

Gran Centre de Propaganda
Fixament de cartells
MIQUEL ROSELL
Carrer de Sant Pau, 118, pral.
(entrada carrer d'Amblós)
Telèfon 13482.-BARCELONA

Dentifrici - CLANCHET

Aquest Magatzem qu' ven roba de senyor senyora, aviat al pòble en general que farà un descompte del seu per cent a tothom qui es presenti, on fer la compra, amb una PUBLICITAT que porti aquest anucl

Sant Pau, 77

BASAR ESTILOGRAFIC
La casa que té més gran assortit de tota mena de plomes estilogràfiques. - Reparacions a l'acte. - Preus mòdols.
CARRER DE SANT PAU, núm. 4. BARCELONA

L'ESPANYOLA : Compra i venda de robes usades
Gran assortit en robes d'ocasió de totes menes per a home
Sant Pau, 57, tda. - BARCELONA - Telèfon 11303

FOTO STUDIO de MARTÍ FALCÓ
PREMIAT EN DIVERSOS CONCURSOS I CERTAMENS
Retrats per a núvia i de primera Comunió
HOSPITAL, 114 - BARCELONA (davant la Sastreria "El Faro")

CAPELLERIA LLUCH
Extens i variat assortit en barrets del país i de l'estranger. (Preus de fabrica.) - Gran assortit de gorres de totes menes, uniforme i esport a mida.
20 CARRER DE SANT PAU, 20 BARCELONA

AGÈNCIA IGUALADINA
BARCELONA: Sant Pau, núm. 2; MADRID: Mariana Pineda, núm. 2 al 8.
carrer de Girona, 15. Telèfon 16203.

Expedició diària d'encàrrecs cap a Igualada, Manresa, Berga, Guadix, Vlc, Manlleu, Ripoll, Camprodon, Olot, Ribes, Puigcerdà, Tàrraga, Seu d'Urgell i Vallfogona de Rincorp

FILL D'A. BUSQUETS I DURAN
Carrer de Sant Pau, 19

Drogues, Pintures,
Perfumeria
Articles Fotogràfics

A petició de qu' ho sol·liciti li lliurarem o enviarem tarifes de preus dels articles esmentats

"El Gato Negro" - Sant Pau, 59 - BARCELONA

Les millors gomes
Legítimes alemanyes
Suspensoris i altres articles d'higiene

Preus especials per dotacions
Servei permanent de lavatges preventius

Clinica Vies urinàries: de 7 a 10, a UNA pesseta visita

MAS DE 50000 CLIENTES

GARANTIZAN LA SOLIDEZ Y BARATURA DE LOS MUEBLES

104 HOSPITAL 104

60 Habitaciones instaladas en exposición permanente

Visitar este monumental exposición equivale a ahorrar tiempo y dinero

MUEBLES BARATOS
MUEBLES FINOS
MUEBLES DE LUJO

Dormitorios-Comedores
Recibidores-Salones, etc.
Muebles para oficinas
Clásicos y modernos
FABRICACIÓN PROPIA

Verdadero palacio del mueble, instalado al igual que sus similares del extranjero

Servicio a domicilio fuera de la capital

MUEBLES EL 104 HOSPITAL 104

CONFITERIA
BOMBONERIA Y PASTELERIA

EXQUISITAS GALLETAS
BIZCOCHOS Y
PASTAS PARA TE

GRAN SURTIDO EN
OBJETOS PARA
BODAS Y BAUTIZOS

362-CONSEJO DE CIENTO-364-TELEF-10041
30-HOSPITAL-MORERA-2-TELEF-10261
BARCELONA

Depósito de La Suiza Ref. S.A.

Casten el cafè EXPRES que es serveix al carrer
de SANT PAU núm. 6, i hi quedareu clients per
sempre. Els hi recomanem el NECTAR cafè
concentrat a l'istit d'Itàlia

CAFE EXPRES-Carrer de Sant Pau, 6

Fàbrica de Parfumeria "La Reina de les Fiors"

Massatge "Ficor" - Complement de l'ajutat

FRANCESC BEIRIAN

Carrer Hospital, 113 - Telèfon 17285 - BARCELONA

Existent aleshores a Barcelona, tres dels quals estaven a carrer del capítol de canonges, dos al del Municipi i un al de la parròquia de Santa Eulària del Camp, i fou anomenat aquest hospital únic Hospital general de la Santa Creu, i fou edificat de nova planta en el lloc on hi havia l'antic d'En Colom, a prop dels solars immediats, situats en el que aleshores era raval de la ciutat.

CASA MAS

HOSPITAL, 83

Merceria i Novetats

Portamonedes Pelleteria

Guants Mitges Mitjons

Articles de primera comió

Ventalls

Paragües Joguines

Especialitat en articles d'ocasió

Tel. 16748 - BARCELONA

Gran Capellania i Sabateria

TOBIAS SERRANO

Hospital, 56-BARCELONA

Fabricació especial

Gran assortit en capella i gorres de to es cl. ses

Fixeu-vos en els preus de la casa

Extens i variat assortit en calçats de totes menes d'home, a preus de fàbrica

vei i assistència dels malalts hi havia un comprador i reboster, tretze germans de la Caritat, vint-i-sis monges, catorze de les quals mantingudes a expensis del marquès d'Alfarràs, caporals de sala. Hi havia també una llevadora que assistia els part, a les sales de malalts i a les embarassades de fora que anaven a l'hospital a amagar-se.

Bar "Las Banderas"

de

Francesc Ferrer

Vins de Valdepeñas

i del País, rancis, moscatels,

Màlaga, Xerès, Xampanyes

i licors

CAFE-RESTAURANT

Carrer de Sant Pau 103-105 - BARCELONA - Tel. 4951 A

Hotel M. BUENOS AIRES

Esplèndides habitacions amb tot confort

situat al punt més cèntric del carrer

San Pau, tocant les Rambles,

hi ha ascensor, telèfon, privat i inter-urbà

Núm. 15955

CARRER SAN PAU, 55

HOTEL MODERN

COMPLEMENT REFORMAT

SERVEIS A LA CARTA

JOAQUIM JOVER

BARCELONA

TELEFON 2239 A

PINTURES PREPARADES

Especialitat en reparació de pintures de totes menes

DELF ANDREU

SANT PAU, 63. - BARCELONA

Olis de llinoles, aquarelles, vernissos, Placels, brotxes, palatines, rasquets,

pintures, esmalts, col·loms, coles i calcs, guixos, blanc d'Espanya,

motils

Lloguer de brotxes d'emblanquinar

FLECA EL SOL DE

JAUME CARRERAS

Fàbrica de botres dels anomenats Especialitat en tortells d'ous i

de Cardedeu avellanes

CARRER DE SANT PAU, 109 BARCELONA

CASA GOL

Carrer de Sant Pau, 24 (prop de la Rambla)

La més econòmica i la més assortida. Per a comandar poden utilitzar el Telèfon 16666

PIANOS, AUTOPIANOS I HARMONIUMS.

Lloguer, Compra-Venda a terminis i comptat. Es la casa que dona més facilitats

per al pagament. Música de tots mtons. Extens assortit en aparells parlants, discos

"LA VOZ DE SU AMO", "ODEON" i "REGAL"

Especialitat en els instruments i accessoris per a JAZZ-BAND.

Gran assortit en Bandoneons i Accordeons-Pianos.

Abans de comprar, visiteu i coneixeu prou a la

CASA GOL

Confiteria i Pastisseria "EL SOL"

Gran assortit en rebosteria

ANTONI MASIP

Fruites, pastes seques totes menes

Se serveix a domicili

Carrer de l'Hospital, 95 BARCELONA

"LA JAPONESA" de Francesc Mús

Fàbrica de paraigües, ombrelles, ventalls i bastons. Extens assortit

en portamonedes, bosses, targeters, petagues, cinturons i tota mena

d'articles de pell. Sempre grans novetats pròpies per a presents

LA JAPONESA - BUSILLAL, 29 - BARCELONA

Casa central: Salmerón, 62.-Sucursal número 2: Travessera, 162

El Romea és un teatre modern; data

del 1863; quan s'inaugurà hi havia la

idea de posar-li Teatre de don Jaume

el Conquistador, i fins s'havia demanat

permís; però fou trobat llarg el nom,

i se li posà el de l'actor Romea.

Monte-Bar

Fundat a primers de

Fany 1924

Bar Tarragona,

de Ramon Mariner

Casa fundada en 1888

Ja fa 40 anys que aquesta

casa serveix amb tola cura els

millors vins. Vi blanc del Camp

de Tarragona i Vi negre del

Priorat.

També es dedica a la venda de

menjars: Esmorzar, Dinar i

Sopar. Especialitat al mati amb

les monges i el gran bacallà

a la llauana, especialitat de la

casa.

També ven cafè i licors, i el

renomat Anís de Tarragona,

únic a Barcelona.

SI VOLEU imprimir al vostre

pentinal un segell de distinció

inconfusible, i obtenir un 75

per 100 d'economia en tots els

serveis de perruqueria, serviu-

vos sempre a les Grans Perru-

queries per a senyores, senyors

i nens, d'Enric Llorqué. Estan

situades als carrers de l'Hos-

pital, número 6, baixos i prin-

cipal, tocant a la Rambla; al

JOAN ESTRANQUES

Casa especial en

xocolates

francès, espanyol

i suís

Llet pura de vaca

Cafè amb llet,

nat.lila i crema

Lloguort

i Kéfir

Danone

SALO PER A CASAMENTS I BAT- IJOS

Gran Assortit en Portamonedes i Carteres

PER A SINYORA I SENYOR

BISUTERIA I NOVETATS

MARROQUINERIA CHIC

Fabricació pròpia

Sant Pau, 5, bis BARCELONA

ESTANC DEL LICEU

EL MES ACREDITAT DE BARCELONA

CARRER SANT PAU, NUM. 1

ANTIGA FABRICA DE GORRES

A l'engros i a la menuda

CASA ESPECIAL PER A GORRES

D'UNIFORME

CASA LLADO

Carrer de l'Hospital, 8 - BARCELONA

FABRICA DE PELLETERIA :: VENDES A L'ENGROS I DETALL

JOSEP GRANOLLERS

SUCCESOR DE VDA. DE F. SANCHEZ

TRANSFORMACIONS DE TOTA

MENA

Hospital, 91.-Interior.-Tel.-4419

BARCELONA

MAGATZEMS "LA NEGRITA"

JERUSALEM, 2 (tocant a l'església de Sant Agustí)

Casa acreditada en confeccions per a senyores i nens. Perfecció en els

encàrrecs a la mida, grans existències en abrics, bates, jerseis, gèneres de

punt, conxes, flassades de llana i de cotó, llenceria, mocadors, llanes, sedes

paraigües, impermeables i infinitat d'articles d'ocasió. Preus sense

competència. Unica casa a Barcelona

JERUSALEM, 2 (tocant a l'església de Sant Agustí)

Magatzems "EL DIA"

punt, conxes, mantos de llana i de cotó, llenceria, panyoleria, llanes, sedes,

Immens assortit en vestits i abrics de senyora i nena per a la pròxima

temporada. Confecció acuradíssima a preus inconcebibles

Llenceria, Llana i Sederia

HOSPITAL, 103 (davant de la Riera Baixa)

GORRES "LA CUBANA"

J. CERVERA

Hospital, 99 BARCELONA

d'Aribau, números 29 i 31, del Consell de Cent, 250. A cada una d'aquestes perruqueries trobareu quaranta perruqueries de primer ordre, des de manicures i massatgistes, i els millors preus.

Organització de pagament extraordinària a càrrec de Josep Oromí, LA PUBLICITAT.

EL MOVIMENT MARITIM

VAIXELLS ENTRATS

Vapor anglès "Cimara", amb càrrega general, de Liver-pool.

Vapor anglès "Pacheco", amb càrrega general, de Londres.

Vapor anglès "Trafalgar Hall", amb càrrega general, de Bom-bay.

Vapor holandès "Jonje Ja-cobus", amb càrrega general, de Rotterdam.

Vapor holandès "Ajar", amb càrrega general, de Màlaga.

Vapor pesquer italià "So-gliola", amb peix, de la mar.

Vapor italià "Carducci", amb càrrega general, de Trieste.

Vapor espanyol "Roy Jaime II", amb càrrega general i 27 passatgers, de Mahó.

Vapor espanyol "Roberto B.", amb càrrega general i 134 pas-satgers, de Màlaga.

Vapor francès "Saint Cyri-lle", amb càrrega general, de Rouen.

Vapor alemany "Neapel", amb càrrega general, de Motril.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol "Roy Jai-me II", amb càrrega general, cap a Palma.

Vapor italià "Franca Fas-sio", amb càrrega general, cap a Gènova.

Vapor anglès "Cisneros", amb càrrega general, cap a Marsella.

Vapor espanyol "Roy Jai-me II", amb càrrega general cap a Mahó.

Vapor italià "Stella d'Italia", en llast, cap a Alacant.

Vapor espanyol "Delfin", amb càrrega general, cap a Alacant.

Vapor holandès "Toba", amb càrrega general, cap a Rot-terdam.

ELS TRIBUNALS

DENUNCIES I DETENCIONS

Antoni Aguilar, propietari d'una tenda de queviures del carrer de la Igualtat va denunciar que ha estat víctima d'un robatori de perfums i altres gèneres que valoren en 700 pessetes.

Quan passava pel carrer de Perecamp, Miquel Turon, es creuà amb una dona que li furtà la cartera on hi portava 500 francs.

Acusat d'una estafa a Con-rad Marion ha estat detingut An-toni Garcia.

Va ingressar a l'Hospital Clínic el nen de nou anys Josep Al-biol, el qual sofreix ferides greus, a conseqüència d'un atropell d'auto a Badalona.

Dilluns fou portat a l'Hospital Clínic, el veí de Manresa Josep Murs, que sofreix intoxicació per haver begut lletx al voler-se suïcidar. Avui, a l'Hospital, tossut en voler morir s'ha tirat des del primer pis al pati i s'ha produït ferides greus.

ASSEMBLAMENT PER A DEMA

AUDIENCIA TERRITORIAL

Sala primera. — Igualada. Me-nor quantia. — Daniel Millet contra Emili Rafel.

Valls. — Fills de Joan Vila contra Dolers Dalmau.

Sala segona. — Drassanes. — Po-bresa. — Joan Viader contra Ar-cadi Güell.

Oest. — Incident. — Remigi Bian-chini contra Síndics fallida.

AUDIENCIA PROVINCIAL

Secció primera. — Nord i Dressa-nes. — Tres orals per delicte contra la salut pública, lesions i furt contra Joan Figueres, Dolors Gordó i Napoléon Mayeroni.

Secció segona. — Concepció. — Un oral per lesions contra Lluís Bertran.

Secció tercera. — Hospital. — Un oral per furt contra Joaquim Aléda. Granollers. Un incident per les-ions.

Secció quarta. — Universitat. — Dos orals per estafa i injúries contra Isidre Miquel i Ferran Roge.

ADVERTIMENT

Advertim a les persones entitats i empreses a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien, que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, plaça de Catalunya, 3, primer, abans de les nou del vespre. Els que ens arribin més tard d'aquesta hora o vagin adreçats a la impremta del diari, "Barba", 11 i 13, no seran publicats fins després de 48 hores.

T.S.F.

La transmissió de imatges a Anglaterra

Hem anat parlant del curs que seguit la televisió i la fotografia, dues modalitats diferents de la transmissió de les imatges per ràdio.

Ens complaïem avui a reproduir, per a contribuir a il·lustrar el lector, el que diu una important revista britànica de T. S. F. a aquest respecte:

La British Broadcasting Corporation—diu—, d'acord amb el Servei de Comunicacions vol fer alguns experiments tècnics preliminars per assajar si llur experiència tindria probabilitat d'èxit per a l'ús del públic, i encara si aquest seria apte per a mantenir un interès continuat en la recepció d'imatges per T. S. F. La British Broadcasting Corporation ha entès ja de bell antuvi que la transmissió d'imatges—en part per la necessitat essencial que hi haurà de tenir altaveu, i en part perquè la recepció de les dites imatges requerirà una tasca laboriosa—pot donar-se el cas que no assoleixi la popularitat que fóra de desitjar-li.

Durant aquests experiments l'estació d'ona llarga de Davenport 5 X X transmetrà imatges en hores fora de programa ordinari, i consegüentment aquells als quals l'afereix interès podran assajar la recepció. Quan el públic britànic demani la transmissió normal d'imatges fixes, aquestes emissions seran incloses en els programes regulars d'emissió. El temps destinat a aquestes transmissions dependrà de la major o menor intensitat de la demanda del públic. Els radio-olents no equi-

pata amb els aparells necessaris, no podran, durant les dites transmissions, rebre els programes ordinaris del Broadcasting emissor d'imatges. A més a més, si intenten escoltar, es trobaran subjectes a un soroll semblant, en certa manera, a una nota oscil·lant de sintonització.

En els experiments que vol fer ara la British Broadcasting Corporation, el transmissor emprat serà el Fullograph de Wireless Pictures (1928) Limited.

La British Broadcasting Corporation facilitarà als que les hi demanin les cades necessàries per a poder realitzar aquesta recepció.

La Wireless Pictures (1928) Limited és la Companyia que s'ha creat per a explotar la venda de receptors televisors. Compta amb un capital de 425.000 lliures. Hom suposa que al principi es trametan per la British Broadcasting Corporation dibuixos interessants i suggestius, mapes del temps, patrons per a modes, trenca-caps, etcètera. La idea més interessant i útil—diu el Wireless World—fóra, però, de trametre els retrats de les persones estranyes o d'aquelles menors que s'escapen de casa. Si això es realitza, entre aquest procediment de convi a la recepció i els missatges de S. O. S. que orenen l'espai, hom aguditzarà l'afició al detectivisme, i de seguida tot hom es veurà amb cor de descobrir coses que puguin ésser d'utilitat al pròxim.

El Ràdio Club Terrassa

Diumenge passat, tal com vàrem anunciar, va quedar constituït a Terrassa el Ràdio Club, que aplega els elements amateurs de la ràdio en la important ciutat fabril vallesana.

Hi va haver molt d'entusiasme, i els reunits elegiren la següent Junta directiva:

President, Joan Rusca; vice-president, Francesc Matarredona; secretari, Evarist Moliner; vice-secretari, Joan Ramoneda; tresorer, Josep Girona; vocals, Eudald Aymerich i Isidre Armengol.

Ara es procedirà a la construcció d'una antena a l'estatge social del carrer de la Fontvella. Aquesta antena d'emissió serà sextífic cilíndrica. Seguidament hom seleccionarà l'esquema i procedirà a la subsegüent construcció del conjunt de l'aparell emissor i auxiliars, calculats perquè aquesta estació pugui ésser sentida amb galena per tota la ciutat.

Ampliant les dades que donàvem diumenge passat respecte dels projectes que té aquest nou Club, un dels seus més entusiastes elements, N'Eudald Aymerich, ha dit:

—Ens reunirem dos dies a la setmana per parlar de l'emissora que serà obra dels mateixos socis, fins a obtenir-ne la perfecció. Llavors serà sol·licitat el corresponent permís per emetre concerts, com es fa en el Ràdio Club Catalunya. Dels dos dies en què ens reunirem, procurarem dedicar-ne un a explicar aparells emissors i l'altre a aparells receptors, amb pràctiques sobre els casos que s'expliquin.

S'illustrarà els reunits sobre el funcionament dels aparells, des del més senzill, de galena, fins al Super-Heterodí, el més complicat.

Com que aquest camp és molt vast, cadascú explicarà la seva especialitat. En profit dels que s'ini-

cien, les lliçons aniran a càrrec dels més competents.

Es donaran a conèixer esquemes fins ara fa poc coneguts a Terrassa, com per exemple aparells d'ona extra curta, per mitjà dels quals es cosa senzilla sentir algunes estacions nordamericanes.

També es dedicarà almenys un dia al mes a corregir els defectes dels aparells dels socis, els quals seran aranjats davant seu perquè en facin l'aprenentatge.

Un dels projectes pel qual sentim molt d'afecte i que procurarem portar a terme, serà un concurs que tindrà tres aspectes: el tècnic, l'artístic i l'original. Es concediran tres premis que correspondran als guanyadors respectius. Encara, perquè hi hagi més interès i siguin més nombrosos els concursants, s'oferiran més premis, consistents en material de ràdio i altres objectes.

Per Nadal es farà una exposició, per fallar la qual serà nomenat Jurat competent. Tindrà caràcter local, amb la condició que puguin prendre-hi part els fills de Terrassa que viuen a fora.

També celebrarem, per la festa major, una exposició que abraçi tots els perfeccionaments de la Ràdio. Tal volta alguna casa pugui ja exposar llavors algun aparell de televisió, cosa ja gairebé resolta.

A base de donatius de llibres sobre telefonia i de subscripcions a les revistes més importants, espanyols i estrangers, procurarem el principi d'una biblioteca, perquè el Ràdio Club Terrassa tingui el caràcter cultural que li escau.

Sol·licitarem a les reconegudes personalitats del Ràdio Club Catalunya perquè vinguin a donar conferències.

Creiem que no ens negaran l'ajut els molts terrassencs aficionats que han anat sempre a la davantera en ràdio, com ho prova el fet d'haver estat la nostra ciutat una de les primeres on hi ha hagut aficionats a l'emissió amb alguns resultats.

No cal dir com desitgem al Ràdio

CARACTERISTICA

Varon Dandy

Colonia Locio

Fijapelo

i DISTINCIÓ

AVIS: La PERFUMERIA PARERA no té cap Sucursal de Venda al Detall a Barcelona

Club Terrassa que arriba a realitzar feliçment el seu vast programa.

Revistes de Ràdio

"Radio Barcelona", 20 d'octubre de 1938. Any VI. Núm. 218. Barcelona

Hem aquí el sumari d'aquest número:

"Número extraordinari de nuestra revista: "Los delegados de distrito, por Ramper"; "Notas al programa de la presente semana"; "Registro de tempestades"; "Revista de Televisión y Telefotografía"; "Los precursores de la telegrafía sin hilos: Graham Bell"; "Notoriedad y olvido"; "La abolición de las estaciones de chispa"; "El régimen de la Radiodifusión en la Gran Bretaña"; "La Fiesta de la Raza en el Estudio de E. A. J. I."; "Venta de insignias"; "Exposición de T. S. F."; "Emisiones de ondas cortas"; "El raid Rom-Buenos Aires"; "Movimiento de caja durante el mes de septiembre"; "Rectificación"; "Subscripción pro Radiobeneficencia"; "Correspondencia"; "Publicaciones recibidas"; "Programa Radio Barcelona"; "Programas nacionales y extranjeros".

"Radio Catalana", 2 d'octubre de 1938. Any IV. Núm. 175. Barcelona.

Conté el següent sumari: "Radio Catalana" y la Fiesta de la Raza.—Propiedades de las pilas (conclusión), por R. Blanch.—Estudios y Pantallas.—Un "Centenario".—Nuestras emisiones.—Programa de las emisiones de la semana.

PROGRAMES PER A AVUI

11:00: Campanades horàries de la Catedral. Nota del Servei Meteorològic de la Diputació Provincial de Barcelona. Estat del temps a Europa i a Espanya. Previsió del temps al NE de la Península Ibèrica, a la mar i a les rutes aèries.

13:30: Emissió de sobretaula. El trio Ibèria interpretarà: "Viva la gaita", one-step (E. Sangüé); "Pato", tango (R. Collazo); "Guadalquivir", fox (Doña Vila); "La alegría que passa", selecció (E. Morera); "A bit of play", fox (F. Longás); "Soupir d'amour", vals (R. Drigo); "Miss Universe", one-step (J. M. Torrens).

Torrens). — S'alternarà amb discos de gramola.

14:45: Tancament de l'estació.

15:00: Retransmissió del partit de campionat de futbol del camp de Les Corts, entre el Reial Club Esportiu Espanyol i el Futbol Club Barcelona.

18:00: Obertura de l'estació. Cotitzacions dels mercats agrícoles i ramaders.

18:10: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Parade der Dickhauche" marxa (V. Aubert); "Mareante", xotis (J. M. Soler); "Estrella polar", vals (E. Waldteufel); "Nocturno", tango núm. 1 (L. G. Jordà).

18:30: El tenor Enric Nin Casals interpretarà: "Cançó de grumet" (E. Toldrà); "Muntanyenc" (L. Millet); "El que et diria (E. Morera); "Romanso de Santa Llúcia" (E. Toldrà).

19:00: Conferència setmanal agrícola. Secció a càrrec de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre.

19:20: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Sounds from the Sunny South", obertura (E. Isenman); "Per fi sols", selecció (F. Lehar); "Sérénade-Idylle" (E. Fuster); "Baile español" (T. Fernández).

19:50: La cantant Carme Gombau interpretarà "Prop de l'amor" (Schubert); "Tannhäuser", "Oh, verge santa" (R. Wagner); "Primer desenganx" (Schubert); "Alceste", aria (Glück).

20:20: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Fantasia sobre motius catalans populars" (J. Sancho-Marçó); "Jugar con fuego", selecció (F. A. Barbieri).

20:40: Crònica esportiva.

21:00: Tancament de l'estació.

RADIO CATALANA: 277.8 m.

21: Sants del dia: crònica d'art, esports i modes; servei especial de Ràdio Catalana pel nostre redactor esportiu. Campionat de futbol. Resultats dels nostres cronistes especials: i informació taurina. Audició de sardanes de la casa Serrano i Arpi, de les 23 a les 23:30. Acte de concert pels celebrats artistes: Els Villasil, Orquestra "Ràdio Catalana".

Programa de Els Villasil: "Charla cómica", Villascusa; "La posadora" (duet còmic), Villascusa; "El paso del señor ministro por Villapelleja" (escena còmica), Villascusa; "La risa" (monòleg còmic), Villascusa; "Mità y mità" (cançó), Campubí; "Intermedios cómicos", N. N.

Programa de l'Orquestra "Ràdio Catalana": "Pele-Mele" (marxa), Mayoral; "Die Schöne Galathea" (obertura), Suppé; "Aria di ballo", Collino; "La Traviata" (fantasia), Verdi; "Romansa capricci", Fauchey; "L'alegria que passa" (fantasia), Morera; "Serenata hongaresa", Joncieres; "Sensational" (one-step), Mayoral.

24: Tancament de l'estació.

PROGRAMES PER A DEMA

RADIO BARCELONA: 344.8 m.

11: Campanades horàries de la Catedral; comunicat del Servei Meteorològic de la Diputació provincial de Barcelona; estat del temps a Europa i a Espanya; previsió del temps al NE d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries; comunicat meteorològic radiotelegràfic per a les línies aèries.

13:30: Emissió de sobretaula. Tancament del Bors del matí. El Trio "Ibèria" interpretarà: "Desfile de mantones" (pas doble), Roca Traveria; "Font Romeu" (sardana), A. Monsó; "Murmure" (vals), Tarelli; "La casita blanca" (selecció), Serrano-Pacheco; Meditació de "Thais" Massenet; "Del rastro" (xotis), J. M. Pla; "Kwang-Hsu" (marxa xinesa), P. Lincke. Alternant amb discos de gramola.

13:45: Classe pràctica de sistema Morse per a alumnes operadors radiotelegrafistes.

15:45: Tancament de l'estació.

17:30: Obertura de l'estació. El Sextet "Ràdio" interpretarà: "Miss Universe" (one-step), J. M. Torrens; "Juncal" (pericon), L. Arredo i J. M. Canals; "Portelita" (tango), S. Margenat.

18: Cotitzacions dels mercats internacionals i canvi de valors; tancament de Borsa.

18:10: El Sextet "Ràdio" interpretarà: "Viva Sevilla!" (pas doble), M. Hervás; "La noche de Reyes" (selecció), J. Serrano; "Minnetto", S. Gillardini; "La valse de Pierrot" (vals boston), C. Worsley; "Hungarian" (crardas), G. Michiels.

19: Tancament de l'estació.

20:30: Obertura de l'estació. "Kiel propagandi Esperanton" conferència en esperanto per Ramon Masriera.

21: Campanades horàries de la Catedral; comunicat del Servei Meteorològic de la Diputació provincial de Barcelona; estat del temps a Europa i a Espanya; previsió del temps al NE d'Espanya, a la mar i a les rutes aèries.

21:05: Cotitzacions de monedes i valors; darreres notícies; tancament del Bors de la tarda.

21:10: "La Semana Còmica", revista festiva en vers, escrita i recitada pel popular actor i autor Joaquim Montero. Sardanes.

21:20: La cobla "Barcelona" interpretarà les sardanes "Adela, A. Juncà; "Fa sol i plou", J. M. Soler; "Cor jove", J. Serra (fill); "De bon matí", P. Ventura; "La frescor de l'aigua", E. Morera; "La gaita", J. Garreta.

22: La cantant Paquita Gibert interpretarà: "Romans de Santa Llúcia", E. Toldrà; "El mariner", I. Zamacois; "Prec de madona Elisenda", J. Lamote de Grignon; "Mignon", romansa, A. Thomas. Música clàssica.

23:30: L'orquestra de l'estació interpretarà: "Simfonia número 40, en sol menor", W. A. Mozart-Mouton; a) Allegro molto; b) Andante; c) Allegro assai.

23: Tancament de l'estació.

RADIO CATALANA: 277.8 m.

21: Butlletí meteorològic de Catalunya; pronòstic del temps; cotitzacions de la Borsa de Barcelona; sants del dia; crònica d'art, esports i modes. Acte de concert: Grup Lammers (tiple), Manuel Belenguier (tenor), Joan Chambó (sardana). Orquestra "Ràdio Catalana".

Programa de la senyoreta Lammers: "Mon amour est pareil", Brahms; "Un rayon de tes yeux", Stegelle; "Sigurd", Reyner; "Elégie" (acompanyada per la nostra violoncel·lista, senyoreta Sirra), Massenet; "Premier miracle de Jésus", Paladilhe.

Programa del senyor Be'enguer: "El pájaro azul", Millán; "La Montería", Guerrero; "La caputina", Cayo-Vela; "La Favorita", D. Nizetti; "Risa de plata", Gaudí.

Programa de l'Orquestra "Ràdio Catalana": "Femmes et fleurs" (marxa), Borel; "Reve de violette", Savasta; "Los buscadores de oro", Millán; "Pescadori di perle" (fantasia), Bizet; "Serenata", Saens; "Maruxa" (fantasia), Vives; "Popies", Moret; "Reverie", patti; "Granadino" (pas doble), C. Vila.

24: Tancament de l'estació.

En l'emissió d'aquesta nit el periodista En Domènec de Fuenmayor donarà una amena "Conversa d'actualitat".

Català: LA PUBLICITAT és el teu diari

¡Ja't tinc!

Però no finguis por de quedar-te sense plumes, perquè jo et curaré igual que em van curar a mí. La cuissor se'n va de seguida i la irritació es cura. Cal només posar-hi

BÂLSAM BEBÉ

PER A AFECCIONS DE LA PELL

BALSAM BEBE s'adhereix a la pell i cura rapidament i totalment per la seva acció

Antisèptica, Calmant i Cicatritzant

En Farmàcies i Drogueries: Ptes. 2.25 el tub

Concessionari: Frederic Bonet, Aparat 686, Barcelona.

MANTEQUILLA P.F. ESBENSEN

LEGÍTIMA DANESA LA PREDILECTA DE LOS INTELIGENTES

En Francesc Combes Riba

Morí el dia 11 del corrent

després de rebuts els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

(E. P. D.)

Els seus afegits: esposa Na Albina Valls, afillats Jacint Gaudier, Paquita Palay i Paquita Gaudier, els nens Albina, Francesc, Mercè, Montserrat i parents tots, les "ASOCIACION DE INDUSTRIAS AUXILIARES DE LA TEXTIL" i "FEDERACION PATRONAL DE CATALUÑA", en recordar als seus amics i coneguts tan dolosa pèrdua els preguen que el tinguin present en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que per l'etern descans de la seva ànima se celebraran dimarts que ve, dia 23, a dos quarts d'onze, a l'església parroquial de Nostra Senyora de la Bonanova, pel qual piadós acte els quedaran profundament agraïts.

EL DOL ES DONA PER ACOMIADAT

Les misses després de l'ofici i de seguida la del verdó.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

Les misses que se celebraran el mateix dia a la parroquial església de La Garriga seran aplicades en sufragi de la seva ànima.

L'Emm. Sr. Nunci de S. Santedat, el Rvdm. Sr. Cardenal Arquebisbe de Tarragona i els Excm. i Hms. Srs. Bisbes de Barcelona, Lleida i Girona s'han dignat concedir 100, 200 i 50 dies d'indulgències, respectivament, en la forma acostumada.

REMARKES

La cosa està que bufa per al partit d'aquesta tarda. El següent detall de "El Noticiero Universal" donarà idea de com estan els ànims:

"Ayer por la mañana un grupo de desconocidos, que dijeron ser socios del Español, increparon al jugador Padrón, a quien culpaban de haber entablado negociaciones con personas de un club, que podían afectar al desarrollo del partido de mañana."

Padrón desmintió estas suposiciones, que tachó de infundadas, y en tonces fué agredido despiadadamente, aunque, por fortuna, no recibió ninguna lesión grave."

Parece que también sufrió las iras de sus conocidos el jugador Broto.

Como puede verse, los ánimos están muy excitados; es un exceso que se sale de los límites de la deportividad, y ello es muy deplorable, pues demuestra una vez más que a pesar de todo nuestro deporte, del que tanto blasonamos, no somos ni nos comportamos como verdaderos deportistas."

La "guigne" dels porters del Barcelona continua sense interrupció, pel que es veu. L'estat de la lesió d'En Vidal al genoll va obligar ahir al vespre als facultatius a declarar que no responien que aquesta tarda pugui jugar contra l'Espanyol.

La darrera paraula, no obstant, serà dita aquest matí. Per substituir-lo hom comptava amb En Notario, però es donava també per segut l'Uriach, que no sabem fos del Barcelona, enguany.

El diari "La Nación", de Madrid, en donar compte del fall del Comitè d'Apel·lació de la Federació Catalana, hi afegia el següent comentari:

"Los jugadores tienen, pues, abierto el camino de la impunidad para agredir a árbitros, jueces, etc."

En Pauli "continua liquidant les existències". En Cola li acaba el contracte el 31 de desembre i a En Jim Moran el festeja En Ninyerola. Després del que tant En Cola com Jim Moran van fer dimecres a l'Olympia. En Pauli els pot amollar els dos, baldament sigui a pagar en lletres.

Per als aficionats als geroglífics detallam el següent titular d'un col·lega:

"¿Espanol? ¿Barcelona? La ausencia de algunos jugadores puede ser un peligro para el Europa; en el partido con el Terrasa el Sans vencerá al Sabadell."

Defensa de la persona? No, de cap manera.

Ens atenim únicament i exclusivament al jugador. Del que faci i deixi de fer fora del camp, ens interessa ben poca cosa i si tant ens deien, potser hauríem de dir que molts dels pecats de què ara se l'acusa (i que indubtablement deu haver comès), en són els responsables morals, aquells qui tan l'han vanagloriat i exaltat, extremant sempre la nota.

Resumim: De Samitier, avui se'n prescindirà—a jutjar per la nota oficial—i la davantera barcelonista quedarà amputada d'un dels seus més valuosos elements i del qual més feina pot donar a la tripleta espanyolista. Per poc encertada que aquesta jugui —la millor línia del Real—confessem que la davantera barcelonista no ens desvetlla gaire entusiasme.

Privats de Roig i Castillo, hom anuncia Guzman de mig-centre; creiem que si aconseguix aguantar mitjanament el partit, ben secundat per Martí i Carulla, a les ales, aquesta ratlla no ha de rendir gaire, menys que el que ha donat en aquests darrers temps... i que no és pas gran cosa.

A l'hora que escrivim és incert encara l'arreglament de Vidal, el qual és queixa de la seva lesió al genoll, en Llorenç no pot fer moure el braç esquerre; l'Hospital està malalt. En aquest cas, caldrà refiar-se de Notario o Uriach (?), jugadors que no coneixem prou, però tot plegat ens fa dir que la tasca dels defenses blaugrana, resulta, avui, molt compromesa.

Per la banda de l'Espanyol, tot i que

FUTBOL

El partit Barcelona - Espanyol
Al voltant de l'expectació, que com sempre, ha despertat el match : Es un error del Barcelona prescindir de Samitier : Un partit que es podia guanyar...

Com cada vegada que s'anuncia el Barcelona-Espanyol, no ha faltat tampoc per al d'aquesta tarda, les incidències preliminars que ajuden a augmentar l'expectació que ha esdevingut tradicional en aquest partit.

Per una part, la inhabilitació que pesava damunt Zamora i els jugadors Teia, i que ha estat aixecada a la vigília de l'encontre; per una altra, les derivacions que l'Assemblea del Barcelona ha tingut en eliminar un jugador de la talla d'En Samitier, han augmentat aquest interès, excepcional de per si.

Deixem, però, de banda, totes les qüestions que no guarden una estreta relació amb el caràcter esportiu, com són l'agressió que un jugador de l'Espanyol ha estat víctima pels seus mateixos partidaris, que deien tenir motius per desconfiar; l'anunciada manifestació que s'anuncia i altres coses i preguem-nos, simplement, si enfocant sota el punt de vista de l'interès esportiu, aquest moviment d'ansia, no resulta exagerat.

Aquesta tarda, guanyí el Barcelona, guanyí l'Espanyol, res no quedarà decidit referent a l'obtenció del títol de Campió de Catalunya. Els dos punts d'avantatge poden ajudar molt, però no són decisius, ni de bon tros, faltant encara tants partits per jugar.

L'interès extraordinari amb què es rodja l'encontre d'aquesta tarda seria, en part, comprensible si la forma dels dos equips fos de natura a fer-nos esperar un gran partit. Més si ens hem d'atendre a les exhibicions que han fet l'un i l'altre en el que va d'enguany, no tenim motiu per mostrar-nos tampoc gaire optimistes respecte la qualitat de joc que ens deixaran veure.

El Barcelona, víctima d'una persistent desgràcia i quan encara els seus elements no estan, pas refets de la trontollada d'América, distarà avui de presentarse com caldrà. Per això—i sense el més petit intent d'envair un terreny que no escasi al de comentarista—no podem acompanyar el que, en el partit que Samitier no jugui, si ell està disposat a fer-ho. Si als qui eren tant o més greument acusats que ell, se'ls indulta, per què es nega a Samitier l'ocasió de rehabilitar-se de les seves poques afortunades exhibicions d'América? Tan sobrada de valors està la línia davantera del Barcelona, que hom pugui prescindir d'ell?

En fi, no són pas sospitosos de debilitats "samitieristes", però és de justícia reconèixer que al Barcelona tot el muntatge tècnic-burcràtic no li ha servit de res, i en canvi, Samitier en moltes ocasions ha tret el Club d'un compromís.

Defensa de la persona? No, de cap manera.

Ens atenim únicament i exclusivament al jugador. Del que faci i deixi de fer fora del camp, ens interessa ben poca cosa i si tant ens deien, potser hauríem de dir que molts dels pecats de què ara se l'acusa (i que indubtablement deu haver comès), en són els responsables morals, aquells qui tan l'han vanagloriat i exaltat, extremant sempre la nota.

Resumim: De Samitier, avui se'n prescindirà—a jutjar per la nota oficial—i la davantera barcelonista quedarà amputada d'un dels seus més valuosos elements i del qual més feina pot donar a la tripleta espanyolista. Per poc encertada que aquesta jugui —la millor línia del Real—confessem que la davantera barcelonista no ens desvetlla gaire entusiasme.

Privats de Roig i Castillo, hom anuncia Guzman de mig-centre; creiem que si aconseguix aguantar mitjanament el partit, ben secundat per Martí i Carulla, a les ales, aquesta ratlla no ha de rendir gaire, menys que el que ha donat en aquests darrers temps... i que no és pas gran cosa.

A l'hora que escrivim és incert encara l'arreglament de Vidal, el qual és queixa de la seva lesió al genoll, en Llorenç no pot fer moure el braç esquerre; l'Hospital està malalt. En aquest cas, caldrà refiar-se de Notario o Uriach (?), jugadors que no coneixem prou, però tot plegat ens fa dir que la tasca dels defenses blaugrana, resulta, avui, molt compromesa.

Per la banda de l'Espanyol, tot i que

el seu partit amb l'Europa, no era per entusiasmar cal reconèixer que té més "chances", sobretot si Ricard Zamora, pot arreglar-se, perquè la seva presència donarà més ànim i més contratge als seus companys, els quals, com ja és sabut, sempre troben dobles energies quan han de lluitar contra el seu contrincant.

En circumstàncies normals, és a dir, sortint de la base que els dos equips es presentessin complets—per què no dir-ho?—ens decantaríem per una lleugera victòria dels barcelonistes que, en mig de la crisi del nostre futbol, considerem encara superiors en conjunt a l'equip de l'Espanyol.

Avui, en canvi, la inseguretats que ens ofereix l'equip blau-grana—parlem pel que s'anuncia—no ens dona pas lloc a un gran optimisme.

Seria, però, desconeixer l'Historial del cercle dubtar que aquesta tarda no hagi de tornar a sortir l'entusiasme i la fe, mantes vegades posats a prova pels seus defensors. La tradició gloriosa del Barcelona, així ho exigeix.

VICENTS BERNADES

ESPANYOL

Solson, Cebrian, Torres, Llorens, Mendi, Gubert, AVUI, en americana, 2 doris.

L'EQUP DEL BARCELONA

Nota oficial:

"Malgrat que En Samitier s'ha sotmès a un seriós entrenament i la seva forma, moral i física, és esplèndida, malgrat que els seus companys, per boca d'En Piera, han pregat a la Comissió Esportiva del Futbol Club Barcelona que En Samitier avui jugués, petició que ha causat excel·lent impressió, el Consell directiu, atenent el prec formulat pels senyors delegats en la darrera assemblea, ha disposat que Samitier avui no jugui."

El prec esmentat, la inseguretats de poder arreglar En Roig i l'afeció que En Castillo pateix a la boca, han obligat a la Comissió Esportiva del F. C. Barcelona a formar el següent equip per al partit d'avui:

Vidal; Walter, Mas; Martí, Guzman, Carulla; Piera, Sastre, Arocha, Parera i Sagi. Suplent, Bui.

EL DE L'ESPANYOL

Sembla que l'equip de l'Espanyol serà el següent:

X, Sapriusa, Portes, Kaiser, Altés, Tena i, Ventolrà, Broto, Estrada, Padrón i Bosch.

ELS PARTITS DE CAMPIONAT PER A AVUI

Primera categoria

Barcelona-Espanyol

Sans-Sabadell

Terrasa-Europa

Segona categoria preferent

Primer Grup:

Alumnes Obrers-Gimnàstic

Manresa-Leida

Segon grup:

Alumnes-Leida

Al-Júpiter

Castelló-Atletic Sabadell

Alro-Badajona

EL PORTER DE L'IRUN

Irún, 20. — Emery, el porter titular de l'Irún, ha tornat a entrenar-se i sembla que ha quedat bé.

Amb això no se sap què defensarà el marc irunès, si Mugua o Emery, per bé que aquest darrer té més probabilitats.

L'ASSEMBLEA DEL BARCELONA

Heus ací la referència oficial que ha donat el Club de la segona jornada de l'Assemblea:

"En la segona jornada de l'esmentada assemblea els socis signants d'aquella proposició l'esmentaren, en el sentit que les sancions sol·licitades fossin reduïdes. Després d'un llarg debat d'impressions en el qual intervingué la major part dels assistents que defensaren amb interès les seves respectives tesis, s'acordà retirar la proposició i en el seu lloc adoptar les següents determinacions:

Que el Consell directiu a imposar en tots els seus aspectes la disciplina entre els jugadors, encara que, en el pitjor dels casos ocorregui la pèrdua d'un, dos o més campionats.

Obrir una informació per a depurar les responsabilitats en què s'hagi pogut incorrre en l'excursió de referència.

Obrir-ne una d'altra per tal d'esbrinar els càrrecs que s'han format contra determinat jugador amb motiu del mateix viatge, a fi d'imposar-li la corresponent sanció, si hi ha lloc, naturalment.

S'encarreguen d'aquesta missió els senyors Cardona, Tuó, Coma i Marqués. S'encarrega també a la mateixa comissió l'estudi del cas plantejat per la seva acció periodística del senyor Llopis, soci del Club.

Els reunits preguen al Consell directiu que d'esser possible no es permeti al jugador Samitier prendre part en cap partit de campionat, fins i tant no hagin estat aclarides les responsabilitats en què hagi pogut incorrre.

Amb anterioritat es donà un ample vot de gràcies al doctor Moragas per la tasca realitzada durant l'excursió de veritable responsabilitat.

L'últimament, l'assemblea unàn-

mement demanà als directius dimissionaris que retirin la dimissió presentada.

UN MANIFEST DELS SOCIS DEL BARCELONA

La darrera Assemblea extraordinària de delegats dels socis del Futbol Club Barcelona, acabada de celebrar, ha tingut un desenrollament que honora l'Historial del Club. D'una part, l'actitud de la majoria de valentia i decisió, que acreditava l'esperit de reforma i reorganització que cal al futur proper del Club; i d'altra banda, en el moment culminant de la sessió, el seny i cor de supeditat l'amor propi de mantenir una posició a la humanitat i a la justícia, a l'interès general, lluny de personalismes, principis aquells que són els que han format el sòlid prestigi i l'actual pujança del Futbol Club Barcelona.

El Consell Directiu no pot estar-se d'expressar la seva satisfacció per la manifestació de les diverses tendències, fusionades meravellósament en la unanimitat de darrera hora, en la discussió devinguda serena i tranquil·la, com si tots els ànims estessin imbuts en la més gran certesa que en el moment perillós la crisi s'havia resolt francament favorable.

El Consell Directiu fa pública l'actitud digna que aquesta determinació suposa per part dels representants dels socis. I remarca, davant de la importància del moment, la necessitat que tots els associats compleixin llur deure d'assistir a les eleccions de nous delegats dels millers que han començat a convocar-se, per a procedir a la renovació o reelecció dels qui, reglamentàriament, cessen dintre d'aquest mes d'octubre.

Esperem que tots els nostre sadherits s'imposaran de la transcendència dels dies pels quals travessa el Club, i s'interessaran personalment en el seu procés, a fi que l'organització sigui ben dirigida sobre una pura base democràtica, i imperi la consciència, la publicitat i l'ampla confiança mútua.

Per la glòria del Futbol Club Barcelona, el president, Arcadi Balaguer.

ment perillós la crisi s'havia resolt francament favorable.

El Consell Directiu fa pública l'actitud digna que aquesta determinació suposa per part dels representants dels socis. I remarca, davant de la importància del moment, la necessitat que tots els associats compleixin llur deure d'assistir a les eleccions de nous delegats dels millers que han començat a convocar-se, per a procedir a la renovació o reelecció dels qui, reglamentàriament, cessen dintre d'aquest mes d'octubre.

Esperem que tots els nostre sadherits s'imposaran de la transcendència dels dies pels quals travessa el Club, i s'interessaran personalment en el seu procés, a fi que l'organització sigui ben dirigida sobre una pura base democràtica, i imperi la consciència, la publicitat i l'ampla confiança mútua.

Per la glòria del Futbol Club Barcelona, el president, Arcadi Balaguer.

BOXA

Sobre la darrera desfeta d'Uzcudun

Uzcudun ha estat novament batut als Estats Units, per bé que, aquesta vegada, si hem de donar crèdit a les notícies telegràfiques fins ara rebudes, el resultat advers que ha obtingut no perjudicarà l'esdevenidor que com a candidat al trofeu que ha deixat vacant Gene Tunney pugui tenir. Cal així mateix remarcar, sempre segons les notícies telegràfiques rebudes, que Paulino per única vegada està conforme amb el resultat; mai Uzcudun havia tingut en casos semblants un moment de sinceritat que el portés a reconèixer com a justa una decisió adversa, és, tanmateix, un guany. La llàstima és que les causes que han motivat la seva desfeta representen tot el contrari. Uzcudun en el combat d'abans d'anit va fer mancament a la regla més essencial de l'home esportiu, i així si que es veu com que diu molt poc en favor d'un pugilista que aspira al títol de campió. Ni Dempsey ni Tunney es feren desqualificar una sola vegada que, amb aquesta són dues les desqualificacions que Uzcudun inseria al seu record.

De les diverses referències que han donat els telegrames se'n desprèn que en el primer round del combat Uzcudun-Big Boy Peterson el campió base va romandre completament inactiu, en termes que suggerir a molts espectadors la idea que la seva un xic lleugera absència del ring havia disminuït la seva proverbial combativitat. Enardit per les protestes dels uns i pels mots d'encoratjament dels altres, Uzcudun, en el segon round, es llança a un atac furibund. Big Boy Peterson va respondre el seu antagonista amb un contraatac no menys aferrissat per mitjà del qual accorrala el campió base a les cordes. En aquesta posició Uzcudun, aconseguint un d'aquells esforços titànics que li han donat fama, aconsegui no tant sols desfer-se del domini que en aquells instants havia aconseguit el seu adversari ans encara escometre'l amb fúria i remetre a la terra per mitjà d'un formidable cop de puny a la mandíbula.

Bigboy Peterson va romandre a terra nou segons. En ésser represa la lluita el campió d'Europa del pes fort el va escometre amb decisió i novament l'americà s'esfondrà damunt del lapis, aquesta vegada sense esma i donant la impressió als espectadors, que era home definitivament batut. Malgrat això, i quan l'àrbitre esgronava el compte dels darrers segons, Peterson feu semblant d'alçar-se per continuar combatent. Sense donar lloc a què el seu contrincant es posés en guàrdia, quan encara tenia un genoll a terra, Paulino, enardit pel desig de finir-lo com més aviat millor, es precipità damunt seu i donant-li un brutal upereut sota la barba el deixà estès damunt del ring sense sentits. Indignat per aquell comportament tan antiesportiu, l'àrbitre Magnolia agafà el boxador base per un braç i fent-li donar mitja volta el va espantar violentment cap a un angle del ring amb tanta força que Uzcudun va caure. Al cap de poca estona Uzcudun era desqualificat per cop antiesportiu i atorgada la decisió a Big Boy Peterson.

La vetllada sembla que no va produir gaires beneficis a l'organitzador Fugazzi, oar amb prou feines si va aplegar sis mil persones a l'Eden Field de Brooklyn. El temps plujós i

la minva que darrerament ha experimentat l'affluència de públic a les reunions pugilístiques per manca de valors de primera classe contribuïren al poc èxit esportiu de la reunió.

No creiem que els guanyis d'Uzcudun en aquest combat hagin estat superiors a un parell de mils dòlars malgrat el que s'ha dit. Bé és veritat que donada la classe del seu oponent Uzcudun sabia ben bé que si no era per un accident com el que ha succeït no podia perdre. Malgrat el contratemps cal donar com a cosa segura que hom reconeixerà a Uzcudun les mateixes possibilitats que abans del combat. No s'escapará, però, d'haver de sofrir un mes de suspensió com tot boxador que pugui fi a un match amb un cop antiesportiu. Aquesta suspensió, per altra banda, no perjudicarà a Paulino, car no té actualment cap combat en perspectiva. El que hom li havia proposat contra Young Stribling no l'ha volgut acceptar per considerar a aquest tan perillós com poc susceptible de fer-li guanyar algun lloc en la seva marca vers al campionat. Per altra cantó ni Robert ni Godfrey poden ésser oposats a Uzcudun, el primer perquè està lesionat i el segon perquè deuig un nou encontre amb un home al qual ja ha batut. Quant als Risiko, Heeney i Sharkey voldrien combatre amb qualsevol contrari, excels Godfrey perquè és negre, amb la condició que el vencedor fos declarat "ipso facto" en possessió del títol que Tunney ha deixat vacant, i això no està a la mà dels organitzadors com tampoc pagar als esmentats les enormes bosses que reclamen quan està fresc en llur memòria el fracàs econòmic del match Heeney-Tunney i palpén el retraïment actual del públic.

CRÍTICAS

TORNEIG PROFESSIONAL DEL PES LLEUGER

Dimecres vinent tindrà lloc al "Nuevo Mundo", del Paral·lel, una interessant vetllada popular, en la qual es disputaran les primeres proves del torneig professional del pes lleuger, en el qual, per a les eliminatòries, Betes, del Barcelona, serà enfrontat a Monleón, de l'Esport i Muñoz, del Firpo, a Aparicio, de l'Sporting, i en els combats de selecció, en sis rounds, Molina, del Palace, a Lázaro, del Poblet B. C., i Valdero, del Catalunya, a Aguilera, del Ring.

Tots aquests combats hauran d'efectuar-se al límit del pes lleuger, efectuant-se a la Federació el pesatge, el dia abans de la vetllada.

Com a penúltim combat figura l'interessant encontre que ha de posar al batallador Tormo, de l'Sporting, davant Antoni Campos, del Palace, finalista del torneig del pes ploma.

Per a aquesta vetllada encara no ha estat designat l'adversari que haurà de contendir amb Mural, puix com que el combat haurà d'efectuar-se al límit del pes gall, potser Jean Joup no pugui posar-se al límit de la categoria o a un quilo sobre el dit límit, que és el que acceptaria Mural.

Com a penúltim combat figura l'interessant encontre que ha de posar al batallador Tormo, de l'Sporting, davant Antoni Campos, del Palace, finalista del torneig del pes ploma.

Per a aquesta vetllada encara no ha estat designat l'adversari que haurà de contendir amb Mural, puix com que el combat haurà d'efectuar-se al límit del pes gall, potser Jean Joup no pugui posar-se al límit de la categoria o a un quilo sobre el dit límit, que és el que acceptaria Mural.

Com a penúltim combat figura l'interessant encontre que ha de posar al batallador Tormo, de l'Sporting, davant Antoni Campos, del Palace, finalista del torneig del pes ploma.

Per a aquesta vetllada encara no ha estat designat l'adversari que haurà de contendir amb Mural, puix com que el combat haurà d'efectuar-se al límit del pes gall, potser Jean Joup no pugui posar-se al límit de la categoria o a un quilo sobre el dit límit, que és el que acceptaria Mural.

Com a penúltim combat figura l'interessant encontre que ha de posar al batallador Tormo, de l'Sporting, davant Antoni Campos, del Palace, finalista del torneig del pes ploma.

Per a aquesta vetllada encara no ha estat designat l'adversari que haurà de contendir amb Mural, puix com que el combat haurà d'efectuar-se al límit del pes gall, potser Jean Joup no pugui posar-se al límit de la categoria o a un quilo sobre el dit límit, que és el que acceptaria Mural.

Com a penúltim combat figura l'interessant encontre que ha de posar al batallador Tormo, de l'Sporting, davant Antoni Campos, del Palace, finalista del torneig del pes ploma.

MOTORISME

Les ballenetes lliscadores Un esport que s'introdueix

Una "balleneta" completament fora de l'aigua per efecte d'un salt.

El dia 30 de setembre es va celebrar a Bilbao, a Portugal, la primera regata de "ballenetes", a la Península.

Aquesta primera manifestació posà en evidència les possibilitats dels canots lleugers moguts amb motor de popa en les curses de velocitat. Val a dir que les proves de les "baby wales", com les anomenen els americans, ja fa molt de temps que s'han incorporat amb un caràcter ben personal a les competicions de motorisme nàutic. Primer els anglesos han tingut cura de practicar-les i estendre-les i de treure'n tot el rendiment com a espectacle i com a esport.

Les ballenetes són uns canots lleugers, de quilla plana, preferentment, als quals s'adapta a popa uns motors portàtils potents i poc pesats. Degut al poc calatge i a la força de velocitat que adquireixen ràpidament, les ballenetes enmergen de l'aigua i naveguen lliscant per la superfície, i arriben a aconseguir promedis comparables als dels canots de cursa proveïts de grossos motors fixos.

Les ballenetes naveguen exactament com els hidro-liscadors: recolzant-se damunt de la superfície plana de la popa i amb la major part del casc aixecat damunt de l'aigua.

No cal dir que si en aquesta posició troba una onada ben situada, en topar-la és molt fàcil de fer un salt espectacular, i és més difícil de conservar l'equilibri.

Aquesta possibilitat, lluny de suposar un inconvenient, es presenta com una emoció engrescadora que avallora encara més l'atractiu d'aquest esport.

A Amèrica—qui diu Amèrica diu Estats Units—les curses de "baby wales" són, des de fa uns quants anys, unes proves normals que tenen lloc anualment i que reuneixen en competició a una multitud de corredors famosos. A Europa tot just s'introdueix aquest esport especialitzat, però ho fa amb una empenta i una embranzida ben prometedores.

Aquest estiu passat, a Anglaterra solament s'han corregut dotze proves, de les quals les més importants foren: la del llac Welsh Harp, a Hendon, sobre un circuit triangular de tres milles de longitud i amb viratges molt aguts, on el guanyador va fer un promedi de 292 milles marines per hora; la de Athlone, Irlanda, amb 3298 milles hora, i la de Shoreham, on s'aconsegui una velocitat de 3656 milles.

Els vencedors d'aquestes tres curses corrien amb motors "V8", de quatre cilindres de 18 C. V.

A Amèrica, recentment, s'ha aconseguit damunt del llac Michigan, en una prova de 100 milles, Varen prendre la sortida 62 ballenetes.

En la cursa de Peoria, a Sant Sant Cluis, es van córrer 323 quilòmetres ultra 52 quilòmetres per hora de promedi.

En la regata Tacoma-Washington, i contra 56 concorrents, Travis, el vencedor, va fer un promedi de 36 milles per hora.

Aquest estiu també s'han fet

ha refusat boxar, combatrà el dia 23 de novembre, a Nova York, contra Napoleó Jack Dorval. Stribbling havia aconseguit alguns èxits importants quan era pes mitjà fort, però fou batut més tard pels caps de brot de la categoria. Sembla que des de que ha ingressat a les fort no ha obtingut més que victòries; bé és veritat que fins ara no ha boxat amb cap primera sèrie dels boxadors de la nova categoria.

TOM HEENEY RECLAMÀ EL TÍTOL DE GENE TUNNEY

El boxador neo-zelandès Tom Heeney, antic contrincant de Gene Tunney, que ha passat una temporada a Wellington havia de sortir ahir d'Anglaterra cap als Estats Units a fi d'efecte de participar al torneig que hom diu que s'organitzarà per designar el successor de l'ex-campió del món del pes fort.

Young Stribbling, que Uzcudun

diverses proves a França, Dinamarca i Holanda.

Fa pocs dies es va disputar una prova a Portugal, damunt de ballenetes ràpides. El circuit tenia una llargària de set milles, i va resultar vencedor el senyor José Aznar, que les va seguir en 18 minuts 14 segons, sobre la "Baby I", equipada amb motor Elts.

En alguns moments es marquen velocitats de 25 a 30 milles. Aquesta primera exhibició va ésser molt ben rebuda, i tot seguit es plantejaren noves proves i programes per a introduir aquest esport quan més aviat millor al calendari de les manifestacions nàutiques normals.

Els motors que equipen les "Baby wales" són construïts formant unitat amb l'hèlix i la transmissió, i estan disposats de manera que només amb la pressió de dos caragols quedin fixats a la popa del canot. Aconseguint ésser motors de dos o quatre cilindres oposats per evitar les vibracions, i són del cilindre de dos temps, i s'alimenten, per tant, amb una barreja de benzina i d'oli.

El refredament s'obté per circulació d'aigua que l'hèlix en voltar té cura d'impulsar per un conducte disposat al seu davant.

Aquests motors s'enganchen pel volant, i correntment un quart o mitja volta és prou perquè es posin en marxa. El seu pes, per terme mig, és de l'ordre dels 30 quilograms. Amb motors ben preparats s'arriben a les 40 milles per hora.

Un motor de popa del tipus característic.

Aquest esport de lliscar sobre l'aigua a gran velocitat, s'adapta, segurament, amb l'estructura marina del nostre país. Ara que, cada any, una mica més, en arribar el seu temps tois ens girem de cara al mar, fóra potser oportú d'assajar les ballenetes en els diferents indrets de la nostra costa.

MOBLES I DECORACIO

TAPISSERIA CONFORTABLE I CORTINATGES
Importants tallers de Successors de

Domingo i Sabatè

Medalla d'Honor en la Exposició del Moble, celebrada en Barcelona de l'any 1923

No tenim cap sucursal en lloc cèntric de la ciutat per beneficiar els nostres compradors, puix el que estalviem, junt amb el que permet la importància de la casa, fa que puguem vendre amb un 40 % d'economia veritat.

EXEMPLE:

Tots els mobles per a un pis de

5.000, 10.000 i 20.000 Ptes., podeu adquirir-lo per 3.000, 6.000 i 12.000

DISPONIBLE:

200 habitacions de les quals combinem pisos compostos de Dormitori, Menjador, Saló i Rebedor, de 1.500 a 50.000 pessetes.

La nostra nova organització en els tallers ha produït una gran baixa en els preus.

Abans de visitar-nos, consulteu preus als nostres competidors. Tallers i salons de venda: Carrer de Sans, 112 i 114. Telèfon 30104.

Es el mateix carrer per on passen els tramvies números 1, 55 i 56, a uns metres de l'estació de tramvia i metro.

SUCURSAL A VILAFRANCA DEL PENEDES: Angel Guimerà, número 18 i 19

ELS ESPECTACLES

TEATRES

TEATRE CATALA NOVELTATS

Companyia Catalana. Direcció: M. SALVAT

Aquesta tarda, a dos quarts de 4: **EL VIAJE PRODIGIOSO D'EN PERE SENSE POR**. L'obra dels meravellosos trucs. L'entusiasme dels petits i delecta els grans. Tres actes de gran broma. Ovarions als quadros de Les eques, Les givres i Mar endins. Preu popular. A tres quarts de sis, i nit, a les 10: la divertida comèdia en cinc actes **L'AMIC DE LES DONES**. Protagonista: Manuel Salvat, gran triomf d'aquesta companyia. Demà, nit, a la memòria d'alguns il·lustrats: **LA LLAR APAGADA**. Interpretarà el protagonista el genial actor

ENRIC BORRAS

Es despatxa a Comptaduria.

GRAN TEATRE LICEU

TEMPORADA D'HIVERN DE 1928-29. Queda obert l'abonament. Als senyors abonats a darrera temporada de Primavera se'ls reservaran les seves localitats fins al dia 22.

TEATRE BARCELONA

Companyia de comèdia LADRON DE QUEVARA-RIVELLES

Avui, diumenge, a les onze del matí,

Concert Vendrell

Tarda, a les cinc, i nit, a un quart d'onze: La comèdia en tres actes, de Cadenas i Gutiérrez Roig.

MI PADRE NO ES FORMAL

La funció de la tarda començarà amb l'entremès

Mañana de sol. — Demà, dilluns, tarda, La propia estimación. Nit, Mi padre no es formal.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE POLIORAMA

Companyia de comèdia

Avui, diumenge, tarda: Primera secció, a les 3:30: **NO QUIERE QUE LA QUIERA.**

A les 6: **EL CENTENARIO.**

Nit: **LOS HIJOS ARTIFICIALES.**

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE CATALA ROMEA

C. VILA-DAVI. Primera secció: M. VILA.

Primera secció: DAVI I NOLLA.

Tarda, a les 3:30: **TEATRE D'INFANTS: LA CAPUTXETA VERMELLA.**

A les 5:30: **ELS FILLS I JOVENTUT.**

Nit, a les 10: Repetició de la DIADA.

JOIES: **LES GARGES I JOVENTUT.**

Lectura de poesies. Demà, dilluns, a les cinc: **ELS FILLS.**

Nit, a les deu: **ELS FILLS I ARA T'ESCOLTO!**

Dimarts, nit. Veïllada organitzada pel Foment de la Sardana: **LES GARGES I LA COBLA BARCELONA.**

Estimant-se la sardana **"EL COR DEL POBLE"**.

Divendres, 26. Estrena LA NOVICIA DE SANTA CLARA, de Shakespeare, adaptació de Villeguera.

Demà, dilluns, a les 4:30: Inauguració dels vermuts populars del

TEATRE TIVOLI

Repeticó de l'òpera de Franz Lehár

EL CONDE DE LUXEMBURGO

Colossal repartiment. Detalls per cartells.

Butaques a 2 pessetes

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

CINEMA PARIS

Avui, diumenge, Programa: **MA TRIMONIOS A LA MODERNA**, comèdia, per Lívio Pavaneli. Grandios exit i darrer dia de la gran superproducció extraordinària de la marca "Ufa".

LA MUERTE, marca Gaumont Diamant Blau, per CLAUDE LORZ.

JORDI CHARLIS, i ACTUALIDADES GAUMONT. — Dilluns, canvi total del programa: **MAS VALE MARRA**, comèdia: **BAJO EL AGUILA IMPERIAL**, per RALP FORBES.

MARCELINA DAY. ESTRENA A BARCELONA de la comèdia **LOS CUATRO AMIGOS**. Protagonistes: SHIRLEY MASON i GASTON CLAS.

ENCICLOPEDIA PATHE.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

CINEMA BARCELONA

Unió, núm. 7

Avui, diumenge: 3:30 i a les 6: Programa sensacional de les pel·lícules **Margot, Carras feroes** i la superproducció extraordinària de la marca "Ufa".

Siervos. — Nit: Estrena de la gran producció de la marca Metro-Goldwyn **La mujer del centauro**, per l'eminent artista John Gilbert.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

Es despatxa a Comptaduria.

MAGATZEMS
Casp, 17 i 19
(davant el teatre)
Major i detall

TIVOLI
FABRICACIO PROPIA

Present del DILLUNS 22 d'octubre
A l'objecte que els nostres clients compro- "TEIXIT REGI"
vin la immillorable qualitat del nostre
demà cedirem aquest article al preu de propaganda de ptes. 1'10 METRE

NOTA: Només se'n vendrà d'1 a 10 metres a cada comprador.

OCTUBRE

MES TRADICIONAL
LOTS DE RECLAM

Seguint la norma que tenim establerta, a continuació detallem els preus d'alguns dels lots que a preus de regal hem posat a la venda en el present mes. Visiteu els nostres aparadors, on tenim exposats tots els nostres lots de reclam. — Mai no heu pogut comprar a aquests preus. Comproveu qualitats abans d'efectuar les vostres compres.

SECCIO DE LLENCERIA		Ptes.	SECCIO DE CONFECCIONS		Ptes.
Lot 1	Una peça 10 metres cotó suau...	9'—	Lot 32	Un joc de lit brodat a mà, matrimoni...	18'—
Lot 2	Una peça 10 metres Angelina superior...	11'—	76	Un cobre-taula llana brodat en seda 160 x 160	9'90
Lot 3	Una peça de 5 metres madapolam 101...	6'—	SECCIO DE CONFECCIONS		
Lot 4	Una peça 5 metres semi-fil...	5'—	Lot 33	Una camisa Angelina, de senyora...	3'45
Lot 5	Sis draps de cuina esponja...	1'75	34	Un pantaló Angelina, de senyora...	3'50
Lot 6	Tres draps camussa mobles, 45 centímetres...	1'30	35	Una camisa Angelina, de senyora...	7'90
Lot 7	Sis draps de cuina vaixela...	2'50	36	Un joc de núvia, quatre peces...	35'—
Lot 8	Una flassada de cotó (12 baïetes)...	2'10	37	Una bata teixit uniforme per al servei...	7'—
Lot 9	Sis mocadors de senyor, viu blanc...	2'—	38	Una combinació Angelina, de senyora...	6'95
Lot 10	Sis mocadors de senyora, viu blanc...	1'10	39	Un davantal, cos, teixit...	2'80
Lot 11	Un llençol cotó rentat, camera...	3'75	40	Un davantal blanc, cambrera...	1'50
Lot 12	Un llençol cotó suau, camera, cru...	5'60	42	Una granota franela...	2'75
Lot 13	Un llençol cotó retort cru, matrimoni...	8'—	43	Un vestidet franela...	2'75
Lot 14	Un llençol cotó retort, matrimoni...	6'75	44	Un estoig draps higiènic...	1'95
Lot 15	Una coixinera, reclam...	1'05	45	Tres pitets...	0'90
Lot 16	Dos cobre-coixins, estampats...	1'80	46	Un "kimono" de senyora, panyet...	8'25
Lot 17	Unes tovalles, 6 tovalloons crepé jaretó, 150x150	11'90	SECCIO DE GENERES DE PUNT I CAMISERIA		
Lot 18	Unes tovalles, 6 tovalloons sarja, 140 x 140...	5'75	Lot 47	Un joc de camisa i pantaló opal, color...	7'50
Lot 19	Unes tovalles, 6 tovalloons, quadros color...	7'—	48	Una camisa-pantaló opal, color...	4'95
Lot 21	Unes tovalles, 6 tovalloons domàs, 160 x 160...	10'45	49	Una combinació opal, color...	5'50
Lot 22	Tres tovalloles russes 45 x 90...	2'70	75	Una camisola opal, color...	8'50
Lot 23	Tres tovalloles russes 50 x 100...	3'75	SECCIO DE GENERES DE PUNT I CAMISERIA		
Lot 24	Tres tovalloles russes serrell retort 55 x 110...	6'50	Lot 50	Una camisa percala, senyor...	6'50
Lot 25	Tres tovalloles granet, grans...	2'55	51	Un vestit de punt anglès, senyor...	5'50
Lot 26	Sis tovalloles russes, tocador...	1'90	52	Un païama de franela, nen...	5'50
Lot 27	Tres tovalloles russes serrell retort 50 x 100...	5'—	53	Tres parells de mitges, fil, color...	7'50
Lot 28	Una vànova crotxet, camera...	6'75	54	Tres parells de mitjons, cotó, senyor, color...	4'45
Lot 29	Una vànova crotxet, matrimoni...	11'60	56	Uns calçotets cotó suau, curts...	3'45
Lot 30	Una vànova, tot seda, matrimoni...	20'50	57	Un vestit rus, color...	6'90
Lot 31	Tres draps camussa, mobles, 55 centímetres...	2'65	58	Tres parells de mitjons fil, senyor, color...	6'90

ASSORTIT SENSE PARIO en Llanes i Sedes d'entretemps per a Vestits i Abrics - Flassades de Llana i de Cotó - Edredons - Tapissos portiers - Stors - Vànoves - Piqués - Enconxats - Finetes - Jocs de taula - Llençols - Tovalloles - Mocadors - Jocs de lit - Franelles - Catifes - Cobretaules - Llenços - Fil

EQUIPS PER A NUVIS

PASTILLES

ASPAIME
QUAREIXI RADICALMENT LA
TOS
Perquè combaten l'ura causa:
CATARROS, RONQUERES, ANGI-
NES, LARINGITIS, BRONQUITIS,
TUBERCULOSI PULMONAR, ASMA
i totes les afeccions en general de
la GOLA, BRONQUIS I PULMONS

Les PASTILLES ASPAIME superen totes les conegudes per la seva compo-
sició, que no pot ésser més racional i eficaç. És arribable, i per ésser les
úniques en què està reallit el transcendental principi dels medicaments bal-
sàmics i volatils, que es coneixen indubitablement i mantenen íntegres les seves
característiques propietats medicinals per a combatre d'una fassa constant, ràpida
i eficaç, les malalties de les vies respiratòries, que són causa de TOS o de
tufació.

Les PASTILLES ASPAIME són les receptades pels metges.

Les PASTILLES ASPAIME són les preferides pels pacients.

Exigiu sempre les legítimes PASTILLES ASPAIME i no admeteu substitu-
cions interessades d'escasos o nuls resultats.

Les PASTILLES ASPAIME es venen a una pesseta la caixa en les principals
farmàcies i drogueries, lliurant-se'n, ensem, gratuïtament, una de mostra, molt
bonica per a portar a la butxaca.

Especialitat farmacològica del Laboratori SOKATARG
Oficina del Laboratori: carrer del Ter, 16. — BARCELONA

AVIS IMPORTANT: Per tal de demostrar i convèncer que els rà-
pids i satisfactoris resultats per a guarir la TOS mitjançant les PASTILLES
ASPAIME no són possibles amb les seves similars, i que actualment no hi ha
d'altres pastilles que puguin superar-les, el Laboratori Sokatarg facilita a les
principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèrica una consi-
derable quantitat de capsets de mostra perquè es reparteixin gratis als clients
que les sol·licitin per a assaig. Tanbé el Laboratori Sokatarg trameta gratis les
esmentades capsets de Pastilles Aspaime als que envia el retall d'aquest anunci,
indiquent un segell de cinc cèntims per al franqueig, tot dins d'un envell fran-
quejat amb dos cèntims.

PELLETERIA

LA SIBERIA
JOSEP TICÓ REBERT
Casa fundada en 1891
La més important d'Espanya

Rambla Catà'n ya, 15, i Cortis, 624

Rebudes les darreres creacions per a la present temporada de tardor i d'hivern
La casa que té incontestablement més èxit per la seva elegància i curiosa execució
dels seus models procedents de les millors fàbriques de Nova York, Londres i París.

LA MES ALTA QUALITAT I ELS PREUS MES REDUITS
en tota classe de pells de luxe, abrics, ocharpes, renards, etc.

A la nostra secció especial econòmica
trobareu un assortit esplèndid de pells soltes de totes classes i qualitats, com també
una gran col·lecció d'abricos econòmics d'un gust exquisit i a preus sense compe-
tència, degut a la nostra qualitat de fabricants i importadors directes amb casa
pròpia al CANADA.

Les pells, com les joies, cal que siguin adquirides en casa
especialitzada, acreditada i de tota confiança

ENCANTADO
DEL LUSTRE QUE
2 EN 1
LE BRINDA

A SU CALZADO

Limpia, colorea y lustra
en una sola operació el
calzado de todos colores.

Dipositari: Eduard Schlerich
Carrer del Consell de Cent, 406
Barcelona

SASTRERIA
F. COMAS
Fontanella, 9, pral.

QUALITATS I GUS-
TOS SELECTES

Especialitats en ves-
tits de societat

PREUS RAONABLES

CAPSES de LUXE
PER A CAMISERIES I BATERIES
ANTIGA CASA
BARGUES
38 - SANT PAU - 38

"ORTOPEDIA MODERNA"
Fill de B. Carcasona
Taller i despatx: ESCUDELLERS BLANCS, 8
TELEFON NUMERO 3228 A

BRAGUERS REGULADORS
per a la retenció absoluta de la
trencadura - Faixes de totes menes
faixa - cotilla abdominal
Models moderns

COTILLES ORTOPEDIQUES
per a guarir o corregir les desvia-
cions de l'esquena
Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia

ACADEMIA GRACIENSE
Comerc, Idiomes, Batxillerat (abreujat), Mecanografia, Taquigrafia
(ràpid). Ensenyança individual. Senyoretas en classes separades
Salmerón, núm. 87, 1.ª (Parada tramvies)

MARES!
La salvació dels nens en el període de la dentadura és la veritable DEN-
TICINA VIDUA DE PAU FERNANDEZ IZQUIERDO. Més de 50 anys d'immen-
sos beneficis als nens.
Demaneu la veritable DENTICINA VIDUA DE PAU FERNANDEZ IZQUIER-
DO. Capça de 18 paperets, 1'50 pessetes. De venda a Farmàcies i Drogueries.

MARCEL VILA
MONTURES APARADOR

EXPOSICIO PERMANENT
CORTS CATALANES, 570 TELER, 2na

RECOMANEM ALS NOSTRES
LECTORS LES CASES QUE
ANUNCIEN A
LA PUBLICITAT

FONDA SIMO

MENTARS A LA CATALANA
BALO PER A BANYOTES
ESPARTERIA, 6-VIDUEMA, 13
Teléfono 1506 A.

**Cotes Mares Sul-
furoses de Bar**

La medicació
sulfurosa a
domicili

///

Mitjà el més eco-
nòmic, actiu i ra-
cional d'admi-
nistrar el sofre:
Superior a totes
les aigües mine-
rals sulfuroses
naturals i a tots
els productes
similars

///

Demaneu als centres
d'específics i farmà-
cies ben assortides

VENDES A TERMINIS (Sense fiador)

LLIURAMENT EN SUB-
CRIURE EL CONTRACTE

PROJECTOR SUPER BABY
CAMBRA I MOTOCAMBRA
i altres accessoris PATHE BABY
des de pessetes 12'05 al mes

Es necessita un expert per a la plaça
Catàlegs gratuïts enviant franqueig
Agent de vendes: J. BOLDU,
Girona, 135 (cantonada Diagonal)
BARCELONA, tramvia 37

**nun-
cia
Ací**

INTERNACIONAL DE INTERCAMBIO
Fundat en 1929

**Foment de
l'Exportació**

Cobrament de Crèdits

Informes Comercials

Plaça Urquinaona, 13, primer
Teléfono 19532 :: Barcelona

O F E C

Quarantim de l'ofec, asma, cansament,
bronquitis, tos i les seves causes per
un nou sistema. Tractament especial
de la tos. Clínica ASPIRAC. Visita de
dos quarts d'hora a dos quarts de hora.
Passeig, 7, 1.ª. Orde de tres a quatre.

ROCALLA

**MATERIAL
PER A TEULADES**

ROCALLA S.A. - RBLA ESTUDIS, 14 - CANUDA, 2 - BARCELONA

Els primers frets....

Sorprenen a molts desprevinguts de roba interior d'abric, i en conseqüència, sorgeixen els forts i inevitables refredats, sempre perillosos i molestosos; preveniu-vos-en a temps i feu el més aviat possible una visita a la **CASA VILARDELL**. A qualsevol dels seus set Establiments trobareu, a preus baratíssims, tota mena de gèneres de punt per a Senyora, Senyor i Nens, com també un atractiu assortit d'altres novetats en Vestits de Punt, Sueters, Pullovers, Jaquetes, Jerseis, Abriguets, Granotes, etc., etc.

Heus ací una demostració dels nostres baratíssims preus que ningú pot igualar si, com nosaltres respecta la qualitat:

SUETERS per a Senyora, de llana perxada, amb coll, colors novetat, a pessetes 6'75	PULLOVERS per a nen, llana i seda, fantasia, dibuixos de moda, la talla primera, a pessetes 6'75	GRANOTES per a nen, llana i seda, preciosos dibuixos i colors d'actualitat, a pessetes 7'75	PULLOVERS per a nen, teixit canalé, gran assortit de colors, la talla primera, a pessetes 3'90	PULLOVERS per a senyora, teixit canalé, mescla anglesa, a pessetes 7'65
BRESSIERS per a nen, cotó Jumel, punt anglès gran resultat, la talla primera, a pessetes 0'85	CULATXOS de nena, afelpats, classe extra, de molt abric, de talla primera, a pessetes 1'65	MAILLOTS per a nen, cotó Jumel, punt anglès, gran resultat, la talla primera, a pessetes 1'40	BRESSIERS per a nen, afelpats, classe extra, gran abric, la talla 0, a pessetes 1'75	SAMARRETES per a nen, afelpats, d'excel·lent resultat, la talla tercera, a pessetes 2'40
SAMARRETES per a senyor, de franela extra en blanc i color, la talla 32 a pessetes 3'15	TORERAS per a Senyora, de franela extra, de molt abric, la talla primera, a pessetes 4'10	SAMARRETES per a Senyora, cotó Jumel, punt anglès, bona classe, la talla primera, a pessetes 2'10	CULOTS per a Senyora, franela extra, de gran abric, la talla 34, a pessetes 3'90	GUANTS per a Senyora, afelpats, de molt abric, a pessetes 1'75
JAQUETES per a Senyora, amb coll, en llana i seda, assortit de dibuixos de gran moda, a pessetes 12'75	SAMARRETES per a senyor, cotó Jumel, punt anglès, excel·lent resultat, la talla primera, a pessetes 3'50	MITGES per a Senyora, llana i seda canalé, fantasia, colors variats, a pessetes 3'95	BUFANDES de panyo fi, dibuixos anglesos de gran moda, a pessetes 3	SUETER-CAÇADORA per a senyor, de llana, gran assortit de colors, a pessetes 6'75

ESPEREM TENIR EL GUST DE REBRE LA VOSTRA VISITA

Únics concessionaris per a tota Espanya de les insuperables mitges "EVA" i "RAQUEL"

CASA VILARDELL

FABRICA DE GÈNERES DE PUNT

CASA CENTRAL: Via Laletana, núm. 49 - Tel. 14730. SUCURSALS: Hospital, núms. 36-38 - Tel. 19222. Comte del Asalto, núm. 8 - Tel. 19072. Carme, núm. 73, i Riera Baixa, núm. 26 - Tel. 18204. Fontanella, 17 - Tel. 11714. Salmerón, núm. 17 - Tel. 74305. Alt de Sant Pere, núm. 15 - Tel. 19335. Direcció telegràfica i telefònica: "MEDIAS"